

Sosialurin

OLJU TIT BLAÐIÐ

Tilgjødd: Jens Kr. Vang

Eitt íkast til almenna orðaskiftið

EFTIR JAN MÜLLER
BLAÐSTJÓRA

Bláðið tú her hevur í hondini ella liggjandi á borðinum framman fyri teg er ein roynd hjá Sosialinum at viðgera eitt stórt álvarsmál frá fleiri ymsum sjónarvinklum. Komandi oljuleiting og í kjalarvørrinum á henni ein spildurnýggj vinna í Føroyum eru um sama mundið ein spennandi og álvarslig avbjóðing. Hvussu oftani hava vit ikki hoyrt føroyingar siga, at tað hevði verið gott, um búskapurin hevði fleiri bein at standa á. Fiskivinnan, fiskiídnaðurin, alingin, ferðamannavinnan, IT-vinnan eru vinnur, sum eru komnar fyri at verða, men hesar vinnur kunnu eisini verða svikaligar. Fyri samfelagið er tað tí gott at fáa enn eitt bein at standa á.

Hvør hevði droymt um ella dugað at ímyndað sær fyri kanska 10 til 15 árum síðani, at Føroyar í 21. øld fóru at lata dymar upp til ta í sama bili lovandi sum ræðandi oljuvinnuna! Nú er hetta so við at gerast veruleiki. Fleiri av heimsins størstu oljufeløgnum hava latið ella skulu til at lata upp skrivstovur her, og starvsfólk

teirra leita sær innivist ikki bert fyri veturin, men møguga fyri eina langa tíð fram.

Fyrsti borurin verður settur í undirgrundina um gott og væl eitt hálv ár. Vil heilt væl til sprýkir oljan – um hon finst – kanska upp hesa tíðina næsta ár. Tá – og latið okkum sjálvandi undirstrika – um hetta hendir – byrjar eitt spildurnýtt tíðarskeið í ikki bert føroyskari vinnusøgu men í Føroya søgu. Tí ein so stór og ógvuslig vinna fer at merkjast í øllum liðum og øllum herðashornum í samfelagnum – upp á gott og ilt.

Nettupp hesi bæði seinastu orðini – upp á gott og ilt – er tað hetta serblað snýr seg um. Hvussu kunnu vit føroyingar sjálvir stýra útviklinginum, soleiðis at vit fáa sum mest gott burtur úr og avmarka negativu avleiðingarnar mest møguligt! Fortreytin fyri at kunna svara hesum er upplýsing og orðaskifti – júst tað, sum vit royna at liva upp til sum blað.

Sosialurin hevur longu fylgt gongdini í hesum máli í mong ár. Vit hava roynt at leggja fram sjónarmiðini hjá føroyingum eins og útlendingum, sum hava havt eitt-hvørt tilknýti til oljuvinnuna. Vit hava roynt at seta fram spurningar. Summir teirra eru svaraðir, men nógvir

liggja ósvaraðir. Kanska heldur ikki so lægið, tí torført er hjá okkum føroyingum at fyrihalda okkum og hava eina støðu til nakað, sum er so nýtt og fremmant fyri okkum, sum altjóða oljuverðin er tað.

Upprunaliga ætlanin við hesum eykabláð var at geva okkara íkast til komandi aðalorðaskiftið á Føroya Løgtingi, sum lögmaður boðaði frá í Ólavssøkurøðu síni skuldi verða í november í ár.

Síðani er tað hent, at góðar kreftir her á landi hava tikið seg saman fyri at skipa eina altjóða ráðstevnu í Norðurlandahúsinum, har serligur dentur verður lagdur á leiklutin hjá føroyskum vinnulívi í komandi oljutilgongdini. Við øðrum orðum er »Oljublaðið« lutvíst eitt íkast til orðaskiftið á tingi og í samfelagnum sum heild um tær avbjóðingar, sum nýggja vinnan hevur fyri øll hugsandi lið í samfelagnum – harumframt er tað ein roynd at birta uppundir orðaskiftið á Oljuráðstevnuni, sum letur upp í Norðurlandahúsinum í dag. Góða ráðstevnu í Norðurlandahúsinum – gott orðaskifti á Løgtingi og samfelagnum annars!

ASB Atlantic Supply Base

...The Faroes Logistics Interface

DID YOU KNOW THAT:

ASB will provide a complete range of supply base services to the offshore industry in Faroese waters

ASB is a Faroese company creating opportunities for Faroese companies to participate in the oil industry

ASB owners employ 600 people in Eysturoy - all skilled to service the marine industry

ASB has existing facilities and infrastructure for the offshore industry - no need for heavy investments

ASB aims to give Faroese the skills required to operate a supply base efficiently

ASB is committed to safeguard the local environment

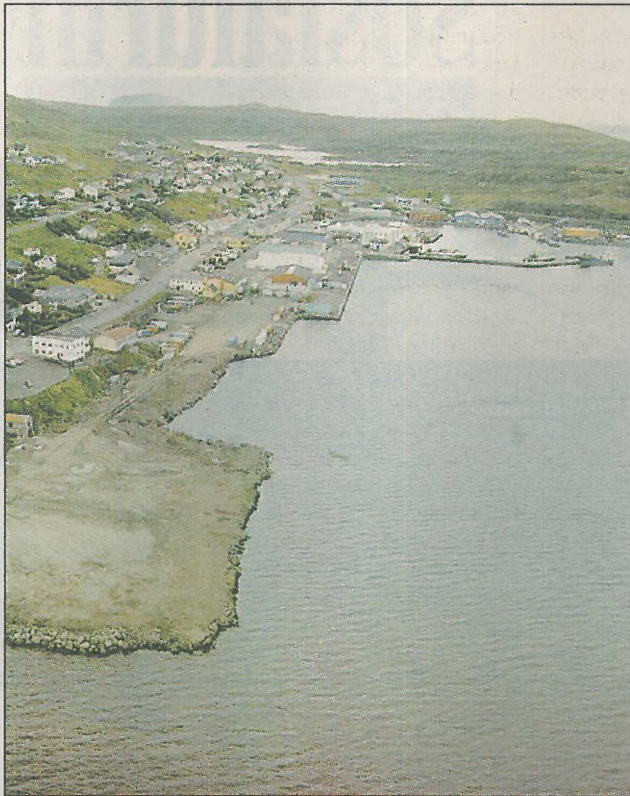
ASB will operate from Runavík an all weather harbour

ASB is open for cooperation with other companies

Atlantic Supply Base
Box 129, FO-620 Runavík
Phone: +298 32 04 53
Fax: +298 32 04 51
e-mail: asb@supply.fo
www.supply.fo

www.sosialurin.fo

The Port of Runavík

The Municipality and business community of Runavík offer a hearty welcome to the international oil industry

- SFF is one of the major stockholders of Pipe and Piping materials in Europe to Oil and Gas Industries.
- SFF is well known as a quick and reliable supplier.
- The Philosophy of SFF is to deliver directly from producer to customer thereby avoiding intermediary price escalation.
- SFF stocks products such as Carbon, Stainless Steel, Duplex, Super Duplex and Titanium.
- Contact SFF and get a professional partner in piping.

SCANDINAVIAN FITTINGS & FLANGES ApS:
Korinthvej 11 • Postboks 8021 • DK-9220 Aalborg Ø • Tel.: +45 98 15 57 00 • Fax: +45 98 15 57 80
www.sff.no • e-mail: sales@sff-denmark.dk

solar

SOLAR OFFSHORE

The greatest electrical wholesale company in The Faroes

"You name it - we've got it"

Solar Offshore • Brekkutún 2 • Hoyvík • FO 110 Tórshavn • Faroe Islands • Tel. 35 79 33 • Fax 31 78 90 • E-mail: solar_fo@post.olivant.fo

Hugleiðingar um fyrsta útbjóðingarumfar

EYÐUN ELTTØR
LANDSTÝRISMAÐUR
Í OLJUMÁLUM

Ráðstevnan, sum í dag verður sett í Norðurlandahúsinum, ber heitið »Leitingarskeiðið: Hvussu loyvisshavarar fara at tryggja veruliga, føroyska luttøku«. Tað verður áhugavert at hoyra, hvat loyvisshavarar hava at siga um hetta evnið.

Ein týðandi fyrirtreyt fyri at fáa sum mest burtúrur føroyskari luttøku er, at loyvisshavarar í verki vísa, at teir veruliga eru sinnaðir at lata føroyingar verða við í virkseminum. Eitt er tó, at loyvisshavarar sýna góðan vilja. Neyðugt er eisini, at vit standa saman um at koma okkum uppí. Partar av vinnulívinum hava longu víst vilja og evni at laga seg til tey krøv, sum verða sett í hesi vinnuni. Eins og mangan áður man føroyska vinnulívið fara at megna at taka við nýggju avbjóðingunum.

Umfram at loyvisshavarar og vinnulív eru sinnaði at virka fyri føroyskari luttøku, er eisini neyðugt, at myndugleikarnir í ávísan mun eru við. Tað hevur uttan iva havt sína ávirkan, at vit í longri tíð hava boðað oljufeløgum frá, at myndugleikarnir leggja stóran dent á veruliga føroyska luttøku í virkseminum. Tá so oljufeløgini vórðu boðin at søkja um leitiloyvi, var eitt av kappingarparametrunum, í hvønn mun tey vildu taka føroyingar við í virksemið. Oljumálastýrið ætlar framhaldandi at ansa eftir at loyvisshavararnir fylgja sínum skyldum hesum viðvíkjandi.

Tá útbjóðingarumfarið varð fyrrireikað, vóru nógvir ymiskir móguleikar havdir

frammi um, hvussu treytirnar fyri loyvini skuldu samansetast. Føroyska samfelagið skuldi hava sum mest burtúrur, men ansast mátti eisini eftir, at oljufeløgini ikki mistu áhugan fyri føroyska landgrunninum. Fólk hava onkuntíð lyndi at halda, at vit bara kunnu seta oljufeløgum tey krøv, okkum lystir, men so er ikki. Vit mugu hava í huga, at vit kappast við nógv onnur øki í heiminum um áhugan hjá oljufeløgum, og meta tey, at okkara krøv eru ov hørð, kann úrslitið skjótt verða, at tey velja at arbeiða aðrastaðni.

Úrslitið av fyrireikingunum varð, at oljufeløgum vórðu settar ófrávikiligar treytir, so sum trygdarkrøv, krøv til tekniligan førleika, fíggarorku og skattskyldu, umfram treytir, sum feløgini kundu kappast um. Hesar seinnu snúðu seg um, hvørji jarðfrøðilig arbeiði, feløgini vóru sinnaði at átaka sær, og í hvønn mun, tey vildu virka fyri veruligari føroyskari luttøku í virkseminum.

Alment oljufelag

Endamálið hjá Føroyum við at fara undir oljuvinnu er í hvussuheitum at fáa inn-tøkur til landskassin, at fáa størri virksemi í landinum og at menna vinnuliga førleika okkara. Við teimum treytum, vit hava sett oljufeløgum fyri at fáa leitiloyvi í fyrsta útbjóðingarumfarinum, náa vit hesum málum.

Aðrar treytir vórðu tó eisini umhugsaðar, so sum luttøka av almennum oljufelag og at selja loyvini kontant til hægstbjóðandi.

Eitt alment oljufelag hevði ikki givið føroyska

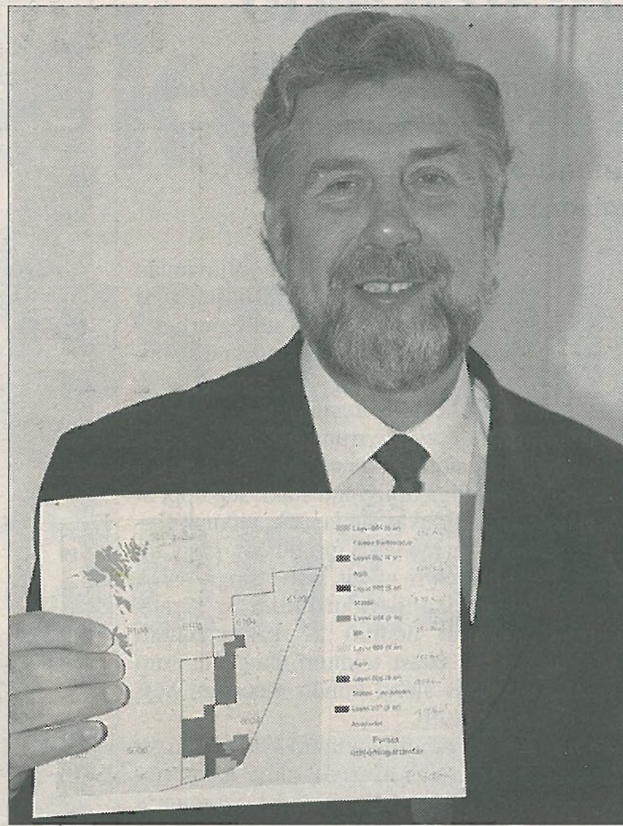
samfelagnum annað ella meira, enn settu treytirnar geva.

Tað var hovuðsorsøkin til, at vit valdu ikki at krevja beinleiðis almenna luttøku. Umfram partafelagsskatt uppá 27% (í mun til partafelagsskatt fyri annað virksemi uppá 20%), fær landskassin 2% av virðinum av øllum framleiddum kolvetnum, og kastar framleiðslan nógv av sær, fær landskassin eisini eykaskatt, sum er vaksandi í mun til yvirskotið. Tilsamans kann skatturin av seinast vunnna krónini koma uppá umleið 55%. Harumfram gjalda oljufeløgini eitt víddargjald fyri økini, sum tey hava fingið rætt at leita á. Hetta gjaldið veksur ár um ár.

Annar móguleiki var at hava alment oljufelag við sum optión, t.v.s. at tryggja tí almenna rætt til, at eitt alment oljufelag seinni kundi koma við í virksemið. Bíðað kundi tá verið við at stovnað felagið t.d. inntil tað vísti seg, um kolvetni eru í undirgrundini. Skuldu vit kravt optión, er tað rættiliga víst, at vit høvdu verið noydd at slakað í øðrum krøvum, t.d. slept serskattinum.

Tað hevur verið ført fram, at við ikki at hava alment oljufelag, hava vit spælt okkum eitt sera týðningarmikið kort av hondum fyri allar ævir. So er ikki. Vit hava bara gjørt av ikki at krevja alment oljufelag við í fyrsta útbjóðingarumfarinum. Hetta forðar á ongan hátt fyri, at vit krevja almenna luttøku í onkrum seinni umfari, verður tað hildið at vera skilagott til ta tíð.

Eitt annað sjónarmið, sum hevur verið ført fram, er, at uttan alment oljufelag hava

vit útihýst øllum føroyingum frá at luttaka í vinnuni. Hesum eri eg als ikki samdur í. Við teimum treytum, sum settar eru, hava vit tvørturímóti júst tryggjað øllum føroyingum bæði lut í einum móguligum fíggarligum ágóða og móguleikar fyri at luttaka beinleiðis í vinnuni.

Sjónarmiðið, at tað almenna skal luttaka beinleiðis fyri harvið at fáa ágóðan av móguligum inn-tøkum, er eftir mínum tykki heldur ikki rætt. Sum áður nevnt, verða stórar upphæddir settar uppá spæl í sambandi við oljuleiting á føroyskum øki. Hesar upphæddir verða brúktar uttan vissu fyri, um nakað fer at koma burtúrur ella ikki. Við ikki at hava almenna luttøku í virkseminum, taka oljufeløgini váðan á seg. Verður

einki funnið hevur landskassin tí einki beinleiðis tap av hesum. Verður olja hinvegin funnin fær landskassin sín part umvegis skattir og avgjöld.

Útbjóðingarhátturin

Eitt annað evnið, sum varð umrøtt í sambandi við fyrireikingarnar av fyrsta útbjóðingarumfarinum, var móguleikin at selja loyvini kontant til hægstbjóðandi – at selja tey á uppboðssølu. Tað var tó rættiliga skjótt komið til ta niðurstøðu, at hetta var ikki besta loysnin fyri føroyska samfelagið.

Henda mannagongd kann nýtast, har vitanin um økið er ein heilt onnur enn hjá okkum. Við tí óvissu, sum er knýtt at føroyska landgrunninum, hevði prísurin, oljufeløgini høvdu viljað

latið, verið hareftir. Tað man neyvan nakar við innliti í oljuvinnuna vera í iva um.

Á ein hátt ber tó til at siga, at uppboðssøluhátturin kortini varð nýttur og at teir umsøkjjarar, sum høvdu hægsta boð, fingi loyvini. Gjaldið varð tó bert partvist í reidum peningi. Úrslitið av fyrsta útbjóðingarumfarinum er, at oljufeløgini hava átið sær skyldur fyri uml. kr. 1,5 mia. Eisini eigur at verða havt í huga, at leitingarloyvi ikki bara geva loyvisshavarunum ein rætt at leita eftir olju, men eisini áleggja teimum eina skyldu at fremja tað arbeiðið, ið er ásett í leitingarloyvinum. Oljufeløgini hava átið sær at gera 8 leitiboringar, umfram at gera aðrar kanningar av føroyska landgrunninum, soleiðis at tann parturin, sum liggur undir basalti, móguliga gerst meira áhugaverdur í framtíðini. Harumfram hava loyvisshavararnir skyldu til at nýta uml. kr. 100 mió. til menning av føroyska vinnulívinum, til útbúgvingar og til gransking næstu 6 árin.

Niðurstøða

Við teimum treytum, ið eru settar, hava vit rokkið teimum fremstu málunum, vit settu okkum undan útbjóðingarumfarinum.

Hesi málini vóru at fáa oljufeløgini hendavegin at fara undir veruligar leitingar eftir olju og at gera hetta í samstarvi við føroyskt vinnulív, eisini meðan leita verður.

Mín inniliga vón er, at hetta nýggja virksemið kemur at geva einstaka føroyinginum eins og tjóðini allari eina spennandi og mennandi framtíð.

Interessante utfordringar for færøysk petroleumsværksemd

OLAV AKSELSEN
OLJE- OG ENERGIMINISTER

Færøyaner er í dag på mange mátar í same situasjon som Noreg var í for om lag 40 år sidan. De er no i ferd med å gjennomføra dykkar første konsesjonsrunde, og resultatet frå denne kan få avgjerande følger for utviklinga på Færøyaner.

Ved utgangen av 1950-åra var det svært få som trudde at havbotnen utanfor norskekysten inneheldt olje- og gassrikdomar. Gassfunnet i Groeningen i Nederland i 1959 førte til geologisk nytenking kring petroleumspotensialet i Nordsjøen.

I 1965 blei den første norske konsesjonsrunden lyst ut. Utanlandske oljeselskap dominerte leiteværksemda i startfasen og sto for utbygging av dei første olje- og gassfelta på den norske sokkelen.

Dei utanlandske oljeselskapa var tiltenkte ei viktig rolle også på lang sikt, men det blei lagt stor vekt på å byggja opp eit norsk oljemiljø.

I løpet av dei 10 siste åra har det vore ein stor auke i den norske olje- og gassproduksjonen, og vi er i dag den tredje største oljeeksportøren av råolje, etter Saudi-Arabia og Russland.

Petroleumsværksemda utgjør difor ein viktig del av norsk økonomi og har i stor grad medverka til utviklinga av det norske velferds-samfunnet. Den største og viktigaste utfordringa vi står overfor når det gjeld værksemda på norsk kontinentalsokkel, er å vidareutvikla og styrkja konkurransekrafta på sokkelen. Utan ein konkurransedyktig kontinentalsokkel vil vi ikkje kunne sikra ei fullgod ressursforvaltning. Det vil også redusera dei samla statlege inntektene.

I den seinare tida har dei internasjonale oljeselskapa fått tilgang til petroleumsværksemda i land som ikkje tidlegare var tilgjengelege for dei. Samstundes har ein sett endringar i selskapsstrukturen, mellom anna ved at fleire av dei stor oljeselskapa og leverandørselskapa har gått saman til større einingar. Ein har også over tid opplevd ein trend der tidlegare statseigde oljeselskap er blitt privatiserte. Sjølv om desse utviklings-trekka kan påverka aktivitetnivået og effektiviteten i norske område, er det grunn til å tru at det avgjerande for oljeselskapa si interesse er at lønsemda i dei aktuelle leiteområda er tilfredsstillande.

Det er med stor interesse eg følgjer utviklinga av petroleumsværksemda på Færøyaner, og tilhøva burde liggja vel til rette for eit industrielt samarbeid mellom Færøyaner og norske oljeselskap og leverandørindustri. Eg håper at den første konsesjonsrunden vil leggje eit godt grunnlag for petroleumsværksemd på Færøyaner, og at det opne og nære samarbeidet mellom norske og færøyske styresmakter vil halde fram.

Ein oljuvinna fær stórt árin á miðstaðarøkið

– uttan mun til hvar í landinum útgerðarhavn verður, og tí ræður um altíð at vera frammanfyri í planlegg- ingini. Umráðandi er at hava eitt so neyvt samsvar millum útboð og eftirspurning á øllum økjum

TÓRFINN SMITH
FORMAÐUR Í HAVNARNEVNDINI
Í TÓRSHAVN

Ein spurning, eg mangan havi fingið er, um vit í Havn yvirhøvur eru áhugaði í at vera við í oljuvinnuni, tí so lítið hoyrist frá okkum. Vit frætta um kommunur, sum senda fjølmentar sendinevndir av landinum til oljuráðstevnur, og sum onkur, kanska við einum veti av speisemi tók til, tess minni og skuldarbundnari kommunan er, tess fjølmentari er sendinevndin.

Eisini hava vit hoyrt um kommunur, sum hava gjørt avtalur við útlendsk olju- og útgerðarfeløg um bryggjupláss og frásetingarøki, stásiligar verkætlanir eru sýndar í sjónvarpi og í bløðum, við ikki minni imponerandi mini-oljuhavnum, útskornum úr krossfineri og pappi.

Vit í Tórshavnar Kommunu, og Tórshavnar Havn, sum hevir staðið fyri tí meira praktiska fyrireikingar- og kanningararbeiðinum, hava fjølmiðlalaiga sæð ikki arbeitt við teimum stóru veingjasløgnum, men hóast tað, skal eingin ivast í, at her liggur eitt stórt arbeiddi eftir.

Bygt á kanningar, hvat oljuvinnan sigur seg at hava mest fyri neyðni, hava vit fyrst og fremst vent okkara kanningararbeiði mótvegis okkum sjálvum. Til høvuðsstaðarøkið, fyri á henda hátt at staðfesta hvør okkara styrki er, og hvørjir okkara veikleikar eru. Hetta arbeiddi varð sett í verk so skjótt møguleikar, fyri eini komandi oljuvinnu við Føroyar, hómaðust.

Sund

Mangt hevir verið talað og skrivað um havnaøkið á Sundi síðani hetta varð liðugt, síðst í áttatiárunum, og í sjálvspeisemi má eg siga, at mín partur hevir í so máta ikki ligið eftir. Men sannroynd er tað, at har er ein 215 metra long bryggja og eitt 50.000 fermetra stórt øki, sum kann takast í nýtslu uttan stórvegis fløgur.

Økið liggur tætt við havnaøki í Havn, har ein stórir partur av innflutninginum verður lossaður. Á Sundi fáa vit ikki trupulleikar av aðrari skipaferðslu, sum mangan er trupulleikin í øðrum londum. Økið liggur uttan fyri bygt øki, men nærhendis ídnaðarøkinum, og møguleikar eru seinri at víðka økið munandi, um hetta gerst neyðugt.

Lítið er at ivast í, at oljuvinnan hevir brúk fyri heildartænastu. Fyri so mongum tænastum sum gjørligt á sama stað, og tí liggur Sund eisini væl fyri í so máta.

Tað hevir mangan verið sett spurnartekin við kyrruna á Sundi, og tí varð, sum tað fyrsta, tá tosið um eina møguliga oljuvinnu stakk seg upp, at gera aldukkanningar av viðurskiftinum har. Hetta gjørdi vit fyrst og fremst fyri at vit sjálvi fingi stórri kunnleika til viðurskiftini og harafturat, at úrslitið av kanningunum kundu latast teimum áhugaðu, sum soleiðis sjálvi kundu meta um hesi viðurskifti.

Tað er, eftir mínum tykki, ikki so umráðandi, hvat vit sjálvi halda um hvussu er at liggja við bryggjuna á Sundi. Tað er meira umráðandi, at tey, sum skulu brúka havnina, vita hvør vøran er, vit bjóða teimum. Allar havnir í Føroyum hava ávísar trupulleikar við kyrru/vindi á ávísam ættum, og soleiðis er eisini á Sundi, men so hava vit havnaøkið í Havn til at taka.

Alt bendir á, at um eitt ár ella so, verður fyrsti borurin settur í undirgrundina. Í leiti-tíðarskeiðinum verður virksema um bryggjukantin ikki tann stóri, so óhugsandi er ikki, at flutningurin fyrstu tíðina kundi farið fram um bryggjuna í Havn, men besta loysnin er uttan iva, at virksema fer fram á Sundi, í framtíðar oljuhavni.

Oljan og samfelagið + og -

Vit eiga at tilbúgva okkum við tí fyri eygað, at oljan kemur. Men búskaparliga og við øðrum vinnum fyri eygað, eiga vit at hugsa og virka sum ikki ein einasti svartur dropi kemur úr undirgrundini.

Lat meg í hesum sambandi bert nema eitt sindur við hvussu Tórshavnar Kommuna eigur at fyrirreika seg. Uttan tó at gera tær stóru fløgurnar í tað óvissa.

Uttan mun til, um útgerðarhavn verður innan fyri okkara kommunumark ella ikki, er lítið at ivast í, at verður føroysk oljuvinna veruleiki, fer henda at hava stór árin á Havnar Kommunu sum høvuðsstaðarkommunu, sum miðstaðarøki. Tað ræður um altíð at vera frammanfyri í planleggningini. Á havnaøkinum, býarætlanarøkinum og somuleiðis á øllum økjum, sum hevir við sær økt trýst á kommununa, soleiðis at ein tórvur skjótast gjørligt kann nøktast.

Høvuðsendamálið er at hava so neyvt samsvar millum útboð og eftirspurning sum gjørligt av øllum tænastum. Til tess krevst ein sterk býarstjórn, sum ikki óttast fyri at átaka sær samfelagsligar uppgávur og sum alla tíðina hevir fingurin á pulsinum.

Ein møgulig komandi oljuvinna kann hava við sær stóran framburð av føroyska samfelagnum, væl at merkja um rætt verður borið at. Men bera vit okkum ikki rætt at, kunnu vit lættliga gerast trælar heldur enn harri. Tað má ikki henda.

Havnin miðdepil – eisini í oljuhøpi

Tórshavnar kommuna brynjar seg til avbjóðingarnar, ið fylgja í kjalarvørrinum av eini oljuvinnu

LEIVUR HANSEN
BORGARSTJÓRI Í TÓRSHAVN

Næsta summer verður av álvara farið undir at leita eftir olju undir Føroyum og gongst alt eftir ætlan, kunnu vit væntandi rópa okkum oljutjóð um nøkur fá ár.

Havnin verður sjálvandi eisini landsins miðdepil í hesum høpi. Sama hvar útgerðarhavnin verður.

Flestu oljufeløgini, ið nú hava fingið loyvi at leita eftir olju undir Føroyum, hava longu ella fara í næstum at lata upp skrivstovur her í høvuðsstaðnum – og tað skulu tey vera vælkomin til.

Samstundis hava vit fingið ábendingar um, at ikki bert starvsfólk teirra á landi, men eisini úti á leitingarøkinum, ætla at søkja sær bústað her í kommununi ella í grannalagnum.

Summi við øllum sínum húski.

Setur stór krøv

Hetta økir sjálvandi um tey frammanundan stóru krøvini til

kommununa, ið m.a. standast av stóra fólkavøkstrinum.

Eitt nú á íbúðarøkinum. Barnagarðsøkinum. Skúlaøkinum. Fritíðartilboðum o.s.fr.

Upplýsast kann í hesum sambandi, at arbeitt verður bæði umsitingarliga og politiskt við at skapa loysnir á øllum hesum økjum.

Sum skilst verður neyvan talan umta stóru innrásina av útlendskum oljuarbeiðarum beinvegin.

Men heilt sørt verður tað kortini ikki. Heldur ikki, um møguli olja ikki kemur uppá land her, men ístaðin verður flutt beinleiðis á marknaðin.

Tí ræður sjálvandi um hjá okkum at vera so væl fyrirreikað sum gjørligt.

Vilja hava fólk, ið trívast

Við at útvega teimum so góðar karnar og umstøður sum gjørligt, kunnu vit vónandi fáa ávirkan á, hvat slag av fólk, oljufeløgini senda hendavegin.

Fyri kommunu- og landskassan hevði tað t.d. verið ein fyrimunur, um talan var um heil húski við góðum útbúnum fólk heldur enn einstaklingar, sum bert eru her í eina styttri tíð og lítið og onki leggja eftir seg.

Men hetta krevur m.a., at íbúðar-, skúla- og fritíðarviðurskiftini eru í lagi, soleiðis at tey kunnu trívast her.

Kunnað seg um oljuvinnuna

Í sambandi við eina møguliga komandi oljuvinnu, hevir Tórshavnar kommuna hesi seinna árin á ymsan hátt roynt at kunnað seg um hesa nýggju vinnu.

M.a. á oljuráðstevnum í Aberdeen, Stavanger og aðrastaðni.

Og júst sum lið í royndunum at brynja seg so væl sum gjørligt til tær avbjóðingar, ið fylgja í kjalarvørrinum av hesi vinnu, hevir Tórshavnar kommuna gjørt samstarvsavtalur við hesar báðar týðningarmestu oljubýr- nar í Europa.

Við hesum báðum avtalum í hondini áttu vit at kunna sloppið undan at skula uppfinna tann djúpa tallerkin um aftur.

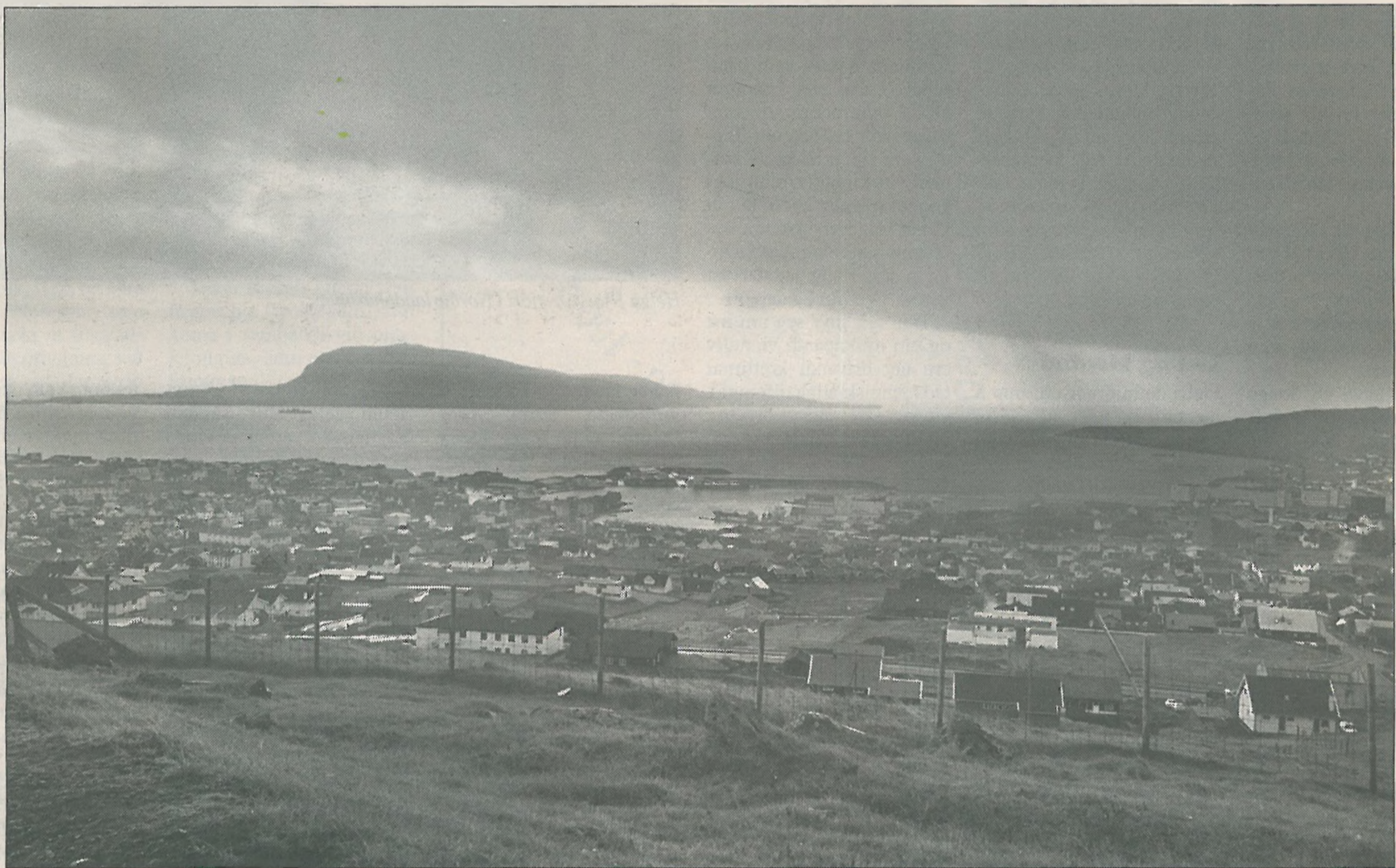
Njóta væl av samstarvi

Aberdeen og Stavanger eru við sínum áralongu royndum sum oljumiðdeplar fúsir at leggja okkum lag á við góðum ráðum.

Og hesum samstarvi njóta vit longu væl av, kann eg heilsa og siga.

Tórshavnar kommuna fer at halda fram við miðvísa arbeiddi sínum til tess at fyrirreika seg so væl sum gjørligt til tær avbjóðingar, ið oljuvinnan hevir við sær, soleiðis at kommunan og samfelag okkara sum heild fær sum mest burtur úr hesi nýggju vinnuni.

Tórshavn - komandi oljuhøvuðsstaðurin í Norðuratlantshavi

Tórshavnar Kommuna

Fiskur og olja – list og mentan

HELGA HJÖRVAR
STJÓRI Í NORÐUR-
LANDAHÚSINUM

Hava hesi fyra fyrbrigdini yvirhøvdur nakað í felag? Ella er tað júst tað tey hava? Fyrrverandi forseti Íslands Vígdís Finnbogadóttir er von at siga, at mentan selur fisk, ikki umvent.

Hon heldur uppá, at tað er lættari at selja eitthvørt, um landið longu hefur eitt pláss í tilvitinum hjá umheiminum.

Og onki virkar so væl sum mentan og list; hevur tú lisið bókur, sæð myndlist, film, sjónleik ella hoyrt tónleik úr einum ávísnum landi og ert vorðin hugtikin av øllum hesum, tá heldur tú eisini, at tú kennir landið eitt sindur.

Tað ávirkar tína meting um, hvat hetta fólk er ført fyri at fáa burtúr á øðrum økjum, millum annað hvussu væl tey eru før fyri at framleiða dygdarvøru, sum fólk vilja hava.

Í Íslandi hava tey longu gagnnýtt hesa sannroynd og tí hava til dømis tann nýggi íslenski filmurin Englar Alheimsins, sum varð sýndur í Norðurlandahúsinum nú í oktober og filmurin Reykjavík 101 verið sýningarferð saman við íslensku vørum í USA.

Hetta er eitt samstarvstiltak sum hevur fingið navnið »Ísland sjálvandi« (Iceland naturally – www.icelandnaturally.com) og samstarvið er millum 1000 ára haldið fyri at Leif Eiriksson fann Amerika, Reykjavík Mentanarbyúr 2000, fiskaútflutningin, landbúnaðin, ferðavinnuna og onnur.

Tað er váttað, at Vígdís hevur meira enn grein í sínum máli. Tað hevur eydnast Íslandi at skapa meivít um, at Ísland ikki bara er eitt land við serstakari náttúru, men at Ísland eisini er eitt nýmótans samfelag, sum er vert at vitja.

Serliga gott úrslit hevur arbeiðið á nýggjum markaðum givið, nýggjasta dømið er ein dyggilig tilgongd av ferðandi úr Onglandi. Og tá ið umheimurin alt meira sær, at Ísland er eitt væl útbýgt nýmótans samfelag, verða íslenskar vøgur minni fremmandar fyri tey, sum skulu keypa.

Vinnulívið

Vælútbúgvið og dugnaligt fólk skal til fyri at framleiða

góða vøru, fólk, sum við teirra virkisfýsni og skapanargleði øll eru við til at byggja upp eitt vælverkandi samfelag.

Eydnast tað at skapa eitt slíkt gróðrarríkt huglag og at kveikja og eggja hugin hjá hvørjum einstakum til at lyfta sín part av menningini, eru lunnar lagdir undir stórar møguleikar; og í hesum liggur fyrst og fremst styrkin í londunum í útsporði.

Skulu hesi samfeløgini ikki missa eitt ávíst tal av sínum vælútbúnu íbúgvum til størri samfeløg og skulu tey framhaldandi draga at sær og kunna geva íbúgvunum møguleika fyri at menna síni evni til gagn fyri samfelagið, má mentanarlívið mennast í somu takt sum vinnulívið, soleiðis at tann skapanargleðin, sum eyðkennir mentanarlívið sæst aftur í vinnulívsmenningini og umvent.

List og Mentan

Fleiri definitiónir eru upp á mentan og mær dámar ta breiðu definitiónina, sum merkir, at mentan er alt menniskjaligt virksemi, sum er gjørt við nærlagni, í fortíð, nútíð og framtíð.

Tað er grundarlagið við byggja okkara lív á. Vit hava arvað mentanina og vit fáa mentanarvin til at kasta av sær til eftirkomarar okkara.

Mentanin, saman við teirri náttúru vit eru uppvaksin í, er samleiki okkara. Listin hinvegin er tað, at fara í dýpdina við arbeiðinum, medvitið ella ikki at granska nakrar møguleikar, har vit ikki kenna úrslitið frammanundan, fyri soleiðis at geva okkum møguleika til at læra nakað um okkum sjálvi, um okkara medmenniskju og um framtíðina.

Hvussu ofta er ikki tað hent, at eitt listaverk sum tykist merkiligt, ja, kanska býttisligt uppá samtíðina, verður ógvuliga týðandi í eini aðrari tíð.

Hava vit ikki strembandi og álvarsom listafólk, sum granska sín miðil, høvdu vit bara endurskapt gomul virði og tá vildi listin mist sína kraft, tí lívið er ein rørsla og árið í ár verður eitt sindur øðrvísi enn í árið í fjør, tí vit hava megnað at lagt nakað nýtt afturat okkara royndum, nakað, sum nú eisini er við til at evna okkara samleika til.

Hvat hava vit í felag?

Vinnulívið kann bítast upp á sama hátt. Vit hava tað traditionella vinnulívið, sum byggir á dygd og framleiðir dygdargóða vøru, sum tað feigið vil halda fram við at framleiða, tað er tann breiða framleiðslan, hon er partur av mentanini.

So koma tær nýggju vørurnar, har neyðugt er at taka ímóti avbjóðingum og at ganga nýggjar leiðir í virkseminum. Tað ber sjálvandi til at siga, at endamálið hjá vinnulívnum má vera at framleiða nakað, sum kann seljast í dag ella í morgin ella í ovurmorgin, tí sum oftast snýr tað seg um íløgur, sum skulu kasta av sær, men eitt vinnulív, sum ikki gongur nýggjar leiðir, fær ilt við at fóta sær í okkara nýmótans samfelag, har kappingin er høvð og har starvast verður yvir um landamørk.

Táið tað snýr seg um list og um nýskapandi vinnulív eru tær drívandi kreftirnar tað menniskjaliga tilfeingið, vit og skil, skapanargáður og dirvi. Og í báðum førum er endamálið tað, sum hevur varðandi virði, heldur enn løtuvinningur.

Eitt virkið samfelag

Eitt gott vinnulív hevur gagn av einum vælverkandi umhvørvi, einum stað har vit kenna, at vit fáa okkara tørv á mentanarligum íblástri og lokalum stoltleika nøktaðan; tí er tað natúrligt at tað ikki bara eru kommunalu- og landsmyndugleikarnir, sum hava til uppgávu at stuðla mentanarligum virksemin, men at tað eisini er ein vinnulívsuppgáva.

Her venda vit aftur til fiskin og oljuna og alt annað vinnulív. Tað er natúrligt at hesi stuðla mentanarlívið, eftirsum at landsins menning millum annað er treytað av, hvussu vinnulívið fatar samfelagið alt.

Ætlar man sær ikki, at Føroyar bara skulu verða eitt gullgreivstrarpláss, táið oljan kemur, men heldur ein kraftmiðdepil við dragandi tilboðum til fólk, eins og til gestir, tað veri seg ferðafólk ella fremmand arbeiðsmegi, so noyðist vinnulívið at koma sær uppí.

Í mongum londum hevur vinnulívið alt meiri valt at identifisera seg við ávísar partar av mentanarlívnum, tann partin tey halda hóska til teirra umdømi.

Tann partin, tey sjálvi

Helga Hjörvar, stjóri í Norðurlandahúsinum

halda kann fáa fólk til at virðismeta teirra vøru. Summi vilja fegin leggja dent á, at teirra vøra er nýmótans og nýskapandi, summi leggja dent á ta fólksliga dygdina og upp aftur onnur vilja fegin tengjast saman við nakað, sum er klassiskt.

Samsvarandi hesum velja fyrirkur at stuðla einstök tiltøk ella stovnar.

Í Føroyum er stórt mentanarligt virksemi og mong tilbøð á listaøkinum. Listasavn Føroya hevur permanentar framsýningar umframt upp í 12 ymskar serframsýningar hvørt ár. Føroya Symfoniorkestrur hevur umleið 4 konsertir um árið. Norðurlandahúsið hevur mentanarlig tilbøð av ymskum slag alt árið.

Á hvørjum ári verður ein tónleikari ella eitt tónaskald innstillað til tónleikaheidurslønina hjá Norðurlandaráðnum og rithøvundur til bókmentaheidurslønina hjá Norðurlandaráðnum, føroyskar bókmentir verða týddar til fremmand mál og tónleikarar spæla konsertir í útlandum.

Nýggjar føroyskar tónleikur er komin út á einum av teimum mest virdu tónleikaførløgunum í Europa og hevur fingið ummæli í Times.

Føroysk tónaskøld fáa bíleggjar av nýggjum verkum frá tónleikarum úr m.o. Norðurlondum og nú seinast úr París, har fyrsta fram-

førsla av einum nýskrivadum verki eftir Sunleifi Rasmussen verður í vetur í Le Salon de Musique.

Sjónleikalívið blómur og føroyskir sjónleikarar fingur góða móttøku, táið tey spældu á føroyskum á Norðurlensku teaturdøggunum í Malmø. Føroysk myndlistafólk sýna fram ymsastaðni í Norðurlondum og Tróndur Patursson hevur fest fótin í París.

Føroyskir rokkbólkar spæla á ymsikum tónleikastevnum í Norðurlondum. Fyrra føroysk myndlistafólk fara nú at sýna fram í New York og ein tónleikabólkur hevur konsertir kring alt USA.

Hetta er bara eitt lítið yvirlikt yvir tað, sum føroysk listafólk beint nú fremja í útlandum. Hetta er virksemin, sum vinnulívið kann gera gagn av í sínum arbeiði.

Nýggjar avbjóðingar

Listastevna Føroya, sum er eitt samstarvstiltak millum Norðurlandahúsið, Tórsavnavnar Kommunu, Undirvísingar- og Mentamálastýrið, listafólka feløgini og føroyskar mentanarstovnar verður fyrstu ferð hildin komandi summer, frá 8. til 18. august 2001 og verður eftir tað hildin á hvørjum ári.

Á Listastevnunni verður bæði útlenskt og føroysk mentan og list á høgum pro-

fessionellum støði og skal geva føroyingum møguleika til at uppliva eitt gott úrval av tí, sum hendir á mentanarpallinum í og utanfyri Føroyar.

Listastevnan verður eitt kærkomið høvi hjá fyrirkur at bjóða seg fram við at stuðla. Í Reykjavík Mentanarbyúr ár 2000 eru 5 fyrirkur valdar út til at stuðla, tær eru: tryggingarfelag, banki, orkuframleiðari, oljufelag og útgerðarfelag. Fyrirkurnar hava stuðlað við 800.000,- føroyskum krónum í part.

Harumframt hava fyrra fyrirkur latið tænarur: flogfelag, dagblað, handilspallar og bussfelag. Fyrirkurnar lata ikki alt hetta fyri at gera eina góða gerð, men tí tær halda, at tað tænarur teimum í teirra marknaðarføring bæði úti og heima. Tí tær vita, at listin hevur eina kraft, sum kann ávirka fólk.

Tað, sum mest hugtekur fremmandafólk, sum koma til Føroyar umframt náttúruna, er mentanin, at yrkingasøvn koma út í sama upplagi í Havn, New York og London. At her eru rithøvundur og myndlistafólk á heimsstøði.

At man samstundis, sum man hevur ein nýggjordan spælfilm – ein roadmovie – varðveitir føroyska dansin. Hetta er ein styrki og eitt flog, sum er dygdargott støði at byggja eitt samstarv millum fisk, olju, list og mentan á.

Skjótur flutningur og heildarloysnir

Smyril Line ætlar at vera til reiðar, tá oljuleitingin fer at kasta nakað av sær. Norrøna er væl eignað til flutning, og avgreiðslutíðin er ikki long. Eisini hevur Smyril Line fyrireikað eina innkoming, har gestir kunnu fáa heildarloysnir til alt virksema

STEFAN Í SKORINI

Hanstholm, á Havnini mánamorgun.

Smyril Line fer at nókta ferðafólki og oljugestum teir mest grundleggjandi tørvimar. Tænasturnar hjá Smyril Line fevna um flutning av bæði farmi og ferðafólki, og eisini verður møguleiki at fáa heildarloysnir hjá Smyril Line.

Løgtingið hevur samtykt við lóg, at alt virksema í sambandi við oljuvinnuna skal um føroyska bryggju, og tí verður væntandi, at virksema fer at økjast munandi. Tí ræður um at verða til reiðar, tá møgulig viðskiftafólk hava tørv á eini tænastu sigur Jónfinn Simonsen, leiðari á farma-deildini hjá Smyril Line.

Smyril Line kann bæði flyta ferðafólk, farm og aðra útgerð við Norrønu, sum júst er umvæld at lúka al-tjóða krøv. Fyrirminurin við skipinum er, at farmurin verður rullaður umborð og avaftur skipinum. Sostatt kann farmurin setast á ein vogn í Danmark, og farmurin verður allatíðina verandi á jørðini, til hann kemur uppá pláss.

Skipið kann tømast eftir hálvumøðrum tíma, og tí er bíðitíðin ikki long. Norrøna gongur eisini skjótt, og tí verður farmur, sum verður tikin umborð leygardag í

Hetta er eitt gott alternativ til aðrar flutningsmøguleikar við teimum fyrimumum, sum eru sigur Jónfinn Simonsen.

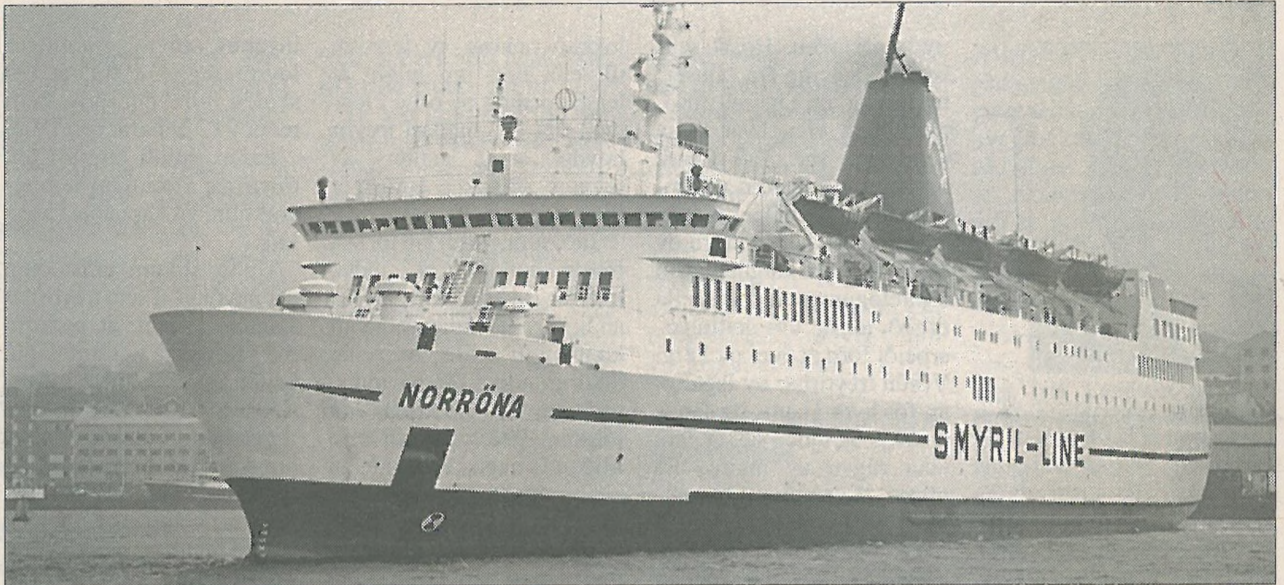
Smyril Line er eisini farið undir eina nýggja tænastu, sum kann vera sera hent-serliga hjá størri og smærri ferðalögum, ið koma henda-vegin.

Talan er um innkoming, sum er vanlig at síggja aðrastaðni. Til ber at seta seg í samband við Smyril Line, og síðani verður ein heildarloysn givin. Henda loysn kann innibera flutning til og úr Føroyum við skipi ella flogfari, gisting, innan-lands flutning og bussflutning, útferðir og fundarhøli ella høli til ráðstevnur.

Slíkar loysnir kunnu vera hentar hjá ferðalögum, sum koma í sambandi við olju-leitingina, sum stendur fyri framman.

Tað eru sostatt tvær høv-udstænastur, sum Smyril Line kann veita, og tað er flutningur av útgerð og gisting. Tað mest grundleggjandi hjá okkara gestum, sum koma til oljuleitingina.

Smyril Line hevur eisini roynt at bjóða seg fram. Fólk vórðu send á oljuráðstevnuna ONS í Stavanger, har tey høvdu høvi at sýna sínar tænastur fram.

Why a Supply Base at Sund?

Expansion from 40,000 - 100,000 sqm

Central Faroese facility

Backup facility in Tórshavn port

Good road access

Minimal capital expenditure

Facility already exists

Greatest concentration of resources

No congestion

TORSHAVNAR HAVNARVESEN

Vælegnað til undirvísing

Nú oljumál uttan iva fara at gerast ein partur av gerandisdegnum í Føroyum og harvið partur av orðaskiftinum kann tað verða hent hjá skúlum og undirvísingarstovnum annars at ognar sær kunnandi tilfar um hetta stóra málsøkið.

Til ber hjá skúlum o.ø. at venda sær til blaðið og keypa "klassasett" av hesum fyrsta "Oljublaðnum" í Sosialinum.

Ringið til 311820 og spyrjið eftir marknaðardeildini.

Sosialurin

Útgerðarhavn á Drelnesi

DAN NIELSEN
BÝRÁÐSFORMAÐUR Á TVØROYRI

Tað eigur at hava stóran týðning hvussu langt er at sigla til lands. Her skuldi Drelnes havt ein stóran fyrimum. Tað eru 98 fjóðringar at sigla til Drelnes av oljufeltinum, afturímóti 121 á Sund og 128 til Runavíkar.

Tvøráfjórður ella Trongisvágsfjórður, hevur altíð verið roknaður sum ein tann besti í Føroyum, um ikki tann hesti. Hetta eigur at víga nógv, serliga á vetrardeggi hjá fremmenda skipum at kunna sigla inná ein fjórður, ið er tryggur.

Samband til lands

Tað er sera umráðandi, at góður tyrlupallur er tøkur bæði viðv. sambandinum frá oljufeltinum og til lands, eins og sambandi víðari, t. d. til flogvøllin í Vágum. Góður tyrlupallur er í Froðba og eftir hvat tyrluskiparnir siga, so er hann væl plaseraður og sera góður at lenda á. Eins og sjóvegis so er frástøðan frá feltinum og til lands eisini galdandi her.

Tilbúgving og sjúkrahús

Eitt ið tosað verður nógv um í samband við oljuvinnuna er tilbúgving. Eisini her

liggur Tvøroyri væl fyrri. Her eigur eisini frástøðan til oljufeltið at telja okkum til fyrimumar.

Ætlanir eru frammi at byggja eina tilbúgvingarstöð her á staðnum, ein tilbúgvingarstöð har sløkkiliðið á staðnum eisini kann húsast.

Nýggjasta sjúkrahús í landinum liggur í Suðuroy, eitt nýmótans sjúkrahús við øllum hentleikum og møguleikum, um ein neyðstöða skuldi tikið seg upp.

Samband til og úr oynni

Sambandið við restina av Føroyum verður røkt sum nú er av Smyrli, tyrlu, eisini sigla farmaskip á Tvøroyri fleiri ferðir um vikuna. Nevnda samband verður uppافتur betur innanfyri eini 3 ár, tá fer tann nýggi Smyril at sigla, hetta skip verður væl størri enn tað verandi. Í hesum sambandi er politiskt viðtikið, at nýggj samferðsluhavn verður á Tvøroyri, hetta talar fyrri, at útgerðarhavnin kemur at liggja á Drelnesi.

Fritíðin

Á Tvøroyri búgva gott 1800

fólk, her eru allir hentleikar, ið hoyra einum býi til:

Tá tað snýr seg um frítíðartilboð, eru hotellir, matstovur, biografur, sjósavn, bátafelag, ítróttarhøll, fótbóltsvøllur, svimjihylur, kropsvenjingarmiðstöð.

Kommunan hevur eisini nýmótans barnagarð, eins og dagrøkt. Á eldraðkinum er ellis- og røktarheim og eitt fyríbils sambýli. Nýtt

Alt hetta skuldi borgað fyrri góðum og liviligum umstøðum í vøkrum umhvørvi.

P/F Norserv

Sjálvt økið á Drelnesi hevur P/F Norserv, ið er føroyskt/-

danskt felag, fingið leigurætt til frá Tvøroyrar Býráð.

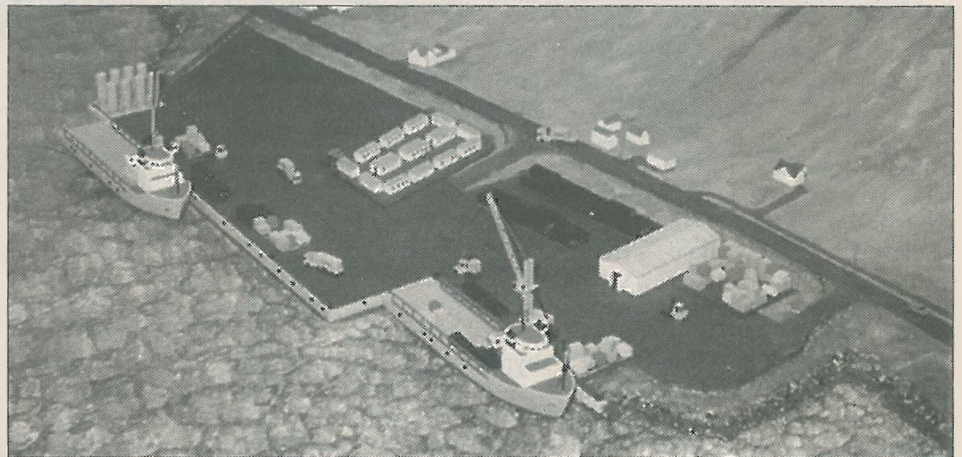
Danski parturin av felagnum er Danbor Service úr Esbjerg (Mærsk), eitt felag ið hevur drúgvur royndir innanoljuvinnu, bæði sum leitarar og veitarar. Føroyski parturin er P/F Richard B. Thomsen & Søn, eisini eitt felag við drúgvum royndum á ymiskum økjum.

Øki og umhvørvi á Drelnesi

Øki á Drelnesi er uml. 30.000 ferðmetrar til víddar og kann, um tørur er á, víðkast. Sambært teimum, ið áhuga hava í oljuútgerðarhavninum, er nettup hetta økið á Drelnesi serliga væl

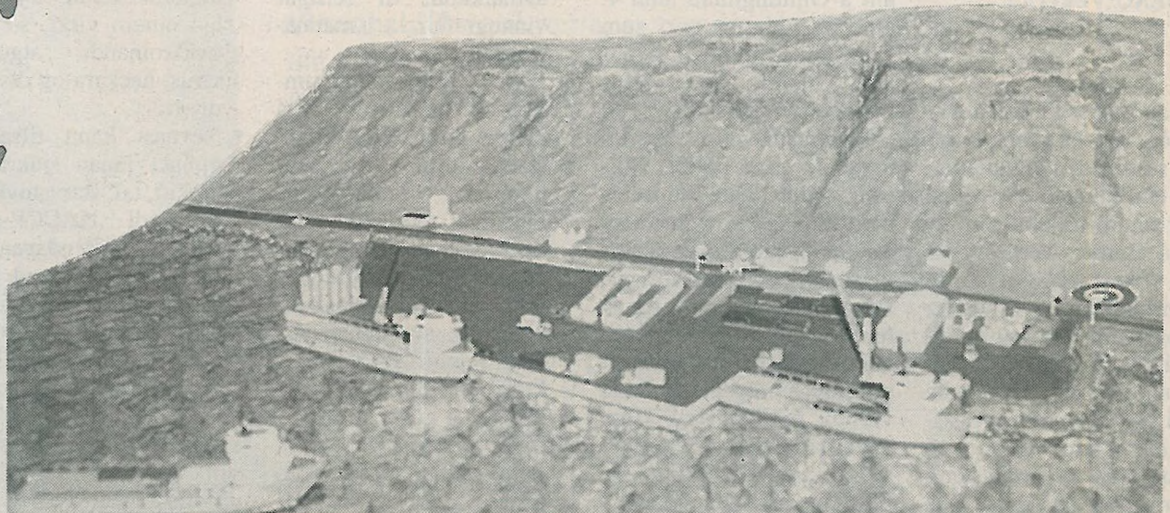
skikkað til endamálið. Gott pláss, góð atløgusíða við móguleika fyrri víðari útbygging, alt økið er planerað, stórir partur asfalteraður. Kommunan er í løtuni við at bjóða seinasta partin av vatnleiðing út. Góður og breiður landsvegur liggur framvið økinum.

Ein útgerðarhavn á Drelnesi fær ómetaliga nógv at siga fyrri Tvøroyri og alla Suðurovna, hetta fer at hava sín lut til at venda afturgongdini, sum oyggin hevur verið fyrri, til framburð. Vónandi eru okkara landspolitikkarar samdir í hesum og til reiðar at arbeiða hareftir.

TVØROYRI - Drelnes

*-the town with great potential
in the North Atlantic*

ONSHORE ACTIVITIES
commercial agency
container rental
cranes
customs clearance
forwarding
haulage
logistics
material leasing
office rental
pip/mat storage
project adm.
recruitment
ships agency
stevedoring
warehousing

OFFSHORE ACTIVITIES
catering
cleaning
clerks
cranedriving
diesel eng.
el-/instrumentation
fibre glass spools
fibre glass structure
fire & safety
fireprotection
heli-dispatch
insulation
mat. control
mat. adm.
medics
painting
project adm.
quality control
rigging
sandblasting
scaffolding
telecom
water cutting
welding

PRODUCT SALES & FABRICATION
active fireprot. plants
barytes
bentonite
cement (oilwell)
fibre glass structure
fibre products
fire & safety eq
grit
nitrogen + eq
oxygen, gas
spools
structural steel
water supply
workshop

NORSERV DRELNES

Offshore Supply Base

Model photo planned Offshore Supply Base at Drelnes, Faroe Islands

NORSERV DRELNES P/F

FO-800 TVØROYRI FAROE ISLANDS
phone +298 372715 fax +298 372718 operations@norserv.fo

SMYRIL LINE

- always at your service when visiting the Faroe Islands

EXCURSIONS

ACCOMMODATION

TRANSPORTATION

PACKAGE TOURS

YOUTH HOSTEL

Hotel Føroyar

við Oyggjarvegin, P.O.Box 3303
FO-110 Tórshavn, Faroe Islands
Tel +298 317500, Fax +298 316019
<http://www.smyril-line.com> / www.foroyar.dk
e-mail: hotel-fo@post.olivant.fo

J. Broncksgøta 37, P.O.Box 370
FO-110 Tórshavn, Faroe Islands
Tel +298 345900, Fax +298 345950
<http://www.smyril-line.com>
e-mail: office@smyril-line.fo

The Youth Hostel

við Oyggjarvegin, P.O.Box 370
FO-110 Tórshavn, Faroe Islands
Tel +298 345900, Fax +298 345950
<http://www.smyril-line.com>
e-mail: booking@smyril-line.fo
evening/weekend: tel +298 317500

GSM-vinnuhald frá Føroya Tele

...so ert tú altíð har, tú skalt vera!

Vinnuhaldið er til teirra, sum serliga brúka GSM telefonina um dagin, og sum altíð vilja hava samband við viðskiftafólk og starvsfelagar. Eisini er hópurin av eykatænastum knýttur til haldið, t.d. SMS-tekstboð, vís nummar og dataflutningur.

Vanligt hald

1,40 kr./min. um kvøldið • Mánaðargjald: 115,00 kr.

Vinnuhald

1,60 kr./min. alt samdøgrið • Mánaðargjald: 200,00 kr.

Fritíðarhald

0,90 kr./min. um kvøldið • Mánaðargjald: 75,00 kr.

Kostnaður fyri vinnuhald

Stovning	700,00 kr.
Mánaðargjald	200,00 kr.
Minuttgjald - dag	1,60 kr.
Minuttgjald - kvøld	1,60 kr.
Uppringingargjald	0,40 kr.

petur & petur • 320070

FØROYA TELE

Tel 30 30 30 • Fax 30 30 31 • www.tele.fo

'REIN ORKA'

DONG hevur 16 ára royndir við at leita eftir olju og náttúrugassi.

Tanja er jarðfrøðingur í DONG. Hon er eitt av teimum starvsfólkunum, ið arbeiðir við leiting eftir ráevnum í undirgrundini – eitt krevjandi og sera spennandi arbeiði.

Fleiri ára royndir og førleiki

Síðan 1984 hevur DONG, saman við fleiri donskum og altjóða samstarvsfeløgum, verið við í øllum nýggjum samtøkum, ið hava leita eftir olju og natúrgassi á donskum øki.

Leiting er eitt kostnaðarmikið og tolkrevjandi arbeiði. Tað skulu ofta nógvar royndarboringar til fyri at røkka einum fundi, ið er nóg stórt til at útvinning kann loysa seg. Men tá ið tað eydnast, er tað til stóra frøði hjá øllum, sum eru við í verkætlanini.

Tær haldgóðu royndir og vitan, vit hava ognad okkum gjøgnum árin, eru eitt ómetaligt virði fyri okkum, í okkara arbeiði við at finna meira olju og gass.

Vit framleiða eisini olju og náttúrugass

Síðan 1988 hava vit sjálvi verið olju- og gassframleiðarar. Í dag er DONG við í trimum samtøkum, ið framleiða olju og náttúrugass, og so seint sum í august 2000 komu vit fram á ein nýggjan fund í Norðsjónum.

Í komandi ári verður avgjørt um fundurin eisini skal útbyggjast til framleiðslu.

Vit eru eisini við Grønland og Føroyar

Bæði kring Grønland og Føroyar eru stór ókannað øki, har tað er rættiliga sannlíkt at finna olju og náttúrugass.

Her er leitingin serliga torfør orsakað av náttúruni og tí harðbalna veðurlagnum. DONG eigur 50 prosent av grønlendska leitifelagnum Nunaoil.

Í Føroyum arbeiða vit saman við eini røð av feløgum undir heitinum "The Faroes Partnership". Bólkurin hevur fingið loyvi at fara undir leiting, og er sostatt við í tí oljuveiðu, ið júst er byrjad við Føroyar. Leiting er eitt starvsøkið, ið bæði krevur – og gevur – ráa orku.

DONG A/S
Agem Allé 24-26
2970 Hørsholm
Telefon: 4517 1022
www.dong.dk

DONG
-hevur *orkuna*

*Let Your
Money
Travel
1st. Class*

stephansons hús

*Føroya Sparikassi
at your service with
22 branches around
the islands.*

- Currency exchange
- International Transfers
- Cash advance on major credit cards

Welcome to the major commercial and savings bank in the Faroes.

SWIFT code: SPAK FO TF

P.O.Box 34
FO-110 Tórshavn
Tel. +298 348 000
Fax +298 348 948
www.sparikassin.fo
e-mail: spak@post.olivant.fo

**FØROYA
SPARIKASSI**

Nýggja búmerkið hjá BP Amoco

borgar fyri trygd, heilsu, arbeiðsumhvørvi
og tilbúgving

JUTLANDIA

Esbjerg er som bekendt Danmarks offshore by nr. 1. I mere end 30 år har man udvundet olie og gas fra de underliggende lag i Nordsøen og foreløbig er der intet der tyder på, at det ikke skulle kunne vare ved en rum tid endnu.

JUTLANDIA Terminal A/S er en af 4 offshore baser i Esbjerg der opstod i kølvandet på de store olie og gas fund i Nordsøen og kan næste år fejre sit 25 års jubilæum.

JUTLANDIA Terminal A/S, som ejes af A/S J. Lauritzen's Eff., en af Esbjerg Havns ældste virksomheder, er i dag en moderne og effektiv base for flere af de store offshore aktører og på kundelisten finder man bl.a. Mærsk Olie & Gas, BJ Services, Dyno og Transocean for bare at nævne en håndfuld.

JUTLANDIA Terminal A/S kan i dag tilbyde sine kunder en bred vifte af forskellige service ydelser, lastning og losning af supply skibe, kemikalie håndtering og opbevaring på egne tankanlæg, transport af farlig gods, logistik og distribution via egne pakhuse. Desuden fungerer terminalen som container depot for flere af Esbjerg Havns eksterne brugere.

"Vi forsøger til stadighed at forbedre og tilpasse os vore kunders behov. Vi er meget opmærksomme på hele tiden at få tingene til at fungere optimalt. Vore ansatte er alle højt uddannede og følger løbende branche relevante kurser, ligesom vore IT løsninger konstant opdateres og tilpasses den enkelte kundes standarder", udtaler basechef Bent Schmidt.

"Konkurrencen om offshore kunderne er hård, men det er ikke kun prisen det handler om. De høje krav til sikkerhed, miljø og ikke mindst effektivitet er mindst ligeså vigtige konkurrence parametre. Og netop den kombination har gjort vor terminal til den succes den er i dag", udtaler marketingchef Ulrik Lynnerup.

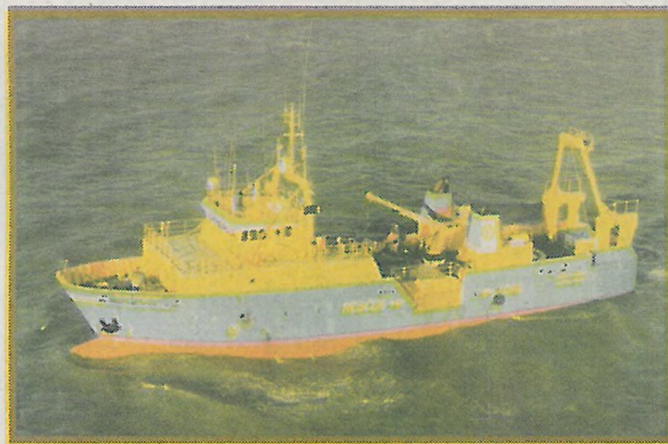
"Finder man olie eller gas i området omkring Færøerne, vil det unægtelig med tiden medføre visse forandringer i det Færøske samfund. Ligesom Esbjerg har oplevet det, vil man også på Færøerne opleve øget aktivitet og beskæftigelse. Vi står gerne til rådighed med den "knowhow" vi har oparbejdet igennem snart 25 år i branchen, ligesom vi gerne overvejer mulighederne for en aktiv deltagelse på terminalsiden på Færøerne", afslutter Bent Schmidt.

Ulrik Rønnow Lynnerup (tv.) og Bent Schmith

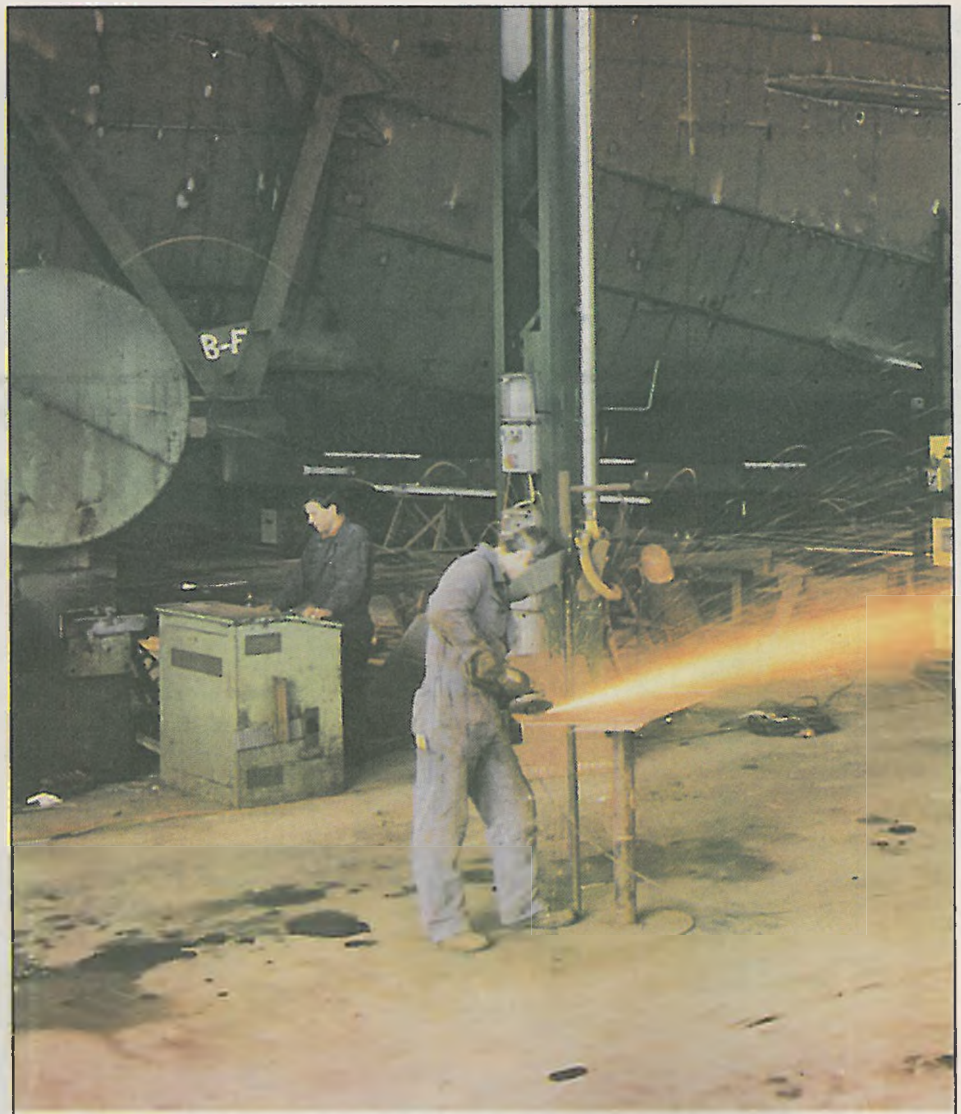
TOR SHIPPIING

Skipamekling • Skiparakstur • Skipaumboðan

SP/F TOR SHPPING

Niels Finsensgøta 23 • Box 1252
FO-110 Tórshavn • Faroe Islands
tel +298 31 85 31 • fax +298 319369
e-mail: torship@post.olivant.fo
Home page: www.tor-shipping.fo
GSM-Phone: +298 21 85 31

TÓRSHAVNAR SKIPASMIÐJA

Tlf. +298 31 11 55 • Fax +298 31 11 25
e-mail: info@faroeyard.fo

www.faroeyard.fo

SKIPASMIÐJAN Á SKÁLA

Tlf. +298 44 11 55 • Fax +298 44 11 25
e-mail: yardfa@post.olivant.fo

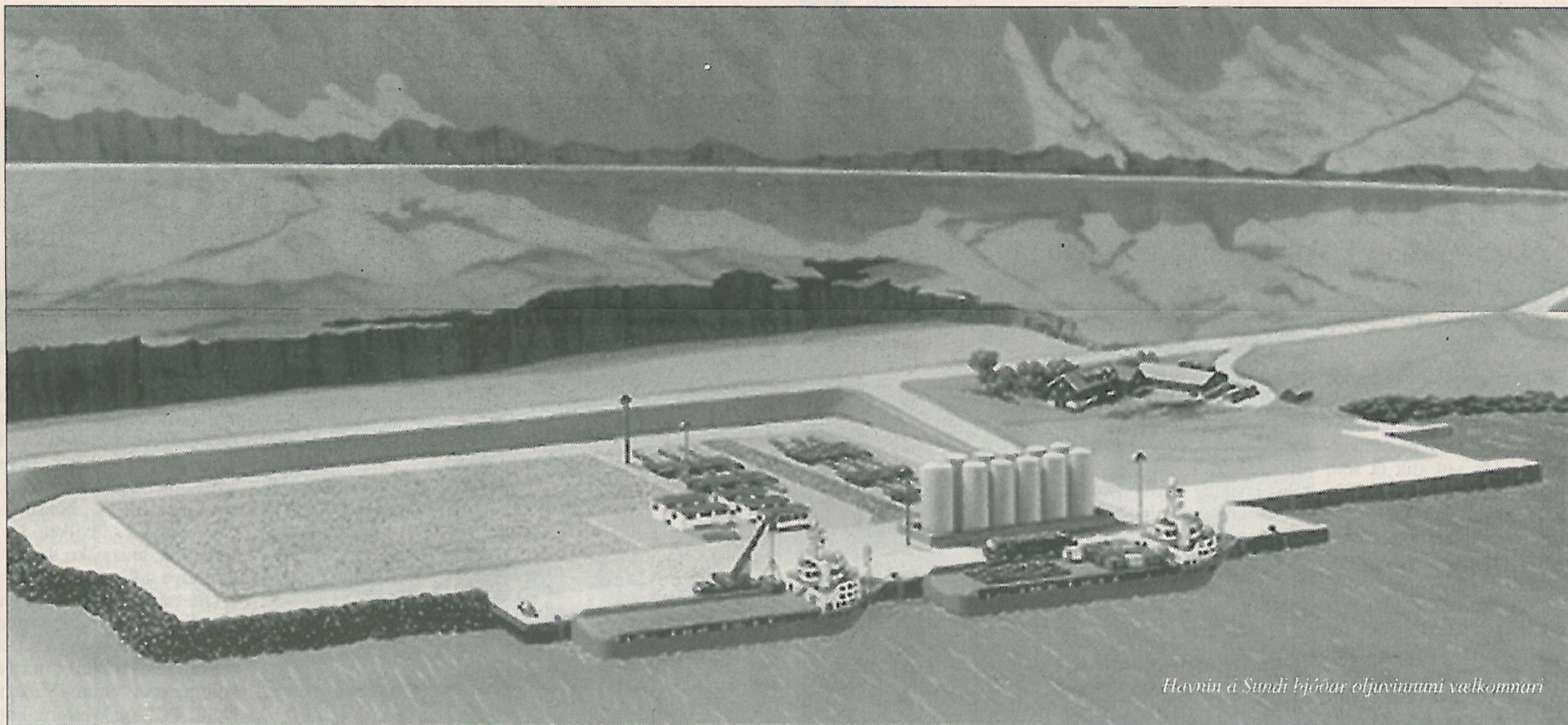
Faroe Islands Business Environment

Upplýsingar-
tilfarið, sum er
gjørt til enskttalandi
útlendingin við vinnu-
ligum áhuga í oljuvinnuni

sæst við at fara inn á
www.trade.fo

ella við at venda
sær til

Menningarstovuna
Faroe Islands Trade Council
Bryggjubakki 12
P.O.Box 259
110 Tórshavn

Flavnin á Sundi fjóðar oljuvinnuni velkommari

Tórshavnar Skipasmiðja fyrireikar seg til oljuvinnu

TÓRSHAVNAR
SKIPASMIÐJA

Pf. Tórshavnar Skipasmiðja hevur tey seinastu 4 árin miðvíst fyrireikað seg til eina komandi oljuvinnu. M. a. varð eitt fólk sett til burturav at taka sær av hesum øki og úrslitið er, at nú eru tvey feløg stovnað, ið skulu taka sær av hvør sínum øki innan veitingar til oljuvinnuna.

ASCO Føroyar varð stovnað í 1998 og er eitt samstarv millum Tórshavnar Skipasmiðju og stóra skotska útgerðarfelagið ASCO Group. Hetta felagið hevur til endamáls at reka útgerðarstøð og flutnings-tænastur til oljuvinnuna. Í hesum sambandi er leiguváttala gjørd við Tórshavnar Kommunu um økið á Sundi, ið metist at vera sera væl eignað til endamálið. Tað krevjast bert smávegis fløgur fyri at koma í gongd á

Sundi, økið liggur væl fyrri – tætt við Havnina, har oljufeløgini hava høvuðsskrivstovur sínar og annars allar tænar og veitingar fáast. Frá Sundi er stutt niðan á Sandvíkahjalla, har tann stóri goymslubygningurinn hjá Skipasmiðjunni liggur og sum nøktar tørvin á goymsluplássi hjá oljuvinnuni í nógv ár framvir.

Pf. PAM Offshore Service varð somuleiðis stovnað í 1998 og veitir tænar inn- umvælingar, viðlíkahald og framleiðslu til oljuvinnuna. Síðan 1998 hava í meðal 15 føroyskir smiðir, sveisarar, rørleggjarar og elektrikarar verið í starvi hjá PAM Offshore Service, har teir hava arbeitt við umvælingum og øðrum tænarveitingum í norsku frálavinnuni. Ætlanin er at menna førleika og royndir hjá bæði starvsfólkum og leiðslu innan hetta nýggja øki soleiðis at virkið er ført fyrri at átaka sær uppgávur tá

Gunnvør Balle og Poul Mohr síggja fram til komandi oljutilgongdina

tørvur verður á hesum tænarastum innan oljuvinnu í Føroyum. PAM Offshore Service leggur stóran dent á at halda starvsfólkið dagført við kravdum certifikatum, trygdarskeiðum o.ø. somuleiðis sum virkið er í ferð við at seta í verk tað nýggjastu ISO9000 góðsku, heilsu, trygdar og umhvørvis skipanina.

PAM Offshore Service gjørdi í apríl ár 2000 eina samstarvsavtalu við stóra norska felagið Aker Maritime, ið ber við sær, at PAM Offshore Service kann fáa fakligan stuðul frá Aker Maritime tá ið uppgávur koma ið krevja serligan fak-kunnleika innan hesa vinnu. Endamálið er at PAM Offshore Service so við og við skal mennast til sjálvt at kunna átaka sær ymiskar tænarastur innan stál, rør, mekanik og el.

PAM og Aker Maritime gott samstarv

JAN MÜLLER

– Vit hava arbeitt saman við Pam Offshore í tvey ár, og tey hava gjørt eitt sera gott arbeiði. Vit arbeiða bæði í Bretlandi, Meksikanska flógvanum og aðarastaðni. Skuldi tað blivið til nakað í Føroyum, vilja vit vera við sigur stjórin í Aker Mari-

time, sum heldur, at tað er sera umráðandi at byggja upp vitan her í Føroyum. Hann var á vitjan her herfyri, tá samstarvsavtala varð gjørd millum føroysku og norsku fyrirkunna.

Aker Maritime hevur verið við í stórum og spennandi verkætlanum innan oljuvinnuna. Teir vóru m.a. við til at byggja upp Hibernia

ætlanina frá byrjan av og hava royndir við umvælingar av flótandi eindum, útgerð til tær og til útgerð til at seta á havbotnin, nakað, sum væl eisini kann byggjast í Føroyum.

Stjórin í Aker Maritime, sum er sera væl nøgdur við samstarvið við føroyingar, heldur, at PAM og skipasmiðjan kunnu klára nógv

av byrjunaruppgávu- num. Hann leggur eisini stóran dent á at taka umhvørvis- spurningar í størsta álvara.

Hvørjar eru so uppgávurnar, sum teir kunnu taka sær av í sambandi við leiting í Føroyum! Jú tað er m.a. broytingararbeiði á pallunum tá borað verður, nakað, sum Pamfólk longu hava gjørt í Noregi við góðum

úrsliti. So tey hava longu fingið vitan og royndir, sum føroyska oljuvinnan nú kann njóta gott av.

Stjórin í Aker Maritime heldur, at føroyingar, sum hava verið í arbeiði hjá PAM hava gjørt sera gott arbeiði í Noregi, bæði onshore og offshore.

Hann heldur tí eisini, at føroyingar sum heild áttu at

hugt eftir, hvussu PAM ber seg at, tí tað kann vera teimum ein góð læra.

Í dag arbeiða 10.000 fólk í Aker Maritime ymsa staðni í heiminum. Tað er eitt tað størsta konstruktørfelagið í heiminum og hevur skrivstovur nógvra staðni. Teir síggja Føroyar sum eitt stórt og spennandi øki hjá fyrirkunni í framtíðini.

Færøyenes geologisk utfordrende og lovende sokkel

DAG O. LARSEN
OG TERJE HAGEVANG
SAGEX PETROLEUM

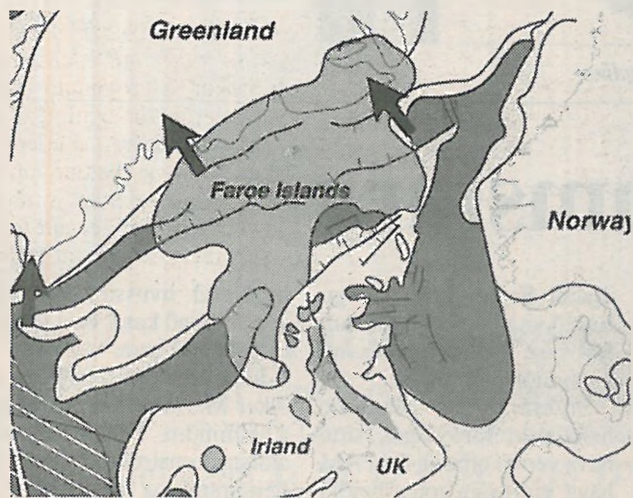
De gamle vikingene hadde ikke trengt sine langskip da de rømte mot vest fra futen i Norge til Færøyene om verden hadde sett slik ut som for 60 millioner år siden. Da ville mennesker kunne ha gått tørrskodde fra Norge via Færøyene over Grønland til Canada.

De ville helle ikke hatt problemer med snø, for landmassivet lå den gangen mye lenger mot sørvest og klimaet var mye bedre. Norge, Grønland, Jan Mayen, Newfoundland og Canada var alle deler av det samme kontinentet, mens Island ikke var dannet enda og Færøyene var preget av voldsom vulkanisme (Figur 1).

Atlanterhavet begynte å bli dannet for 60 millioner år siden ved at dette kontinentet begynte å sprekke opp på grunn av strømmer av lava som presset nedefra. Spor av den første vulkanismen kan vi finne langs kanten av dette nye havet, den såkalte Atlanterhavsmarginen, fra Irland til Lofoten (Figur 2).

Færøyene ligger på et platå av lava eller basalt som geologene ynder å kalle det, som er mellom 5 og 10 km tykt, mens Island og den midt-atlantiske rygg utgjør aksene for oppsprekking og oppstrømming av lava som sørger for at Atlanterhavet utvider seg med ca. 2 cm i året.

Over området som ble utlyst i første konsesjonsrunde varierer tykkelsen av basaltlaget fra flere kilometer i vest mens det tynner når vi beveger oss østover til det blir helt borte i nærheten av grenselinjen mot Storbritannia (Figur 3).

Figur 1: Geologisk kart som viser hav- og landområder for ca. 60 mill. år siden. Færøyene er sentrum for et stort vulkansk lava-platå (Thule vulkanske provins). Pilene viser hvordan Grønland blir Europa etterhvert som Atlanterhavet åpner seg

Et laboratorium for utrøving

Oljeleting ved Færøyene stiller oljeindustrien overfor nye utfordringer:

– En stor del av sokkelen er dekket av basalt som gir problemer for seismisk avbildning

– Uvanlig mye 3D seismikk er samlet inn tidlig i letefasen

Disse utfordringene krever nye og kreative tekniske løsninger.

Basalt og seismikk

Seismiske data er hovedkilden til informasjon om geologien for oljeindustrien. Lyd sendes ned i undergrunnen, gjennom de forskjellige lagene av varierende bergarter og ved hver overgang fra en bergart til en annen sendes det et lite ekko tilbake mot overflaten. Disse svake ekkoene registreres, og brukes til å lage kart som viser hvordan geografien så ut i tidligere tider – for millioner av år siden. Basert på disse kartene kan så geologene gjøre kvalifiserte gjetninger om hvor olje kan bli dannet og hvor den ligger fanget.

Basaltlagene skaper problemer for den vanlige metoden med innsamling av seismiske data. Dette skyldes at basalt har slike fysiske egenskaper at de ikke sender tilbake et lite ekko, men snarere et relativt høyt ekko, dette samtidig med at lite lyd fortsetter igjennom basalten og at ekko fra overgangen mellom bergarter under basalten derved blir svært svake. Og det er under basalten mulighetene for funn av olje og gass er best. Dette er en utfordring både for oljeselskapene og for kontraktørene som samler inn seismiske data.

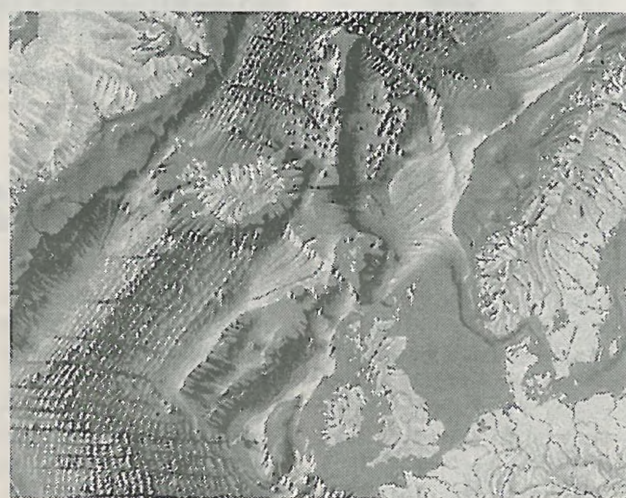
Utfordringen knyttet til

Terje Hagevang

seismisk avbildning gjennom basalt er den samme langs hele Atlanterhavsmarginen fra Irland til nord-Norge. Men få steder er bedre egnet til å studere fenomenet enn færøysk sokkel.

Derfor er Færøyene blitt som et laboratorium for å forske på metodikk for forbedret seismisk avbildning av undergrunnen. Mange selskaper har forsøkt en rekke metoder (Figur 4).

Figur 2: Dagens dypdeforhold i Nordatlanter. Kanten av den opprinnelige åpningen av havet for 60 mill. år siden står klart fram fra Irland til nord-Norge. Dette kalles gjerne Atlanterhavsmarginen

Resultatene har tildels vært oppløftende.

Den store mengden med seismiske data

Det området som ble utlyst i første konsesjonsrunde er det området på færøysk sokkel som har minst eller ingen basalt. I Gullhjørnet er det ikke basalt, mens tykkelsen øker raskt vestover.

Før utlysninger av konsesjonsrunder er det i de siste årene blitt mer og mer vanlig å innsamle tett med seismikk (såkalt 3D seismikk), og på Færøyene er mengden uvanlig stor. Det meste av dette er samlet inn i Gullhjørnet. Tidligere var det vanlig med relativt lite seismikk før lisensrunder, noe som medførte begrenset arbeid i søkefasen, men samtidig mye større usikkerhet med hensyn på kvaliteten av områdene det ble søkt på. Det var derfor van-

lig at noe av det første som lisenser var innsamling av flere seismiske data. Men de siste årene har dette forandret seg fordi innsamling av seismiske data er blitt mer effektivt utført ved hjelp av større båter, flere lyttekabler og raskere datamaskiner til å behandle datamengden, hvilket har ført til at seismiske data er blitt mye billigere.

Oljeselskapene som søkte på Færøyene sto derfor overfor store mengder av seismiske data samlet inn av kontraktører som Veritas DGC, PGS og Western. For å behandle denne datamengden på en effektiv måte har flere selskaper tatt i bruk nye teknikker for å vurdere områdene. Disse teknikkene kan deles inn i to hovedgrupper: Bruk av store data skjermer med spesiallaget programvare, og såkalte »virtual reality« (VR) som gir bilder i tilnærmet tre dimensjoner.

I storskjermteknikken sitter geofysikere og geologer i en sal som ligner på en kinosal, og en dataoperatør tar dem med på en reise gjennom dataene, mens kart og bilder av ting som er av spesiell interesse lages underveis. Veritas DGC som har samlet inn brorparten av 3D seismiske data ved Færøyene tilbyr et slikt system. Alle dataene er ferdige til fremvisning for dem som kjøper inngangsbillett.

Oljeselskapene trenger ikke selv å lage slike spesialrom, og slipper alle tekniske problemer med å få slikt utstyr til å fungere. Derved blir konkurranseelementet mellom oljeselskapene forståelse og tolkning av de samme dataene.

Ved bruk av VR laget computeren en simulert verden i tre dimensjoner hvor geologen og geofysikeren kan bevege seg rundt. De kan manipulere og kartlegge det de ser i dataene på en intuitiv og naturlig måte. Flere oljeselskaper har investert store beløp i utviltingen av utstyr basert på denne teknologien, som først ble populær gjennom spill for barn, men som stadig får nye anvendelser. For eksempel har NASA ved hjelp av University of Texas laget en slik tredimensjonal simulert modell av den nye romsasjonen, slik at forskerne kan bevege seg rundt i konstruksjonen for å se om den er hensiktsmessig, og for å se fremtidige beboere gjøre seg kjent.

Færøylene er nú kommet midt í sentrum av utvirkning av nye teknikkir for oljeleting og som også kan fá industriell anvendelse. Det blir en utfordring for Færøylene á delta i og nytte-gjøre seg slik ny teknologi.

Lovende med tanke på petroleumssunn

Kartlegging av de seismiske dataene tilsier at de samme geologiske forhold finnes på færøysk sokkel som for flere av olje- og gassfunnene på britisk side. Det er gode grunner til á være optimistisk med hensyn på mulighetene til á gjøre funn i færøyske farvann.

Samtidig med den vulkanske aktiviteten for 60 mill. ár siden som førte til dannelsen av Nordatlantern vest for Færøylene, var det en lokal havbukkt mellom Færøylene og Shetland.

Mange elver rant ut i denne havbukta og dro med seg sand og leire spesielt fra høylandsmassivene i Skottland. Disse sandene ligger idag på ca. 3 km dyp og utgjør reservoarene for mange av oljefeltene på britisk side som f. eks. Foinaven og Schiehallion. Lavaene som rant østover fra vulkanene på Færøyplasset ble stoppet av vannet i havbukta. Når vi vet at denne havbukta for mange millioner ár siden lå på omtrent samme sted som dagens dypvannssrenne mellom Færøylene og Shetland er det lett á forstå hvorfor basaltene tynner østover og forsvinner omtrent ved den internasjonale grenselinja (Figur 5).

Avsetningene i havbukta lar seg kartlegge ved hjelp av de seismiske dataene. Sandene danner spesielle mønstre, og står klart fram

som såkalte anomalier spesielt hvis de er fyllt av olje eller gass. Dette er kjent fra feltene på britisk side, og tilsvarende observasjoner kan gjøres på færøysk side i Gullhjørnet. Den geologiske havbukta kalles Faroe Basin, med sander som er fra tidsperioden Paleocen, og disse navnene brukes om dette målet for leteboring.

Letemålet lenger vest er et høydedrag i undergrunnen ved overgangen mellom havbukta og Færøyplassen.

Dette har vært et høydedrag gjennom minst de siste 200 mill. ár og har derfor kunnet fange opp olje og gass dannet i nærheten fordi hydrokarboner er lette og siver oppover i bergartene. Høydedraget og da også letemålet kalles gjerne East Faroe High. Imidlertid er basaltene relativt tykke i dette området, gjerne rundt

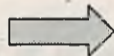

Dag O. Larsen

2 km, og noe mer tid trengs for á avgjøre beste framgangsmåte for letevirksomheten. Ni-árs lisensene og store utildelte men interessante områder ligger hovedsakelig på dette letemålet.

The Faroes is a laboratory for geophysical techniques

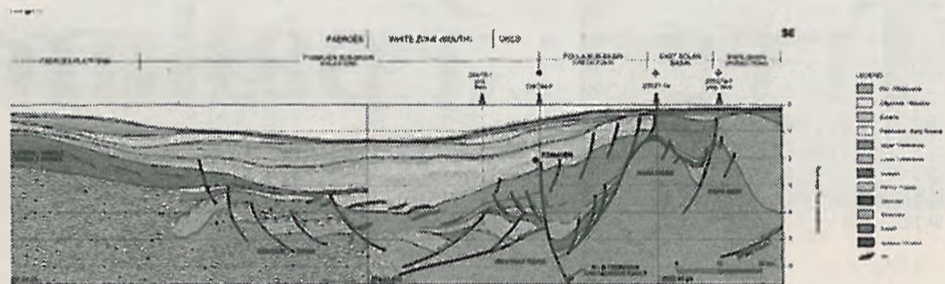
- Geco-Prakla
- Western
- Veritas DGC
- GeoPro
- Bell Geospace
- PGS
- TGS-NOPEC

- Long seismic cables
- S-waves
- P-waves
- Seabed acquisition
- Magnetic data
- Gravity data
- Marine vibrators
- Two boat operations
- Ocean bottom cable

With relevance for the entire Atlantic margin

Figur 4: Mange kontraktører har forsøkt forskjellige geofysiske metoder på færøysk sokkel

Figur 3: Tverrsnitt gjennom undergrunnen fra Færøylene til Shetland. Dagens dypvannssrenne og den geologiske havbukta med tykke avleiringer ligger omtrent på samme sted. Basaltene tynner mot øst, mens sandlag som er oljereservoar på britisk side strekker seg vestover inn på færøysk sokkel (fra Lamers & Carmichael 1999)

Atlantic Supply Base – tann føroyska útgerðarstöðin

KENNETH RASMUSSEN
ATLANTIC SUPPLY BASE

Tær 18 fyrirkomar, sum eru við í verkætlanini, umboða 600 stórv innan nógv- ar vinnugreinar, og kunnu harvið veita oljufeløgnum nógv- ar umsar vørur og tænarur.

Í næstu framtíð verður avgerð tikin um, hvar útgerð- arhavin skal liggja. Eftir øllum at døma fara fyrstu royndarboringarar at verða komandi summar. Hesar boringar fara at hava nakað av virkseimi á landi við sær. Tó verður talan neyv- an um tann heilt stóra tørv- in á vørur og tænarur. Men tað er í øllum før- um greitt, at brúk verður fyri eini útgerðarhavi í leititíðarskeið- inum.

Runavík og Eysturoyggin eru til reiðar at hýsa útgerðarvirks- eminum. Tær 18 fyrirkomar, sum í felag eiga Atlantic Supply Base, hava ígjøgnum sínar royndir við tænaruveitingum til

fiskivinnuna og aðra vinnu í oynni og landinum sum heild, fingið ein serkunn- leika, sum oljufeløgini í stóran mun kunnu brúka. Hesar fyrirkomar hava í alt 600 starvsfólk, sum í sínum dagliga yrki veita vørur og tænarur innan nógv- ar vinnugreinar. Við hesum grundarlagi, metir ASB seg hava ein góðan møguleika at kunna bjóða oljufelög- unum ein stóran part av neyðugu tænarunum.

Neyðugt er heldur ikki við ilögum fyri at kunna hýsa útgerðarvirks- eminum í leititíðarskeiðinum. Verandi umstøður í Runavík við góðari atløgubryggju, pakk- húsum og goymsluøki kunnu í stóran mun nøkta tørv- in í leititíðarskeiðinum. Afturat havnøkinum er stórt øki tøkt, um brúk skuldi verið fyri hesum.

Fleiri dømi eru um, at Skálafjørðurin er viðbrekið umhvørvi. ASB hevur frá byrjan raðfest umhvørvið frammarlaga í sínum fyrir- reikingum. Tá farið verður

undir útbyggingin av havna- økinum seinni í ár, verður bryggjan gjørd soleiðis, at

onki fer á sjógvin. Eitt lítið hall verður inn móti mið- uni, sum ger at dálkandi

løgur verður samlaður í ein brunn og síðani beindur burtur. Nevnst kann eisini,

at radioaktivt og annað dálkandi tilfar fer at verða goymt í einum avsíðis liggj- andi húsi, sum er útgjørt til hetta.

ASB hevur ásannað, at felagnum vantar nakað av serkunnleika til at kunna átaka sær allar uppgávur, sum verða kravdar av eini útgerðarstöð. Tí verður neyðugt í byrjanini at fáa í lag samstarv við útlenskar fyrirkomar við royndum inn- an útgerðarvirks- emi. Talan verður tó ikki um at útlenskar peningur kemur inn í felagið, tí dentur verður lagdur á, at ASB er eitt før- oyskt felag, sum fer at verða rikið av føroyingum.

Neyðugt er heldur ikki við ilögum fyri at kunna hýsa útgerðarvirks- eminum í leititíðarskeiðinum. Verandi umstøður í Runavík við góðari atløgubryggju, pakk- húsum og goymsluøki kunnu í stóran mun nøkta tørv- in í leititíðarskeiðinum.

– Eg minnst, tá eg, saman við øðrum føroyingum, var og vitjaði á norskum palli fyri nøkrum árum síðani, hvussu hugtikin eg var av teirra vísiðn um ongar vanlukkur at hava í heila tikið, Pál Weihe, yvirlækni

Trygd á pallum og skipum

PÁL WEIHE
YVIRLÆKNI

Stórir munur er á trygdar- medvitinum á boripallum og umborð á vanligum fiski- fòrum. Støðan viðvíkjandi trygd umborð á skipum og heilsutænastu til sjófólki er ikki nóg góð, men nú er eitt gott høvi at gera okkurt munagott, tí frálavinnan fer at seta strong krøv hesum viðvíkjandi.

Trygd á boripallum í Norðsjónum

Nú frálavinnan stendur fyri durum hevur verið nógv tosað um serligu trygdar- skipaninar á boripallum. Eg minnst, tá eg, saman við øðrum føroyingum, var og vitjaði á norskum palli fyri nøkrum árum síðani, hvussu hugtikin eg var av teirra vísiðn um ongar vanlukkur at hava í heila tikið.

Felagið, sum vit vitjaðu, gjørdi nágreiniliga upp hvønn einasta dag øll óhapp og »nærum óhapp«, t.v.s. frávik frá tí ætlaða. Alt ar- beiði á pallinum var sera væl fyriskipað, soleiðis at alt tað, sum fór fram, var av- talað frammanundan í øllum smálutum.

Eg kundi hugsað mær, at hetta líkist maskinviðlíka- hald av flogfòrum, har hondbøkur siga greitt frá, hvussu hvør einstøk umvæl- ing skal fremjast. Tað, sum er setningurin í hesum royndunum at sleppa heilt undan óhappum, er at hava

stýr á øllum, sum kann ganga galið. Innan flog- vinnu og frálavinnu, sum eru nýggjar vinnur, er trygd eitt ógvuliga virt og kostnaðarmikið hugtak. Javnber bert allar trygdar- seremoniarnar, sum fara fram, áðrenn vit sleppa á flog. Umafatur og umafatur skulu vit hoyra um, hvussu bjargingarvesturin skal bindast, hvussu vit skulu koma úr flogfarinum o.s.fr. Í frálavinnuni hava teir eisini bjargingarroyndir regluliga, har hvør maður veit í smálutum, hvat hann skal gera.

Trygdararbeiðið í sjóvinnuni til samanberingar

Til samanberingar kunnu vit taka trygdina í teimum gomlu vinnunum, sum sjó- vinnu og landbúnað. Her hava vit at siga ongar tradi- tíónir fyri trygdararbeiði. Sjóvinnan hevur fylgt okk- um upp gjøgnum øldirnar, og vit hava klárað okkum sum best.

Á havinum er tó vanda- mikið at starvast. Tá undir-

ritaði í áttatiárunum metti um tað, sum skrivað var um trygd millum fiskimenn í heimsbókmentunum, var henda vinna greitt ein av teimum, sum var vanda- miklast millum allar vinnu- greinir. Og tað hevur sínar orsøkir. Fyrst og fremst tí arbeiðsstaðið er á einum rullandi dekki og ikki fast sum flest onnur arbeiðs- pláss. Arbeitt verður á lít- um fari við bráðligum broytingum í veðurlíkind- um. Á summum fòrum eru krefturnar, sum verða brúktar, sera stórar, t.d. á trolar- um.

Hví er munur á trygdarmentanini

Tað er jú eingin grund til, at vit skulu hava færri trygd- arseremoniarnar umborð á tí stóra bussinum hjá Strand- ferðsluni, sum fer vestur í Vágar við eins nógvum ferðafólki, sum Atlantic Airways fer á flog við. Um- borð á Atlantic Airways brúka vit fleiri minuttir hvønn einasta túr at hoyra um trygd og trygdarfyri- skipanir. Umborð á bussu-

num hevði tað virkað undar- ligt, sjálvt um vandin at koyra í bussi helst er mun- andi størri enn at flúgva.

Hví munur er á trygdar- mentanini á einum boripalli og einum trolaradekki hevur sínar søguligu forkláringar, men líka órímligt er tað fyri tað. Umborð á einum trolara við 30 monnum uppi í ísi- num á vetri í óveðri roynir man bert at arbeiða uppá skilabesta máta og ikki taka óráð fyri. Á einum boripalli, sum stendur fastur á hav- botninum, er alt, sum fer fram á dekkinum, fyriskipa- ð í minstu smálutir, og tað skal gerast serlig meting av øllum tí, sum gongur annar- leiðis enn væntað. Tað skal takast ítrúkilig støða til broytingar av mannagongd- um; tað skal skrivast og sendast í land til góðkenni- ngar.

Hetta var vanlukku- ráðið, har tað eftir mínari meining er nógv at læra í frálavinnuni, soleiðis sum hon fer fram í Norð- sjónum í dag. Um vit bert tóku ein lítlan part av var- seminum í frálavinnuni við umborð á okkara van-

ligu fòr, høvdu vit komið langt.

Bjarging

Stórir munur er eisini á bjargingartilbúgvini, tá stór ella smá óhapp eru. Á boripalli er í smálutum skip- að fyri, hvussu bráðlig rým- ing skal fara fram við báti til stuðulsskip ella við tyrlu. Hetta verður fíkað í heilum, men á føroyskum skipum eru tað enn helst menn, sum ikki duga at lata seg í ein bjargingarbúna í eini handavending í myrkri, so- leiðis at búnin er tættur, um teir noyðast at loypa í havið.

Heilsutænastan

Viðvíkjandi heilsutænastu til manskipið, sum arbeiðir á einum boripalli og heilsu- tænastan til sjófólk okkara, er eisini tyðiligur munur. Á boripallum er arbeiðið skip- að soleiðis, at umborð er ein sjúkrasystir ella í hvussu so er fyrstihjálpskønur persón- ur, sum hevur til uppgávu at meta um sjúk fólk umborð. Hesin stendur í samband við læknatænastu í landi, sum kennir viðurskiptini umborð út í æsir. T.v.s. á landi er døgnvakt við læknaliga væl- kvalifiseraðum fólki, sum kennir tann persónin, sum hevur heilsu- mál umborð, og sum kennir arbeiðsmøgu- leikarnar umborð á bori- pallinum út í æsir. Harum- framt er skipað fyri tele- medisinskum møguleikum so sum at flyta hjartablót v.m. til lands. Boripallarnir

hava við øðrum orðum ein heilsutænastu, sum líkist við tað fólk í landi hava.

Okkara siglandi fólk Føroyum hevur tó í dag langt frá hesar tænastu. Hetta hóast flutningsmøgu- leikin frá einum lítlum skipi í óveðri langt úr landi er munandi verri enn frá einum boripalli rættiliga tætt við land.

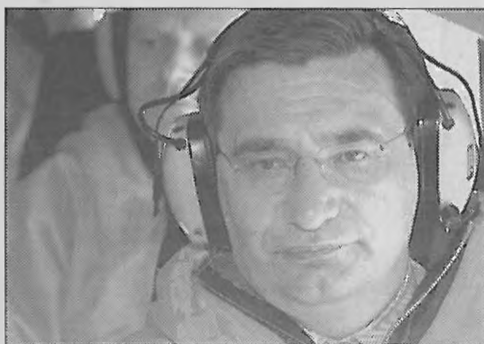
Støðan á sjónum er í dag tann sama, sum hon hevur verið í mong ár. Naviga- tórnir fáa útbúgving við heilsulæru og fyrstuhjálp. Umborð er ein medisín- kista, og teir kunnu síðani sláa upp í læknabókunum umborð ella ringja til lands og tosa við ein lækna, sum teir kenna, og við hvørt noyðast teir at tosa við lækna, sum teir ikki kenna.

Telemedisinsku møgu- leikarnir eru als ikki brúktir fult út til at knýta saman skipið við eitt nú intensivu deild á Landssjúkrahúsi- num.

Danska skipanin

Samanbera vit hvat eitt nú hvat danir hava sett í verk fyri sjófólkið, er eisini ein munur. Danir eru farnir at byggja upp eina skipan, sum fatar um regluliga aftur- vendandi undirvísing á ein- um og sama stað í Danmark, nevnliga á skúlanum á Fanø. Har læra menn grund- leggjandi heilsulæru og fyrstuhjálp, men teir læra eisini at vera eygu, oyru og hendur hjá heilsuverkinum á landi, sum er tað sonevnda

»Vit hava eitt gott høvi at lyfta trygdar- og heilsu- arbeiðið á sjónum uppá eitt hægri stig; upp á eitt stig sum sømir seg eini sjó- vinnutjóð«

Olj
gei

KJARTAN
STJÓRI Á MEN

Føroyska s
í alt ov st
svikaligar
Vit skifta
skap og fi
prísfall og
Vit gera st
flotan og
um yvirki
og fiskav
tíð tykist
væl í sjá
men vit v
tað kann
degi til
og/ella l
og prí
stuttari
til aftur
Eftir
vinnuni
ganga e
ótrúligi
enn te
markn
virka
aðarbó
Framl
aðrast
í Fø
kvetti
Keypp
hægri
prísu
prís
hald
mill
gald
undi
væk
leið
V
hav
má
fjór
ku
sau
eit
be
sk
di
fo

Oljan bjóðar mentanini av

Oljuvinnan broytir ikki bara føroyskt vinnulív og føroyskan búskap. Hon setir ikki bara krøv til tilbúgving og umhvørvisvernd. Føroyska fólkamentanin fer at verða nógv ávirkað av leitanini eftir svarta gullinum og fer ongantíð at verða tann sama aftur. Tað kann enda við einum sonnum mentunarlíggum skriðulopi, men kann hinvegin eisini gerast ein sunn menning, um rætt verður atborið

RÚNAR REISTRUP

– Føroysk fólkamentan fer at koma undir trýst uttanifrú sum sjáldan fyrr og fer at broytast eins og at kalla øll onnur føroysk samfelagsviðurskipti, nú gongd kemur á oljuvinnuna í Føroyum. Hetta er ein avleiðing av at vit hava bjóðað altjóða oljuvinnuni til landið, og nú er tað uppá tíðina at vit taka spurningin um mentanina upp, so tað vera vit sjálvi, sum fara at stýra mentunarlíggum menningini í framtíðini.

Hetta sigur samfelagsfrøðingurin Suni á Dalbø, sum vegna Fróðskaparsetrið stendur á odda fyri føroyska partinum av einari enskari-føroyskari granskingsverkætlan, sum hevur til endamáls at kanna tær avleiðingar, sum oljuvinnan fer at hava á búskaparlig, politisk, sosial og mentunarlígg viðurskipti í Føroyum.

Meðan nakað hevur verið tosað og skrivað um vinnulígg og búskaparlig árin, ið fara at standast av oljuvinnuni, hevur at kalla einki verið kjakast um spurningin hvussu tað verður at vera føroyingur, tá oljuvinnan um ikki so langa tíð fer at seta sín týðuliga dóm á føroyska samfelagið.

– Tað tykist sum at generella hugsanin er tann, at oljuvinnan ikki fer at ávirka føroysku mentanina. Men tað er ein naivur tanki at mentanin verður óbroytt tá samfelagið annars stendur í broyting. Mentanin fer at broytast munandi, og tað er í stóran mun upp til myndugleikarnar at bera so í bandi, at hesar broytingarnar vera til tað betra, sigur Suni á Dalbø, samfelagsfrøðingur. Her hugsar hann ikki um »hámentanina« – ta

»Stýrir tú ikki landinum soleiðis, at tú alla tíðina stimbrar eina felagskenslu millum føroyingar, so kanst tú heldur ikki vænta, at úrslitið verður ein felags føroysk mentan«

mentan sum livir í listini – men um ta botnføstu fólkamentanina, sum kemur til sjóndar í tí háttinum, sum vanligi føroyingurin livir og er.

– Hámentanin fer ikki at verða beinleiðis ávirkað. Her verður meira talan um at fysisku karmarnir kring hana helst fara at betrast orsakað av øktum stuðulsmøguleikum frá oljufelgnum. So har dugi eg nærum bara at síggja fyrinumir. Tað er sjálv fólkamentanin o sjálvuppfatanin hjá føroyingum, ið stendur fyri avbjóðingunum og vansunum, sum fara at koma í sambandi við at oljuvinnan nú fer at taka dik á seg her í landinum, sigur Suni á Dalbø.

Mentanin skal ikki verjast

Hvussu mentanin fer at verða ávirkað kann bara tíðin vísa. Men útfrú royndum aðrastaðni er greitt, at tað kann fáa rættiliga óhepnar avleiðingar, um ikki mentanin sleppur at menna seg grundað á sínar egnu treytir, men ístaðin í alt ov stóran mun verður formið av fremmandum kreftum. Men fyri at vera til reiðar at taka ímóti komandi avbjóðingunum er neyðugt at vit gerast meira tilvitandi um føroysku mentanina.

– Tað, sum nú umræður er at vit seta okkum niður og hugsa um, hvat føroysk mentan er, og hvussu vit vilja hava hana at vera í framtíðini. Tað ber sjálvsagt ikki til at avgera hvussu mentanin skal síggja út um tíggu ár, men tað er tó gjørligt at stýra gongdini í ein vissan mun og soleiðis arbeiða seg fram ímóti einum máli, heldur Suni á Dalbø.

Fyrsta treyt er sambært

– Tað, sum eg stúri eitt sindur fyri, er, at føroyingar fara at vera ov statiskir og verjukendir í mátanum at takkla tær samfelagsligu broytingarnar, sum oljuvinnan fer at seta gongd á. Men vit mugu minnast til, at tað av røttum ikki er oljuvinnan, sum broytir samfelagið, men okkara samfelag sum tillagar seg til oljuvinnuna, sigur Suni á Dalbø, samfelagsfrøðingur

samfelagsfrøðinginum, at føroyingar gera upp við hugsanina um at føroysk mentan er nakað, sum fyri alt í verðini eigur at verjast og varðveitast í sínum gamla líki.

– Vit mugu koma burtur frá teirri hugsjón, at tað, sum vit føroyingar gera og halda, er tað einasta rætta. Vit mugu byrja at taka ímóti, heldur enn bara at standa ímóti ávirkan uttanifrú. Útlendsk ávirkan á okkara mentan er ikki altíð av tí ónda, sum summi annars tykjast at halda, sigur Suni á Dalbø.

Sum dømi um at útlendsk ávirkan á røttfesta føroyska mentan kann hava gagnlig árin nevnið hann føroyska grindadrápið, sum farnu 20-30 árin hevur ment seg frá heldur primitivum blóðbaði til eitt nógv reinari og vælskipað dráp, í hævudsheitinum orsakað av altjóða trýsti frá umhvørvisfelagskapum.

– Tað er framvegis ein partur av føroyskari mentan at drepa grind og tað munnu vera tey fægstu, sum halda, at tað hevur gjørt føroysku mentanina verri, at vit ikki longur brúka ógvuslig vápn, og at vit rudda pent upp eftir hvørt grindadráp.

– Stóri spurningurin er, um føroysk mentan er nakað sum yvirhøvur skal verjast, og um hetta yvirhøvur er gjørligt. Tað haldi eg ikki, tí hvussu verjir man í

grundini eina mentan? Man kann gera føroyskan dans til obligatoriska lærugrein í 3. klassa, og so áleggja onkrum oljufelag at gjalda dansiskógvarnar, tí felagið hóttir føroysku mentanina, men tá hevur man longu bygt ein verjugarð kring mentanina, og ein slíkir mentunarlíggir verjugarðar hava tað við at geva øvugta ávirkan. Eftir mínum tykki ræður tað um at lata mentanina menna seg eftir broyttu umstøðunum og annars bera so í bandi, at hendan menning verður til tað betra.

Kann enda galið

– Og í sambandi við komandi »oljuinrásina« í Føroyum gerst hetta best við at syrgja fyri, at tað vera føroyingar, ið sláa kamartónan, og oljuvinnan ið síðan fylgir tónaleguni heldur enn øvugt.

Tað øvugta hendi nevnliga í Hetlandi og fekk hetta so óhepnar fylgjur fyri samfelagið og fólkamentanina har, at tann gongdin stendur eftir sum eitt slag av ræðumynd. Tilkomin fólk, sum upplivdu Hetland áðrenn olja varð funnin í Norðuratlantshavi, hava snøgt sagt ilt við at kenna landið aftur, nú oljuvinnan hevur sett síni spor.

– Hetland er eitt klárt dømi um hvussu illa tað kann gangast um myndugleikar og fólk ið annars ikki spæla nógv stóran leiklut í

»Tað tykist sum at generella hugsanin er tann, at oljuvinnan ikki fer at ávirka føroysku mentanina. Men tað er ein naivur tanki, at mentanin verður óbroytt tá samfelagið annars stendur í broyting. Mentanin fer at broytast munandi, og tað er í stóran mun upp til myndugleikarnar at bera so í bandi, at hesar broytingarnar vera til tað betra«

sambandi við nýggjar avbjóðingar. Hetland er í dag blivið eitt rættiligt oljusamfelag við tað at alt er gearað til oljuvinnuna og virkar eftir teimum treytum, sum oljuvinnan setir. Hetlandingar sjálvir hava lítla og onga ávirkan havt á gongdina. Á henda hátt tekur tað mentunarlígg eisini skaða og í Hetlandi kann man siga, at ein »oljuvinnumentan« nú hevur vundið á tí, sum var áðrenn.

Oljufólkin krevja sítt

Í Hetlandi vaks fólkatalið við um einum triðingi, tá túsundtals bretar komu til landið í sambandi við stórar byggiverkætlanir, og hetta var á sín hátt við til at leggja trýst á lokalu mentanina.

Í Føroyum verður ikki talan um ta heilt stóru fólkainrásina, tí tað er longu greitt, at oljuvinnan ikki

»skal uppá land« í Føroyum, og oljuvinnan fer soleiðis ikki at hava ta stóru ávirkanina á sjálvu fólkatalið í landinum. Men av tí at øll umskipping og øll manningaskifti á oljupallinum skulu fara fram um føroyska jørð, fer ein stríður gjøgnumstreymur av útlendingum at ganga ígjøgnum Føroyar í framtíðini, um ein verulig oljuframleiðsla kemur í gongd undir Føroyum. Og hesin streymur fer at síggjast aftur á mentunarlíggum økinum. Vanliga verður sagt um fólkini á boripallinum, at tey duga væl at útnytta hvørja fríløtu. Her verður sipað til, at á vegnum til og frá oljupallinum dómur teimum væl at fáa sær upp í nevið og kanska eisini síggja og kenna nakin kvinnuhold. Hetta hevur sett sín týðuliga dóm á býir sum Aberdeen, Esbjerg og Stavanger, har gjøgnumstreymurin av oljufólki er stórus.

En stærk offshore forbindelse på Færøerne

AF FLEMMING BINNERUP
ABB ELECTRIC A/S
OFFSHORE DIVISION

Sammen er El-Service og ABB Electric en stærk offshore partner på Færøerne. Vore to virksomheder har indgået et tæt samarbejde med det formål at tilbyde og udføre konstruktion, vedligehold og modificationsarbejde for de kommende olie- og gasoperatører i færøske farvande og på den færøske kontinentsokkel.

Det er vores mål at udføre så meget arbejde som muligt fra vore lokaler på Færøerne. Gennem dette samarbejde har ABB forpligtet sig til at overføre kompetence og knowhow til El-Service.

Det er vores mål at udvikle samarbejdet til et punkt, hvor vi bliver den foretrukne contractor på al konstruktions-, vedligehold- og modificationsarbejde på grundlag af vore fælles kompetenceområder.

På denne måde vil ABB og El-Service præsentere sig over for olie- og gasselskaberne, som deltager i efterforskningen ved Færøerne i de kommende år. ABB er overbevist om, at de næste 3-5 år vil blive nogle meget spændende år på Færøerne.

Findes der olie og gas, og i så fald i hvor store mængder?

I ABB Electric, Offshore Division har vi for mere end et år siden besluttet, at vi vil deltage aktivt i denne spændende fase, og at vi vil være placeret på forreste række. Derfor var det helt naturligt for os at indlede et tæt samarbejde med El-Service på Færøerne.

ABB Electric

ABB Electric er en international ingeniør- og installationsvirksomhed inden for teknisk infrastruktur. Virksomheden har hovedkontor i Fredericia, Danmark og har ca. 1500 ansatte.

Offshore aktiviteterne i ABB Electric er placeret i Offshore Divisionen i Esbjerg, Danmark. Vi har mere end 20 års erfaring fra offshore arbejde hovedsagelig i den danske del af Nordsøen. Offshore Divisionen har p.t. 70 fastansatte omfattende teknikere og ingeniører. Derudover er der ansat en hel del timelønnet personale, som udfører offshore- og marinerelaterede opgaver såvel i Danmark som Norge, Sverige og Tyskland.

Et tæt samarbejde med de øvrige ABB selskaber i Danmark, herunder ABB Service og ABB Energi & Industri gør os i stand til at levere et meget bredt program af leverancer og serviceydelser, som efterspørges på offshore markedet.

Derudover har vi selvfølgelig et godt samarbejde med ABB Offshore Systems i Norge, som har verdensansvaret for ABB's samlede olie- og gasaktiviteter. Dette giver mulighed for fælles projekter og for en løbende udveksling af knowhow og ressourcer.

Det er vigtigt for os og vore kunder, at så meget som muligt af de kommende offshore serviceopgaver og projekter udføres fra El-Service's lokaliteter på Færøerne.

Tættere samarbejde

Hermed kan vi tilbyde konkurrencemæssigt gode priser og en tæt og daglig kontakt med kunderne. For at dette skal lykkes, har vi forpligtet os til at overføre nødvendig kompetence og knowhow til El-Service.

Helt konkret vil vi først i det nye år placere en eller to medarbejdere fra El-Service på vore kontor i Esbjerg. Hermed får de en mulighed for at arbejde med offshore projekter og derved få kendskab til nogle af de mange specielle krav, regler og offshore udtryk (offshore slang), der anvendes offshore. Derudover skal dette også medvirke til et tættere samarbejde på alle niveauer i organisationen.

Personligt håber jeg meget, at den kommende olieefterforskning må udvikle sig til et rigtigt olieeventyr til gavn for både operatørerne og det færøske samfund.

Lesið eisini á síðu 39

Framtíðarmynd í Føroyum? Her tekur bretskt supplyskip olju og vatn í Havn

Vælútgjörd skip til harðbalna Atlantsmótið

JAN MÜLLER

Millum felögini, sum hava fingið leitiloyvi á landgrunninum man bretska BP vera eitt tað felagið, ið liggur best fyri, ikki minst nú hugsað verður um, at BP er operatørur fyri bæði framleiðandi oljufeltini skamt frá markinum, Foinaven og Schiehallion. BP hevur longu drúgvur royndir frá Atlantsmótinum og hevur felagið ætlanir um at knýta virkssemi sítt hinumegin markið uppí komandi leit-ing við Føroyar. Hetta hava vit longu sæð dømi um.

Eitt nú tá nýggja supplyskipið High Spirit var á Havnini. Skipið liggur fast rundan um heimsins størsta framleiðsluskip, Schiehallion á feltinum við sama navni. Endamálið við hesi vitjanini var at skifta manning. Teir 13 menninir umborð fóru við flogfarinum til Bretlands, meðan aðrir 13 komu úr Bretlandi at loysa teir av. Tað er ikki so langt síðani, at hitt nýggja hjálparskipið Grampian Frontier, sum hevur stóð rundan um Petrojarl Foinaven, var á Havnini í somu ørindum.

Tað er greitt, at hesi skip, sum eru í shartur hjá BP leggja leiðina henda vegin fyri at vísa flagg. BP vil vísa, at tað kann brúka føroyskar tænarar tvs. í hesum

føri føroyskan flogvöll til manningarskift.

Spurningurin er so, hvussu hetta verður í framtíðini. Herfyri úttalaði BP-stjóri seg til Sosialin, at møguleiki er fyri, at hjálpar- og vaktarskipini á oljufeltinum skamt frá føroyska markinum kunnu fara at sigla uppá føroyska útgerðarhavn heldur enn at fara til lands í Hetlandi ella Skotlandi.

Sosialurin vitjaði umborð á Highland Spirit, tá skipið varð á Havnini herfyri. Vit vórðu so hepnir at stökka inn í skiparakamarið um tað mundið, at nýggi skiparin, sum júst varð komin við flogfari til Føroya, loysti starvsbróðurin av.

Teir arbeiða báðir hjá stóra útgerðarfelagnum Golf Offshore, ið eigur ikki færri enn 35 oljuútgerðarskip, harav hjá trý sokallað »multipurposeskip«, tvs. skip, ið kunnu útinna nógv ar ymsar uppgávur so sum at vera vaktarskip, hjálparskip og supplyskip alt í senn. Hetta er sama konsept sum hitt skipið á Atlantsmótinum, Grampian Frontier.

C. Taylor hevur verið við skipinum øll trý árin teir hava ligið hjá stóra Schiehallion framleiðsluskipinum (FPSO) Hann veit, hvat tað vil siga at arbeiða í slík-

um farvatni, har størstu aldurarnar kunnu gerast 26 metrar høggar. – Tú skal sjálvandi venja teg til hetta, men nú er tað so normalt fyri okkum. Her er eingin vandi á ferð sigur C. Taylor, sum ikki heldur, at ringi sjógvur, ið Schiehallion skipið fekk fyri tveimum árum síðani, er nakað, sum fer at endurtaka seg. Nú teir kenna umstøðurnar hava teir eisini innrættað seg eftir teimum og tryggja, at tað ikki hendir nøkur vanlukka av ódnarveðri.

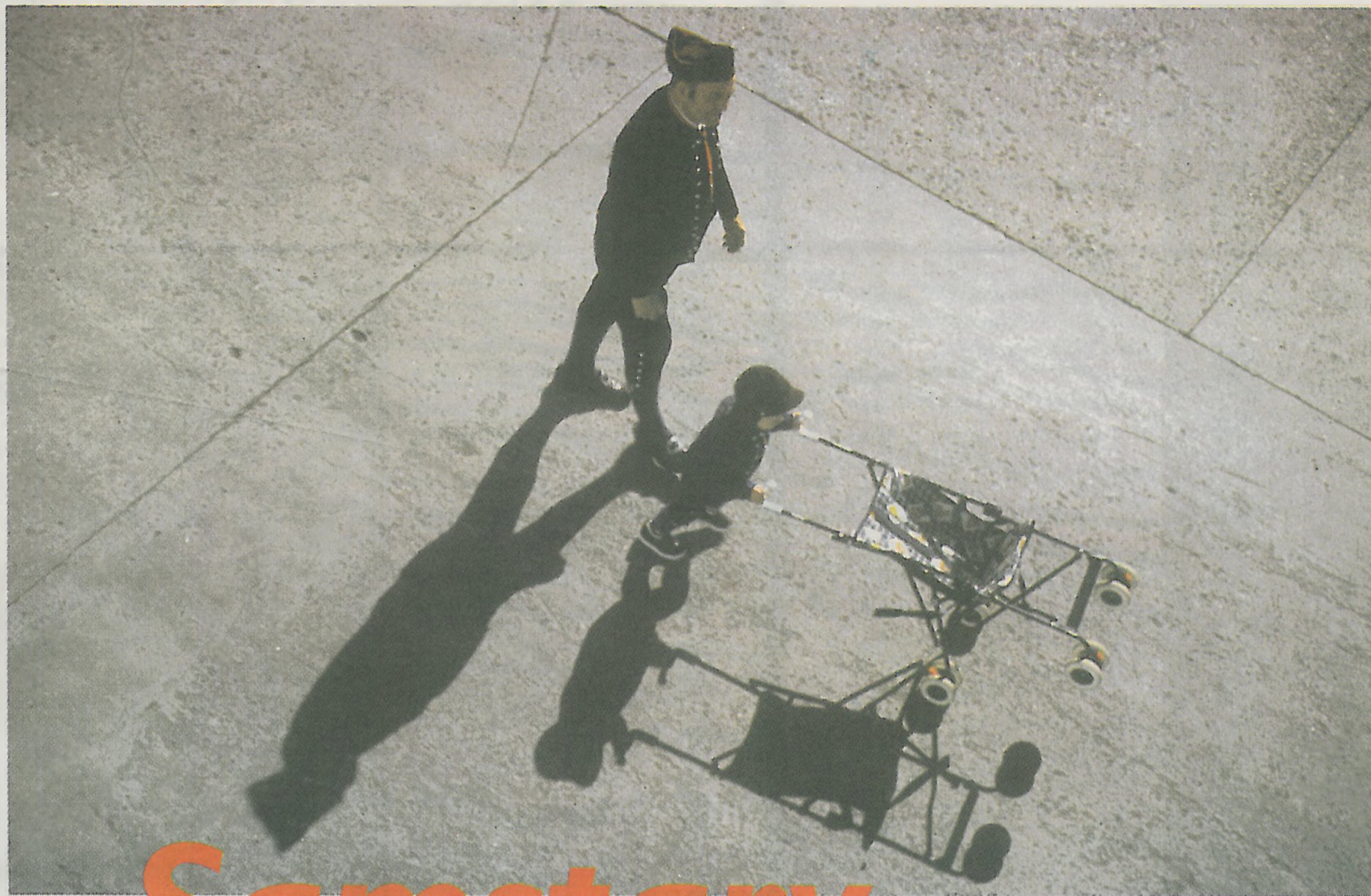
Hvat umhvørvinum og møguliga dálking viðvíkur, so heldur C. Taylor ikki, at føroyingar hava nakra orsök til at bera ótta, nú leit-ing skal byrja her um eitt ár.

– Nú arbeiði eg ikki hjá BP men kann tó siga, at BP tekur umhvørvispurningin í størsta álvara. Vit spurdu C. Taylor, hvat hann sigur til ætlaninar, sum hava verið frammi hjá BP um at skifta supplyskipini út við stand-bytyrlur!

– Vit minnst øll, hvussu gekst við Piper Alfa pallinum, sum eldur kom í. Sjálvur haldi eg ikki, at tyrlur klára nógv í slíkari vanlukkuveðri á sjónum og tí kann eg bert siga sum gamal supplymaður, at hesi skipini eru besta tryggin, um ein vanlukka skuldi hent, sjálvandi kombinerað við eini munadyggari tyrlutænastu.

...og her er manningarskifti í Havn. Skiparin C. Taylor v.m. av loysir starvsfelagan

Samstarv er lykilin

The Faroes Partnership hefur fingið tillutað loyvi at leita eftir olju og gassi í Føroyskum sjógvi.

Við hesum loyvi er settur ein varði í eini tilgongd, ið slóðar fyrri nýggjum møguleikum fyri The Faroes Partnership, føroyska vinnulívið og samfelagið sum heild.

Samstarv er lykilin, tí fortreytin fyri einum góðum úrsliti er tætt samstarv við staðbundna vinnu og samfelagið.

The Faroes Partnership

The Faroes Partnership
Boks 3188, FO-110 Tórshavn, Faroe Islands, Tlf. 31 80 60, Fax. 31 74 80

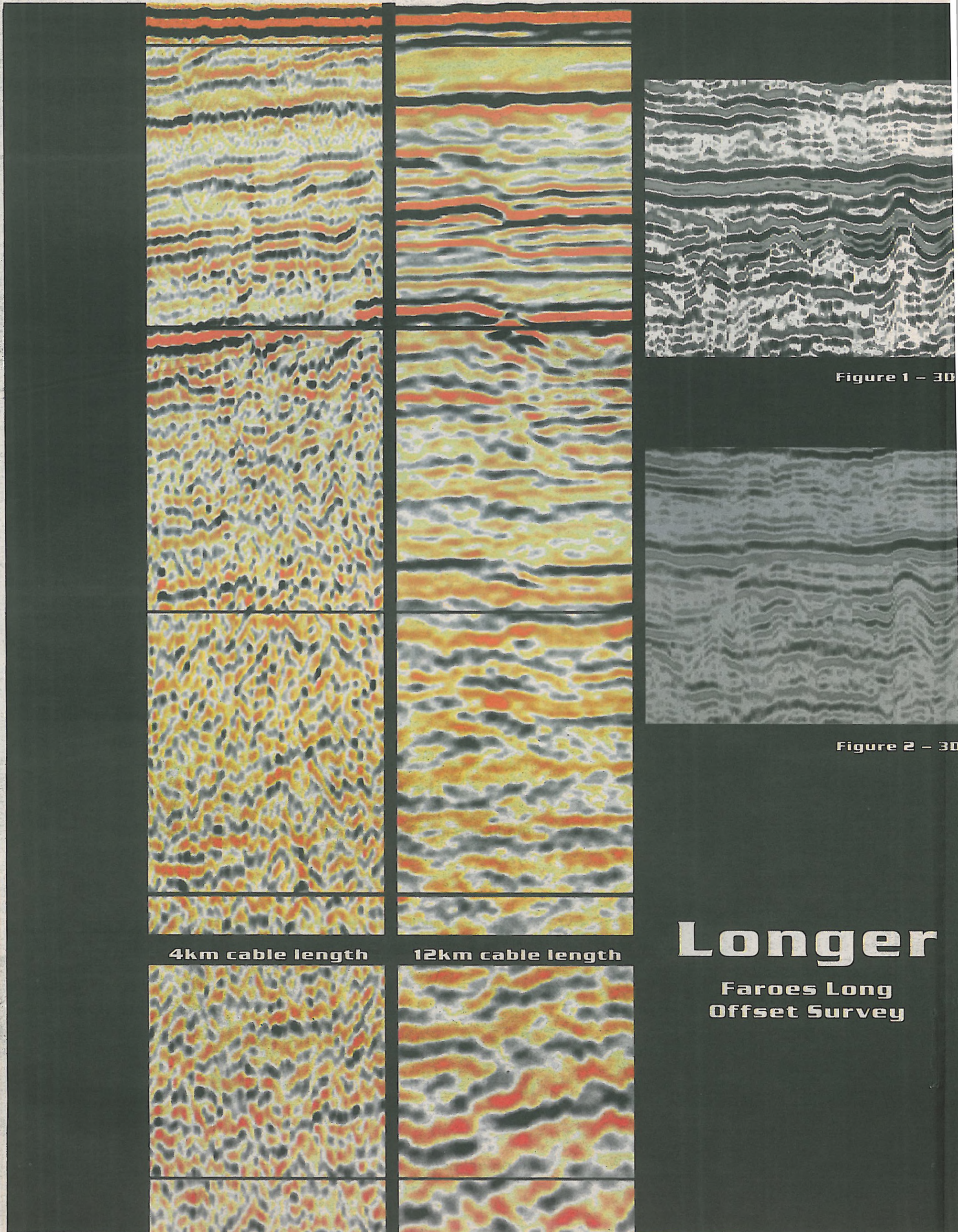

Figure 1 - 3D

Figure 2 - 3D

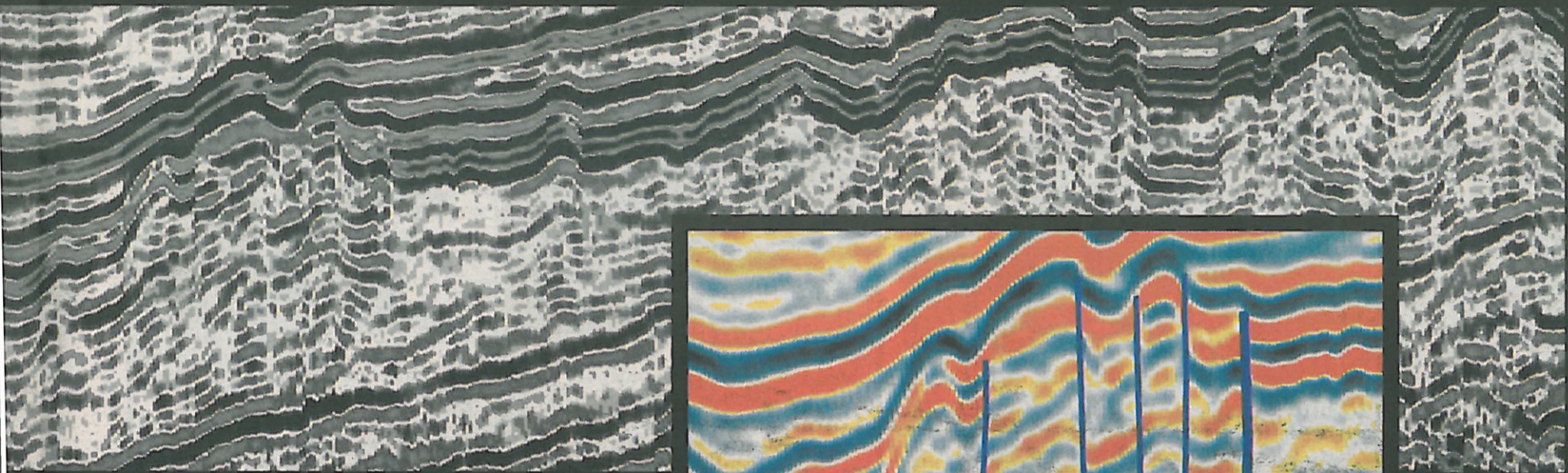
4km cable length

12km cable length

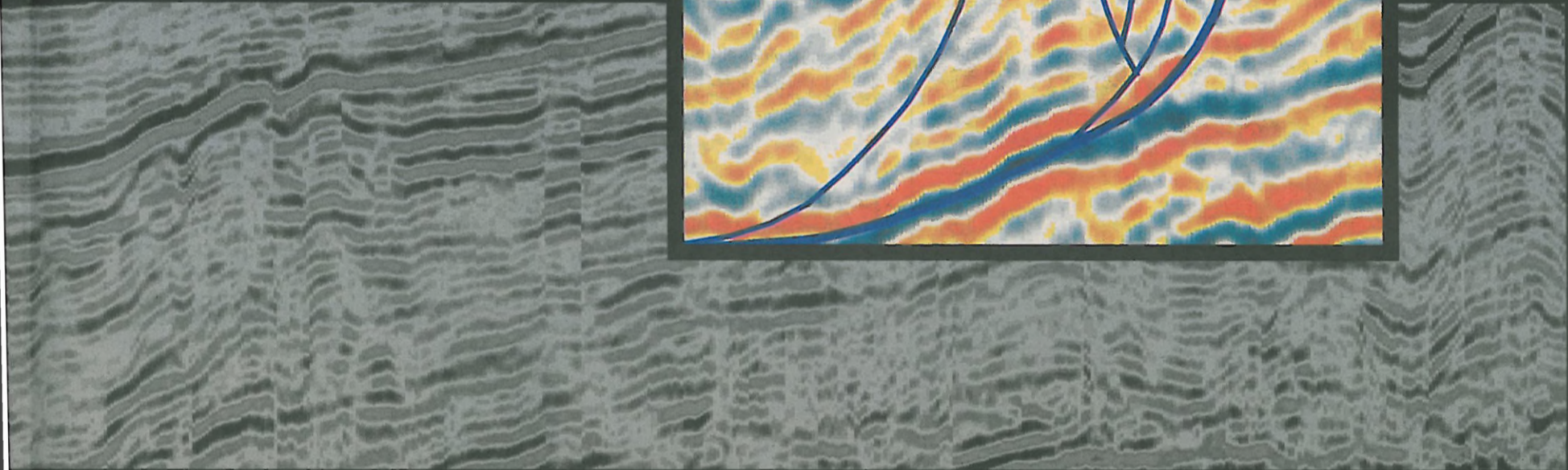
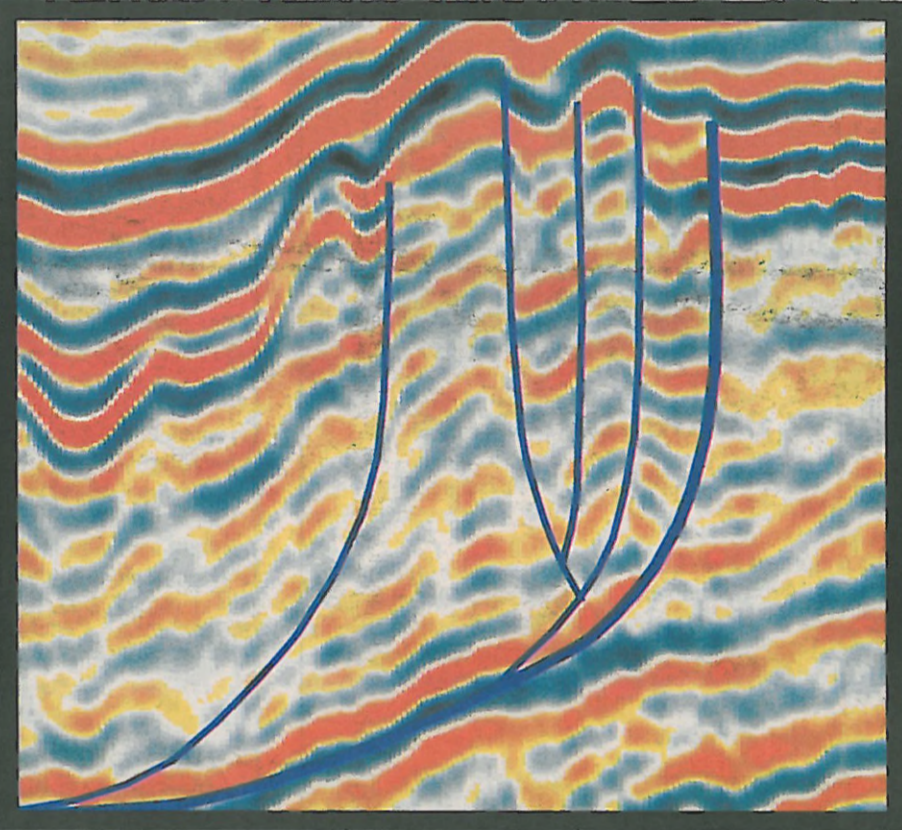
Longer

Faroes Long
Offset Survey

3D Prestack Depth Migration

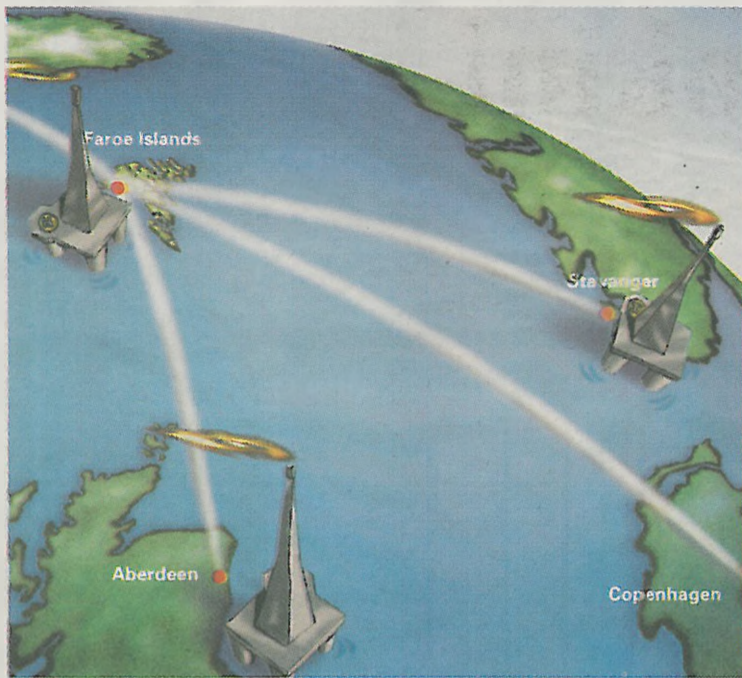
3D Prestack Time Migration

Deeper
5500 sq km PreSDM
Faroe - Shetland Basin

HOUSTON 1-713-512-8300   CALGARY 1-403-205-6000   UNITED KINGDOM 44-1293-443000   SINGAPORE 65-258-1221

www.veritasdgc.com

Fly to the new oil destinations

THE FAROESE CARRIER

Vágar Airport • FO-380 Sørvágur • Faroe Islands • Tel +298 333 700 • Fax +298 333 380
e-mail: info@atlantic.fo • www.atlantic.fo

ABB har et stærkt offshore koncept. Vi tager udgangspunkt i opgaven og udvikler optimale løsninger i tæt samarbejde med vore kunder.

Med vore videntcentre inden for el-anlæg, instrumentering, ventileknik og kommunikation til offshoremarkedet udarbejder vi løsninger, der efterlever dine ønsker og behov. Vore koncepter bygger på fornyelse og teambuilding. Med samfundsorienteret adfærd tager vi ansvar for udvikling af løsninger under hensyntagen til miljø, sikkerhed og kvalitet.

ABB's koncepter og løsninger inden for offshore kan bl.a. indeholde:

- Projektering
- Contracting
- Produktleverancer
- Installation
- Idriftsættelse
- Vedligehold

ABB Building Technologies

ABB Electric A/S, Bavneshøjvej 12, DK-6700 Esbjerg
Tlf. +45 75 13 35 99, www.abb.dk

OUR BUSINESS IS TAKING CARE OF YOURS

Solution devoted to Industry

Bureau Veritas
Quality International

BUREAU
VERITAS

VIKING SHIPPING

Viking Shipping is a Faroese company, providing high-quality services to the offshore industry, located only 10 min. away from Vagar airport.

The Faroese partner has a history of 54 years in marine activities in the North Atlantic and Arctic regions, and the Norwegian partner is a highly professional shipping company, with more than 15 years of experience in the offshore industry.

The partners behind Viking Shipping are a guarantee of

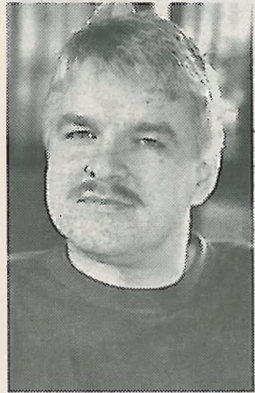
- ▶ Supply
- ▶ Rescue
- ▶ Oilrecovery
- ▶ Standby
- ▶ Tug
- ▶ ROV
- ▶ Warehousing
- ▶ Domestic transportation

VIKING SHIPPING
FO-360 Sandavágur
Faroe Islands

Phone no.: +298 332 800
Fax no.: +298 332 802
E-mail: vik@post.olivant.fo

Oljuvinnan kann eisini verða fyri útjaðaraøkini

JÁKUP EGHOLM
HANSEN
STJÓRI, VIKING SHIPPING

Síðani tað av álvara varð settur skjøtul á fyrireikingarnar til eina føroyska oljuvinnu, hevur ein stórir partur av innanhýsis føroyska tjakinum snúð seg um, hvar ein møgulig oljuútgerðarhavn skal liggja. Fyri ymsu økini, ið hava bjóðað seg fram er hetta sjálvandi ein týðandi spurningur, men samstundis tykist tað sum at

júst hesin spurningur hevur kávað útyvir aðrar møguleikar innan oljuvinnuna, og tað er spell, tí ein komandi oljuvinna í Føroyum er meira enn spurningurin um plasing av eini útgerðarhavn.

Vágoyggin, sum framvegis kann metast sum partur av útjaðaraøkjunum í Føroyum, inntil fasta sambandið undir Vestmanna-sund er veruleiki, kemur at fáa ein sjálvskrivaðan lut í oljuvinnuni ígjøgnum tann partin, sum ein oljuvinna kemur at ávirka virksemd á tí almenna flogvøllinum. Tað verið seg flutningur av fólki og útgerð bæði til og frá útláðinum, og við tyrlum til og frá oljupallum.

Men privata vinnulívið í Vágoyggi ætlar sær eisini at fáa lut í eini komandi føroyskari oljuvinnu. Vinnulívið í Vágoyggi er fyri ein stóran part knýtt at fiskivinnuni, bæði á nær- og fjarleiðum, men seinastu árin hevur okkurt skipið eisini

hildið seg frammat sum vaktarskip við boripallar í Norðsjógunum og í Ermasundi. Og fyri nøkrum mánaðum síðani var eisini almanna-kunngjørt, at stovnað var eitt nýtt felag – Viking Shipping – sum var úrslitið av eini samstarvsavtalu millum eitt felag í Vágoyggi og eitt norskt reiðari, sum eigur fleiri supply-, standby- og onnur sergjørd skip ið hava virkað innan oljuvinnuna í Norðsjógunum í nógv ár.

Hetta slagið av virksemd – t.v.s. skip – er ikki knýtt at einum ávísnum stað, men skipini fara hagar sum uppgávarnar eru. Og tað er júst grundtankin hjá føroyska partinum í hesum samstarvinum, P/F Samvinnufelagið í Sandavági, at sjálvandi kann privata vinnulívið í Vágoyggi fáa lut í oljuvinnuni sjálvt um ein oljuútgerðarhavn ikki liggur í Vágoyggi – m.a. við at fara inn á tænnastuveitingar til oljuvinnuna við skipum. Og

Her heldur Viking Shipping til í Miðvági

sama ger seg galdandi fyri onnur útjaðaraøkir í Føroyum.

Slíkar hugsanir og møguleikar at menna útjaðaraøkini eiga føroyskir politikkarar at geva eins stóran gætur, sum spurningurin um

oljuútgerðarhavnina hevur fingið. Og fyri Vágoyggi, hvørs privata vinnulív í so stóran mun er tengt at fiskivinnuni, vildi luttøkan í skipavirkeisminum innan oljuvinnuna, verið við til at skapt eitt fjølbroyttari og

minni viðbrekið vinnulív. Tí vóna vit, at eisini oljuvinnu eru sinnað at vísa slík atlit, tá tey skulu gera avtalar við føroyskar undirveitarar á teim ymsu økjum, har møguleiki er til tess.

Samstarv er lykilin

Uppbygging av einum offshore-skipaflota krevur samstarv innanlands millum reiðariir, myndugleikar og manningarfeløg, og eisini við útlendsk feløg

JÁKUP EGHOLM
HANSEN
STJÓRI, VIKING SHIPPING

Komandi føroyska oljuvinnan setir bæði almennum myndugleikum og privata vinnulívinum krøv av slíkum slag, sum ikki áður hava verið aktuell í Føroyum. Millumlanda samstarv við grannalondini um tilbúgving og onnur viðurskipti er neyðugt og av avgerðandi týðningi fyri trúvirði hjá Føroyum sum oljuframleiðsluland.

Fyri privata vinnulívið eru møguleikarnir í eini oljuvinnu stórir, men samstundis má ásanast, at »gáttin« inn í oljuvinnuna er sera høg. Avbjóðingarnar og krøvini við at fara inn í oljuvinnuna eru stór – so stór, at eisini her er í nógvum førum neyðugt við samstarvi við vinnulívið í grannalondum okkara.

Støðan hjá føroyska vinnulívinum at fara inn í skipavirkeisni í samband við oljuvinnuna kann ikki samanberast við tá t.d. norðmenn byrjaðu sítt virksemd. Alt var nýtt tá; kappingin um skipavirkeisni var sera

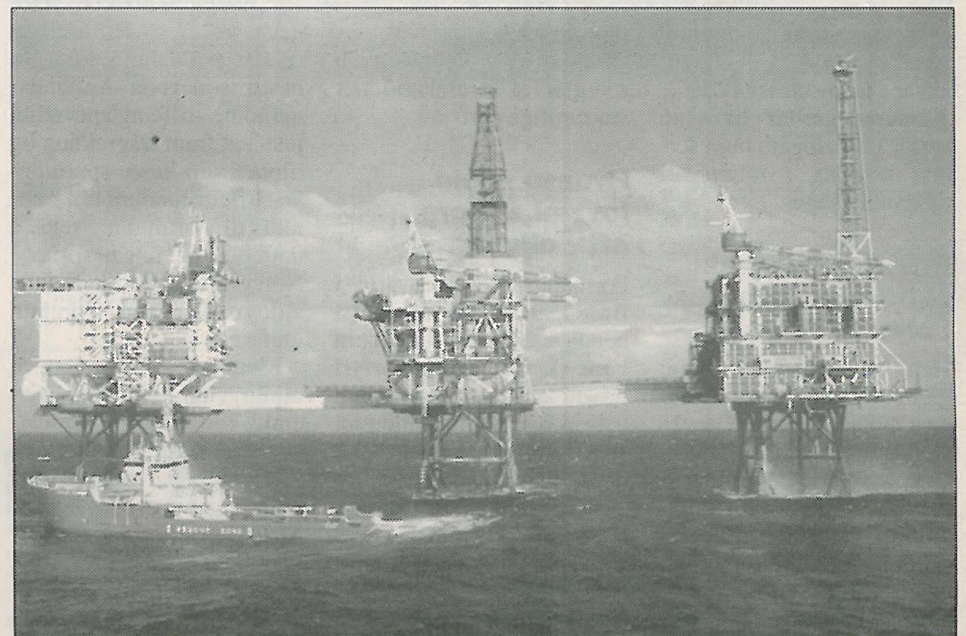
avmarkað, og tað var meira ein spurningur um hvør hevði dirvi og nógv mikið av peningi at satsa uppá nakað so nýtt og ókent. Síðani tá er nógv broytt, og í dag er offshore-skipavirkeisni í m.a. Noregi ein sera framkomin vinna, samstundis sum tað við árunum eru blivin færri men nógv størri eindir/feløg. Henda stóða merkir stutt sagt, at um føroysk reiðariir ætla sær at bjóða kappingarneytum í grannalondum av innan offshore-skipavirkeisni, heldur enn at samstarva, eru vit fleiri banalondir aftanfyrir longu áðrenn startskotið er latið av.

Innan skipavirkeisni í samband við oljuvinnuna henda í lottuni ógvusligar broytingar, við risastórum ilögum, sum bert stór og peningasterk feløg megna. Gongdin ber meira og meira tann vegin, at oljuvinnuni heldur velja stór, kombineraði skip, sum kunnu loysa bæði flutnings-, bjargingar- og seruppgávur, enn at leiga smærri og eldri skip. Harumframt eru nýggjar uppgávur, sum t.d. kápullekking um hæv, blivin ein partur

av virkseminum hjá flestu stóru reiðarium, sum virka innan oljuvinnuna. Hetta hevur ført til eina ógvusliga øking í ordrum av nýbyggingum hjá skipasmíðjum, og sambært altjóða skipsmeklaravirkjum eru í lottuni 33 slík skip í ordra, og talið veksur mánaða fyri mánaða. Talan er í flestu førum um skip í prísklassa frá omanfyri 100 mill. til fleiri hundrad mill.

Givið er tí, at skulu føroysk reiðariir nakrantíð fáa fótin innum í hesa peningakrevjandi vinnu og skapa sær eina framtíð har, kann tað einans gerast í samstarvi við útlendsk feløg. Tað er heldur ikki nógv mikið bert at miðja ímóti at fáa uppgávur í føroyskum sjógv, men neyðugt er at verða við á øðrum leiðum eisini.

Men, sum tikið verður til, »vit skulu læra at grulva, áðrenn vit byrja at ganga«, og tí skal byrjast onkurstaðni. Tað er tí umráðandi, at føroyskir myndugleikar gjølliga fylgja upp ásetingunum um »føroyskan kaj-kant« og føroyska luttøku móttvegis oljuvinnunum, soleiðis at oljuvinnuni geva

føroyskum reiðarium møguleika at koma innum »gáttina« og byrja at »læra at grulva«. T.d. eiga føroyskir myndugleikar at umhugsu, um operatørar skulu fáa loyvi at lata útlendsk standby-skip fylgja við teimum pallum teir leiga til leitiboringar á føroyskum øki, um so er at operatørarnir kunnu keypa hesa tænnastu frá føroyskum feløgnum. Hinvegin er tað ikki minni umráðandi, at føroysku reiðariirni taka upp neyðugt samstarv við útlendsk feløg, soleiðis at føroysku feløgini eisini kunnu lúka krøv til trygd, góðsku o.a., og loysa tær uppgávur, sum oljuvinnuni av røttum krevja.

Stóra útskiptingin av skipum, sum fer fram hjá off-

shore-reiðarium í londunum uttanum okkum, ger, at møguleikarnir at útvega brúkt skip í vissan mun eru til staðar. Føroysk reiðariir megna ikki at keypa ella byggja skip fyri fleiri hundrad mill. krónur, og neyðugt er, at føroyskir myndugleikar hava hetta í huga, tá teir skulu geva innflutningsloyvi til brúkt skip til oljuvinnuna. Eisini mugu myndugleikarnir ansa eftir, at operatørar ikki sleppa at skúgva slík brúkt føroyskt skrásett skip til viks, bert tí at teir hava møguleika at leiga okkurt nýggjari og stórri skip frá onkrum útlendskum felag í staðin. Tí er eisini umráðandi, at Skipaæftirlitið verður yvirkikið skjótt, soleiðis at tað ber føroyskum myndugleik-

um til sjálvir at stýra gongdini og teim krøvum, ið sett verða einum føroyskum offshore-skipaflota í tí uppbyggingarfasi sum vónandi er við at byrja av álvara nú. Hervið er sjálvandi ikki sagt at trygd og umhvørvu skal setast í vanda

At enda er tað ikki minni umráðandi, at allir partar í hesi vinnu – t.v.s. bæði reiðariir, manningarfeløg, myndugleikar o.s.fr. – í hesi uppbyggingarfasi, vísa sær høg og samstarva á ein rímligan og siðiligan hátt, tí uttan eitt sindur av sjálvrannsakan og sjálvkritikki koma Føroyar ongantíð at fáa ein offshore-skipaflota ið kann mátast javnt við teir hjá grannalondum okkara.

Føroyskt oljumál

JÓHAN HENDRIK
W. POULSEN

Nú ið oljuvinna á føroyskari landleið eftir øllum líkindum stendur fyrri durum, man mangur spyrja seg, hvørji árin hon man fara at hava á mál okkara. Ivaleyst er, at enskt mál er hitt ráðandi í hesi stórvinnu, og vandi man tí vera fyrri, at sonn óløggi av enskum »oljuorðum« fara at leggja inn yvir føroyskt mál, verður ikki av álvara roynt í tøkari tíð at »byggja borð fyrri báru«. Har fer at hvíla stór og tung ábyrgd á teimum, ið bera skulu tjóndi frá oljuvinnuni í fjølmíðlum okkara, bæði bløðum og loftmíðlum. Men hvørki er væntandi ella krevjandi av hvørjum einstøkum, at hann ella hon skal duga at lofta sær í øllum fornum og av sær sjálvum finna á rætt orð og heiti. Her krevst meiri av miðvísium málráttarstarvi og skipaðum arbeiði bæði av vinnulívsfólki og málkønum at finna og skapa hóskandi føroysk orð og heiti at seta í staðin fyrri hini fremmandu, ella har tað ikki ella illa gerst, tá at geva neyðugum tøkum slíkt skap og snið, at tey samtykkja væl við mál okkara í ljóði og bending.

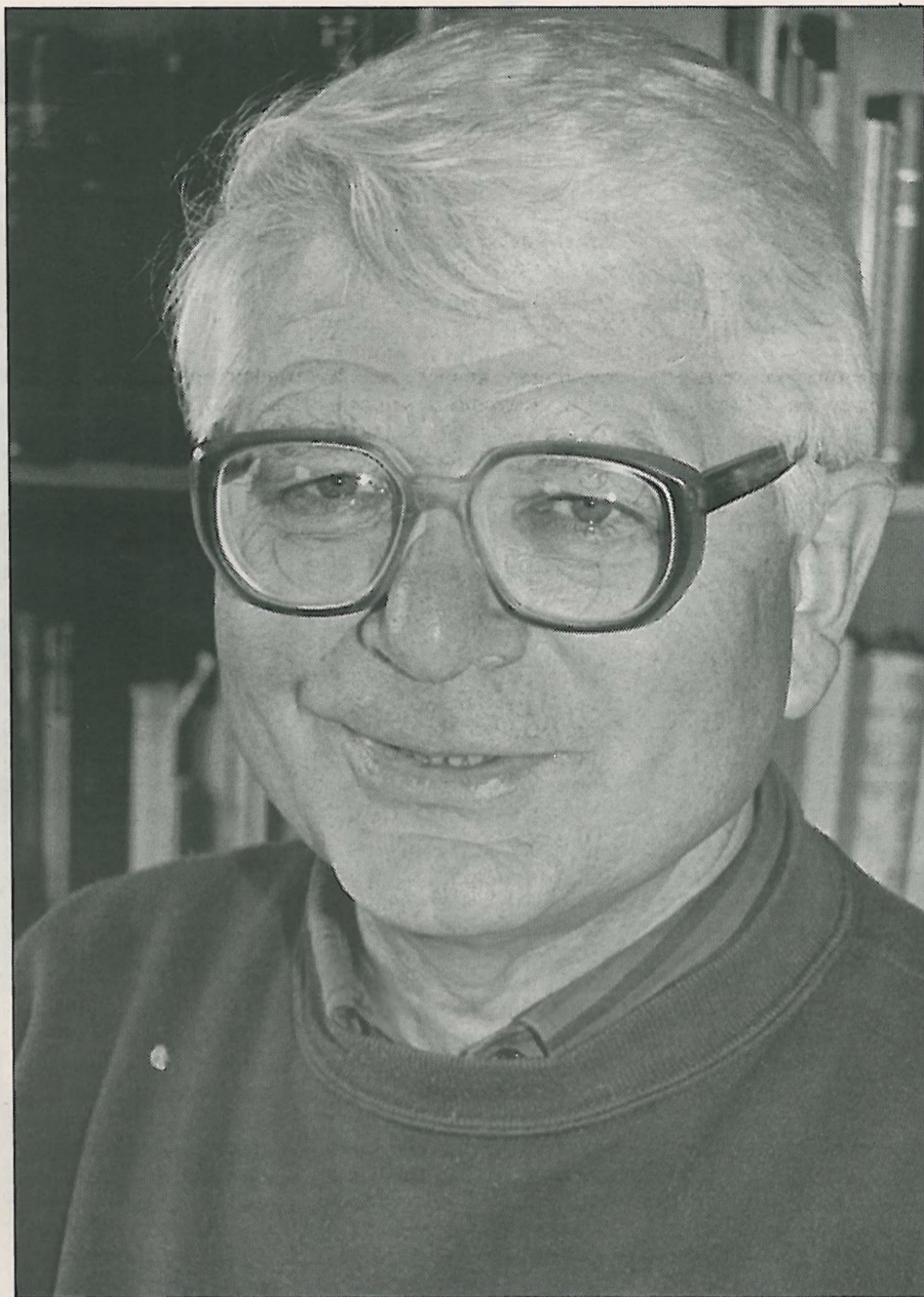
Her kunnu vit læra av tí, sum norðmenn gjørdur, tá ið teir á sinni fóru at vinna út olju til havs. Hetta var tíðliga í áttatiárunum. Teir søktu sær sum vera man vitan og lærdóm um hesa nýggju vinnu úr Amerika,

sum fremst var á hesum øki, og eyðvitað fylgdi hitt enska málið við hesum lærdómi. Mangur óttaðist fyrri, at árin ið á norskt mál fór at vera tí sum frá leið til stóran skaða, og eisini varð hugsað um trygdina úti á boripøllum, sum málslig misfatan kundi sett í vanda. Eisini er har sum her og aðrastaðni millum málráttarfólk ein ávísur ótti fyrri, at enskt mál ger seg meir enn gott er inn á heimamálið. Málráttarstarvi og tøkum fólk tóku sær túsíl um reiggj og stovnaðu í 1983 ein orðabanka – Norsk termbank – við lærda háskúlan í Bergen. Eg havi fyrri mongum árum síðan verið inni á gólvinum har og var ikki lítið hugtakin av at síggja teir mongu hillametrarnar við oljuorðatilfari. Nú er hetta og tað, sum eftirsíðan er komið afturat, eyðvitað alt gjørt teldutøkt og er atgongt haldarum á veraldarveinum, men ein sýnisgrunnur er øllum opin á www.hit.uib.no.

Hvat gerst so hjá okkum? Eru vit til reiðar málsliga at taka móti hesi nýggju vinnu, sum á so mangan hátt fer at broyta, um ikki kollvelta, lív okkara og tilveru her á landi? Eg veit av, at á Føroyamálsdeildini á Fróðskaparsetrinum verður arbeiðt við at gera eina føroyska tøkniordabók, og eyðvitað verða har mong oljuorðini tikin upp í ímillum øll onnur tøkniord, og við teimum ráðum, sum nú eru til taks, fer at bera til eftir ongari lótu at leita fram tey oljuorð, ið tøvur er á á

hvørjum sinni. Annars ber til at siga, at evnið er longu rættliga væl mykt málsliga í ymsum ritum og álitum. Her er eitt nú at nevna Fyrireikingar til oljuleiting - frágreiðing frá Oljuráðleggingarnevnd landsstýrisins (1997). Eisini í vanligari umrøðu í bløðum og øðrum fjølmíðlum er fitt av orðatilfari komið til lívs, t.d. veitingarskip 'supply vessel' og atstøðuskip 'standby vessel'. Minnst meg rætt, var tað í samrøðu millum blaðstjóran og undirritaða, at í kom heitið Atlantsmót á teirri leiðini, sum á enskum nevnist Atlantic Margin.

Meðan navngáva er høvd við orði, er at gera vart við, at alneyðugt er at hava góðan ans og smakkvís, tá ið leitingarleiðum verða givin nøvn. Eg varð ikki lítið bilsin, tá ið eg sá í einum av bløðunum herfyri, at Svínøyr verður fyrsta oljuleiðin, og henni á baki koma Kunoy og Kalsoy. Hetta er eftir mínum tykki sera óheppið, tí tað er at gera seg inn á nøvn, ið tey fólk, í hesum oyggjum búgva og onnur við, hava sterkar kenningar fyrri. Og so er tað móguleikin fyrri misfatan, sum vit mega ikki vera blind fyrri – hugsi um sorgarleikin við jólaskipinum á sinni, tá ið Fuglefjord og Fugløjfjord komu í bland. Ikki er tað beint at lata fremmand oljufeløg seta nøvn á eftir egnum tykki. Her kundu vit eisini lært av norðmonnum og dønnum, ið hava sera fjølbroytt nøvn á oljuleiðum sínum, m.a. við rót í søgu og

Jóhan Hendrik W. Poulsen

søgnum.

At enda loyvi eg mær at skjóta upp, at oljumálastýrið setur nevnd av oljukønum og málkønum til at savna

orð og heiti í sambandi við oljuvinnu og javnan at evna til nýggj orð, so hvørt sum tøvur er á teimum. Tað er tað minsta, ið vit skylda

máli okkara, skal tað heilskapað kunna taka móti teimum avbjóðingum, henda nýggja og vónandi gagnliga vinna hevur at seta.

Hvussu nógv skal nýggja ríkidømið kosta?

TORLEIVUR MIKKELSEN
STJÓRI Í TOR SHIPPING

Flestu føroyingar hava upplivað ta kenningu, tá ið komið verður aftur av ferð uttanlands, tað verið eg sjó-/ella loftvegis, at tað er gott at koma heim aftur. Frískligt fyrri andanum, vakurt fyrri eygunum.

Her, ið vit eiga heima, er reint og vakurt, og hetta má ikki verða oyðilagt, sama hvør tann ídnaðarlíga menningin verður.

Hetta er okkara land.

Ljóðar kanska eitt sindur kroyst, tá ið nú lynnir er undir ídnaðarlígu stórfyrir-tøkum her á landi. Men hinvegin - skúgva vit kenningar fyrri landinum til viks, kann tað verða til óbótligan skaða fyrri okkum øll.

Fær peningurin ótamt vald kann tann girndin týna okkara nátturu eirindaleyst og dálka so, at hvørki fólk

ella fæ fáa livilíkindi aftur her.

Vit hava boðið teimum stóru vælkommum, teimum, sum krevja nógv av øllum, teimum, sum ongantíð nevna tøl undir milliardina, teimum, sum krevja rúmar ræsur, og teimum, sum dagliga stýra túsundtals av fólkum. Tá ið vit so hugsa um, at einans 46.000 manna hetta samfelagið, og at alt samfelagið megnar at gjalda slakar 3 milliardir til samans í skatti og avgjöldum árliga, tá er ikki lóggið, at ein hveppur seg við avbjóðingarnar, sum standa fyrri framman. Vit verða - so ella so - finnur í stórfyrir-tøkum valdi, nógv verða áskoðarar, nógv sleppa ikki upp í part og kanska verða nógv tap í kjalarvørrinum.

Eitt, sum vit treytalest mugu tryggja okkum, er, at alt, ið gerast kann, verður gjørt fyrri at tryggja okkara

land, sjógv og luft ímóti ídnaðarlígarí dalking. Tí vara vit av í felag, sama hvussu handilsliga og peningaliga býtið verður.

Vit eiga enn ein av teim síðstu reinu og nærnum óspiltu plettunum á jørðini.

Sum ein av teimum føroyingum, ið síðstu tíggu árin hevur fylgt væl við, so hvørt leikur er farin í fyrireikingunum til komandi oljuvinnuna, so kann ein taka fult undir við fyrilestrarhaldarunum á Føroya Handilsskúla, mikukvöldið 4. oktober, sum OLJUTINGIÐ stílaði fyrri.

Felags fyrri fyrilestrarhaldararnar var, at teir allir tosaðu um týðningin av at halda heilsu, umhvørvi og trygdina í háseti.

Embætisfólk og politikarar hava smíðað lóggávu, sum hevur til endamáls at tryggja, at so rætt verður farið fram sum til ber. Lóg-

gávan roynir m.a. at tryggja, at føroyingar sjálvir fara at standa fyrri inn- og útflutningi í sambandi við hesa vinnu, og at ein í stórst móguligan mun nýtir føroyskar tænastur, slíkt, ið eg meti vera góð stíg, sum eru við til at tryggja, at vit ikki missa tamarhaldið.

Fleiri føroysk feløg hava funnið sær samstarvsfelagar og hava stovnað joint-venture feløg, fyrri at kunna standa sterkari, men ikki minst at fáa sær vitan um hesa vinnu, bæði sjó-/land- og loftvegis.

Skilagóð tiltøk, tí tað er so ómetaliga lítið, ið føroysku feløgini hvørt í sínum lagi kunnu gera sjálv, og tað er tí ongin yvi um, at samstarv og samskipti mugu teljast millum lykkaðini, tá ið okkara umhvørvi skal tryggjast sum best fram yvir.

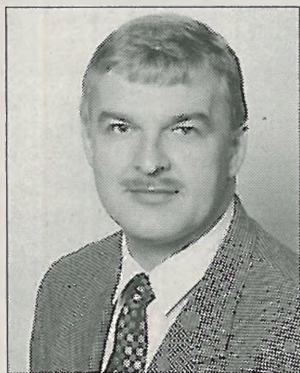

Torleivur Mikkelsen, stjóri í Tor Shipping

Legal Services – Faroese involvement

DANIA LAW FIRM

One of the great concerns of the Faroese society, including the Faroese political and administrative system, in connection with the preparation of the Faroese oil era, has been to ensure a true and genuine Faroese involvement in the hydrocarbon activities. The wish for Faroese involvement has not (only) been a matter of ensuring a certain share of the economic benefits from the oil-industry to remain in the Faroes, but more importantly has been based on the wish that the Faroese society, through the active involvement with the oil-industry, should gain skills, capability, experience and capacity both to work in the international oil-industry, and consequently the goal of general improvement of

Jóhannus Egholm Hansen

the Faroese businesses society.

In order to reach the said goals it has been self-evident that the Faroese society would invite and try to attract the international oil-industry to establish themselves in the Faroe Islands, as the Faroes – at least at present – doesn't have any real players in this industry themselves. Therefore, obviously, no one questions the presence of the international oil-industry (i.e. both the oil companies and the whole of the service-industry attached to the hydrocarbon activities). On the contrary, the Faroese Hydrocarbon Activities Act, and – presumably – the specific licenses that were issued on the 17th August 2000, explicitly require that the licensees and their contractors do have to establish actual management presence and carry out actual activity in the Faroe Islands and that all goods and personnel for the offshore-industry have to pass through Faroese on-shore-territory.

It seems to have been less obvious to the Faroese decision makers, and certainly

this does not seem to have been given very much specific thought, that there will be other – more incidental – kinds of activities, that follow the oil industry, such as services provided by lawyers (with expertise in oil and gas law), accountants/auditors, tax-consultants, etc., and that the wish to build Faroese competence in general and in oil and gas matters in particular should also include such highly specialised and demanding activities or services, so that the Faroese do also obtain the possibility to provide such services both in and outside the Faroe Islands.

It is in that light that the attorney-at-law, Mr. Jóhannus Egholm Hansen, born in the Faroes and experienced in in Faroese Law, who is a partner and member of the Partner Counsel of the lawfirm DANIA Law Firm, and who practices law in the Faroe Islands and in Denmark, supported by Ms. Penelope Warne, who is a senior partner of the large International lawfirm CMS Cameron McKenna, that is highly specialised and very experienced in advising the oil and gas industry, has decided to open an office in the capital of the Faroe Islands, Tórshavn, that will offer legal services to the oil-industry and the connected service-industry both in relation to Faroese legal issues and in relation to the more specific and/or special oil and gas law issues.

Mr. Jóhannus Egholm Hansen and Ms. Penelope Warne both confirm that it is a declared aim to reach a level of activity in the Faroes that will require and justify the hiring of Faroese legal and office staff, and that they, through this initiative can contribute to the building of expertise in the Faroe Islands within their respective fields of legal business.

The office is expected to open on the 1st November 2000, and will be located in modern, cosy premises on Tinghúsvegur 14, FO-100 Tórshavn.

Due to DANIA Law Firm's and CMS Cameron McKenna's broad international experience and network of offices the new office in Tórshavn, will also be in a position to assist the Faroese business society in obtaining proper legal assistance in relation to activities outside the Faroes and in relation to negotiations with foreign parties.

DANIA Law Firm has offices in Copenhagen and Svendborg in Denmark, Nuuk in Greenland and Moscow, Russia. Further, the office has legal staff in

Her á Tinghúsvegi 14 kemur nýggja advokattænastan til oljuvinnuna at halda til

Copenhagen that provides legal services in relation to the legislation of the Baltic States.

CMS Cameron McKenna has offices in London, Bristol and Aberdeen in the United Kingdom, Brussels in Belgium, Berlin, Chemnitz, Dresden, Düsseldorf, Frankfurt am Main, Hamburg, Leipzig, Munich, Stuttgart in Germany, Vienna in Austria, Zurich in Switzerland, Amsterdam, Arnhem, Hilversum and Utrecht in the Netherlands, Moscow in Russia, Almaty in Kazakhstan, Tashkent in Uzbekistan, Warsaw in Poland, Prague in Czech Republic, Budapest in Hungary, Bucharest in Romania, Bratislava in Slovakia, Washington D.C. in the USA, Toronto in Canada, Jo-

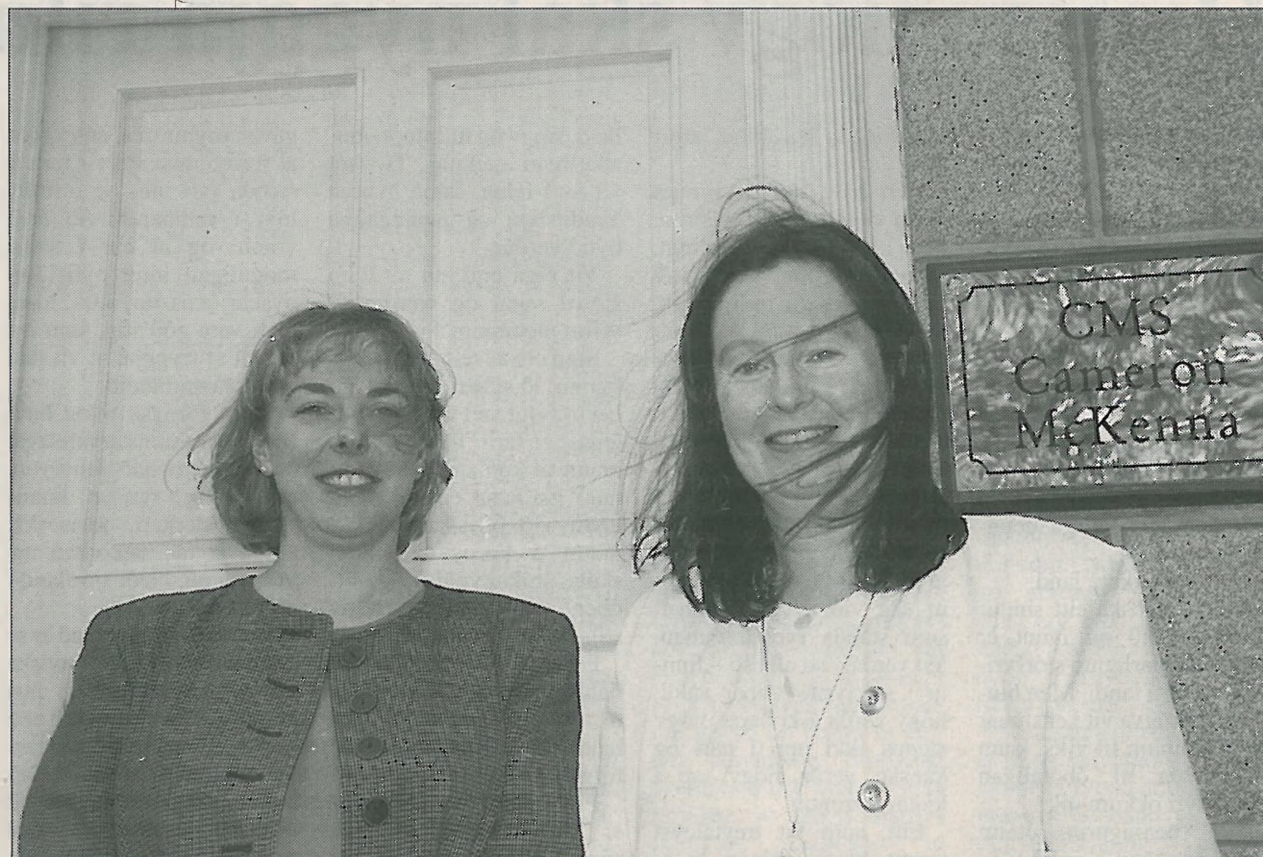
hannesburg and Cape Town in South Africa, Hong Kong and Beijing in China, Singapore,

The co-operation between Mr. Jóhannus Egholm Hansen and Ms. Penelope Warne started in 1996 at an oil and gas law seminar at the well known centre of excellence for international petroleum law – the Centre for Petroleum, Energy and Mineral Law and Resources, Dundee University - in Scotland. Since that they have both been very active in advising oil companies of certain purely Faroese Business Law issues and of specific Faroese Hydrocarbon Law issues, and in producing newsletters and other forms of information sheets to the oil companies of the developments in the

Faroese legislative process regarding the hydrocarbon legislation and of the developments in the negotiations in the boundary dispute with UK. In addition Mr. Jóhannus Egholm Hansen, together with his associate, Mr. Kári á Rógvi Olsen, who holds an LL.M. Degree in Petroleum Law from the Aberdeen University, has written the only existing book that describes the Faroese legal, political, judicial and administrative system, and which provides an introduction to Faroese Business Law in general. The title of the book, that is written in the English language, is »Faroese Business Law – an introduction«, and it can be obtained in the bookstores or by contacting either Mr. Jóhannus Egholm

Hansen or Ms. Penelope Warne.

While Ms. Penelope Warne, in addition to being the head of Cameron McKenna's office in Aberdeen, is specialised in advising on Mergers & Acquisitions, Project Development, Construction Law, Competition Law, Faroese Oil and Gas Law, Faroese Tax Law and Faroese Business Law in general. Besides working as a lawyer Mr. Jóhannus Egholm Hansen teaches as an assistant professor at law at the University of Copenhagen on the subject »Mergers & Acquisitions«. He is also the author of a book by the same name.

Penelope Warne og J. Watherhouse síggja fram til at arbeiða í Føroyum eisini. Her eru tær uttan fyri høvuðsskrivstovuna í Aberdeen

Transocean borar næsta ár

Tað verður eitt av heimsins størstu oljupallsfeløgum ella sokallaðu »rigoperatør-um«, Transocean, sum fer at standa fyri fleiri av komandi boringum á føroyska landgrunninum. Herfyri vitjaðu fyra umboð í Føroyum fyri at lodda dýpið og »sondera terrengið«, áðrenn risastóru pallarnir koma inn á føroyskt øki

JAN MÜLLER

Transocean er stórt og ætlar at gerast enn størri. Tað verður einki minni enn ein oljurisi, tá boripallar tess seta kósina inn á føroyska landgrunnin næsta ár. Í lötuni er felagið í samráðingum við eitt annað borifelag, R&B Falcon um at keypa tað. Høvuðsskrivstovan hjá Transocean SedcoForex, sum felagið eitur, er í Houston í USA, og higan verður tann risastóri pallflotin rikin. Felagið rekur í dag umleið 73 boripallar kring alla verðina, harav umleið 19 arbeiða í Norðsjónum. 8000 fólk eru knýtt at felagnum.

Asbjørn Olsen tekur sær av marknaðarføringini hjá felagnum í Norðsjónum og í bretskum øki, eitt nú á Atlantsmótinum, og nú hann fyrri fyrstu ferð vitjar í Føroyum, er tað sjálvsagt fyri at finna kundar og viðskiftafólk her til risastóru boripallarnar og tað arbeiði, sum fer at verða knýtt at teimum. Sosialurin hitti hann.

Teir arbeiða í umleið 60 londum kring verðina og hava eisini borað fleiri brunnar vestan fyri Hetland

seinastu árin. Abjörn Olsen hevur ikki loyvi at siga nakað um, um teir hava verið við til at finna olju á Atlantsmótinum.

– Vit síggja fram til at byrja í føroyskum øki næsta ár og at bora ein ella tveir brunnar. Boritiðin verður frá sumrinum og út til september-oktober.

Transocean hevur júst gjørt leigusáttmála við Statoil um boripallin Sovereign Explorer, ið er væl eignaður til føroyska økið. Ætlanin er at bora ein brunn í írskum øki og ein í antin bretskum ella føroyskum øki. Eingin avtala er gjørd við hinar operatørarnar, men Asbjørn Olsen sigur, at Transocean javnan hevur samband við bæði Agip og Amerada Hess. Tað hevur annars ljóðað, at Amerada Hess ætlar at leiga Transocean Leader frá Transocean til at bora í næsta ár.

Stórar peningaupphæddir

Tað eru ikki smápenngar tósáð verður um, tá boripallur skal leigast til at bora á djúpum vatni við Føroyar. Dagsratan liggur omanfyri eina millión kr. Tíðin tað

Umboð fyri Transocean vitja her hjá Eimskip í Havn. Á myndini eru eisini stjórnar í Eimskip og umboðsmaðurin hjá Transocean, Jóhan Mortensen

tekur at bora ein brunn her er millum 45 og 75 dagar. At bora ein slíkan brunn man liggja um 20-25 mill. dollarar ella 150 og 200 mill. kr.

Ein boripallur kann klára at bora trýggjar brunnar í summarhálvárinum, og Asbjørn Olsen útihýsir ikki móguleikanum fyri at bora fyri fleiri ymsar operatørar við sama palli. Tað er ikki óvanligt, at oljufeløgini fyrri at kunna spara nakað, eru saman um at leiga ein pall í einum øki.

Uppá fyrispurning hvussu teir vilja fyrihalda seg til føroysku krøvini um, at alt skal um føroyskan bryggjukaft sigur Asbjørn Olsen, at teirra uppgáva er at lata ein pall til uppgávuna. Tað verða so undirveitararnir, sum skulu taka støðu til, hvar vørur og tænarastur verða keyptar.

Tryggin 1. prioritet

Uppá fyrispurning um teir fara at seta føroyingar í starv umborð á pallinum, sum fara at bora her, sigur Asbjørn Olsen, at verður hetta eitt krav frá føroyskum myndugleikum, so vilja teir sjálvandi hyggja at tí. – Tað, sum hevur størstan týðning fyrri okkum, er sjálvur tryggleikin í sambandi við boringina. Og tá vilja vit so tosa við myndugleikarnar um, hvussu henda treytin kann seymast saman við øðrum krøvum.

Tað er politikkurin hjá Transocean, at skulu teir arbeiða í einum øki í longri tíð, so vilja teir royna at hava so nógv lokalfólk, sum teir halda ber til og harvið sleppa undan at skula flyta fólk inn í landið uttanfrá. Men venjing og opplæring

er sera umráðandi og her ikki minst í spurninginum um trygdina.

46 mans arbeiða fyri Transocean á einum palli. Haraftat kemur catering-deildin uppá eini 10-11 fólk. Arbeitt verður í 12 tíma skift. Arbeiðið er skipað soleiðis, at fólkini arbeiða 14 dagar og eru so heima í 14 dagar. Asbjørn Olsenn sigur, at har teir arbeiða er tað er sera umráðandi at hava hotellpláss á landi í sambandi við at manningarnar verða skiftar út. Tað er ikki altíð at tær sleppa við flogfari alt fyrri eitt.

Hann útihýsir ikki, at verður arbeiði til teir í nógv ár, so kann eisini koma uppá tal at taka pallarnar til lands í Føroyum til umvæling og viðlíkahald. Men tað krevur eisini, at tað verður funnin olja.

Kunnu umvæla pallarnar her

Undir vitjanini í Føroyum hava tey fyra fólkini frá Transocean eisini hugt at móguligum firdum, sum kunnu hýsa stórum boripallum, og her heldur Asbjørn Olsen, at tað eru firdir, ið hava henda móguleikan.

– Vit fara at brúka føroyskar vørur og tænarastur, um hetta er skilagott og um føroyski ídnaðurin er kappingarførur. Eftir at hava hugt seg um fleiri staðni í landinum ivast Asbjørn Olsen ikki í, at føroysk virki fara at verða kappingarfør.

Hvat viðvíkur supply-virksemi so hoyrir tað til undantakið, at borifelagið sjálvt rekur henda partin av

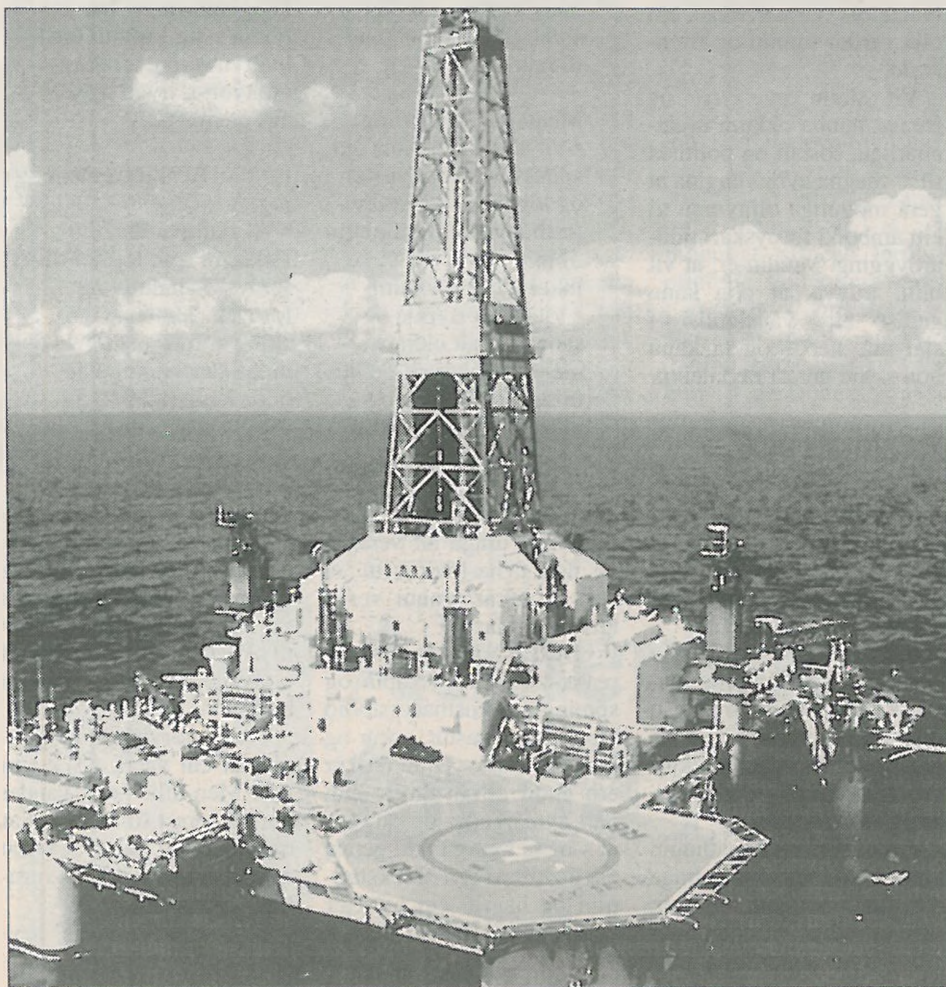
virkseminum. Transocean ger tað í onkrum føri, har teir hava nógv virksemi. Men teir lata tað oftast vera upp til oljufeløgini sjálvi at taka sær av hesum.

Undir vitjanini hava Transoceanumboðini eisini hugt eftir tyrlupallum og heldur Asbjørn Olsen fyrri, at tað er eitt ynski, at tað finst ein størri tyrlupallur í ella uttan fyri Havnina, soleiðis at tað ber til at fáa sjúklingar ella skadd fólk av pallinum og skjótt á sjúkrahús. Tað hann hugsar um er eitt landingarpláss, sum kann taka stórar tyrlur.

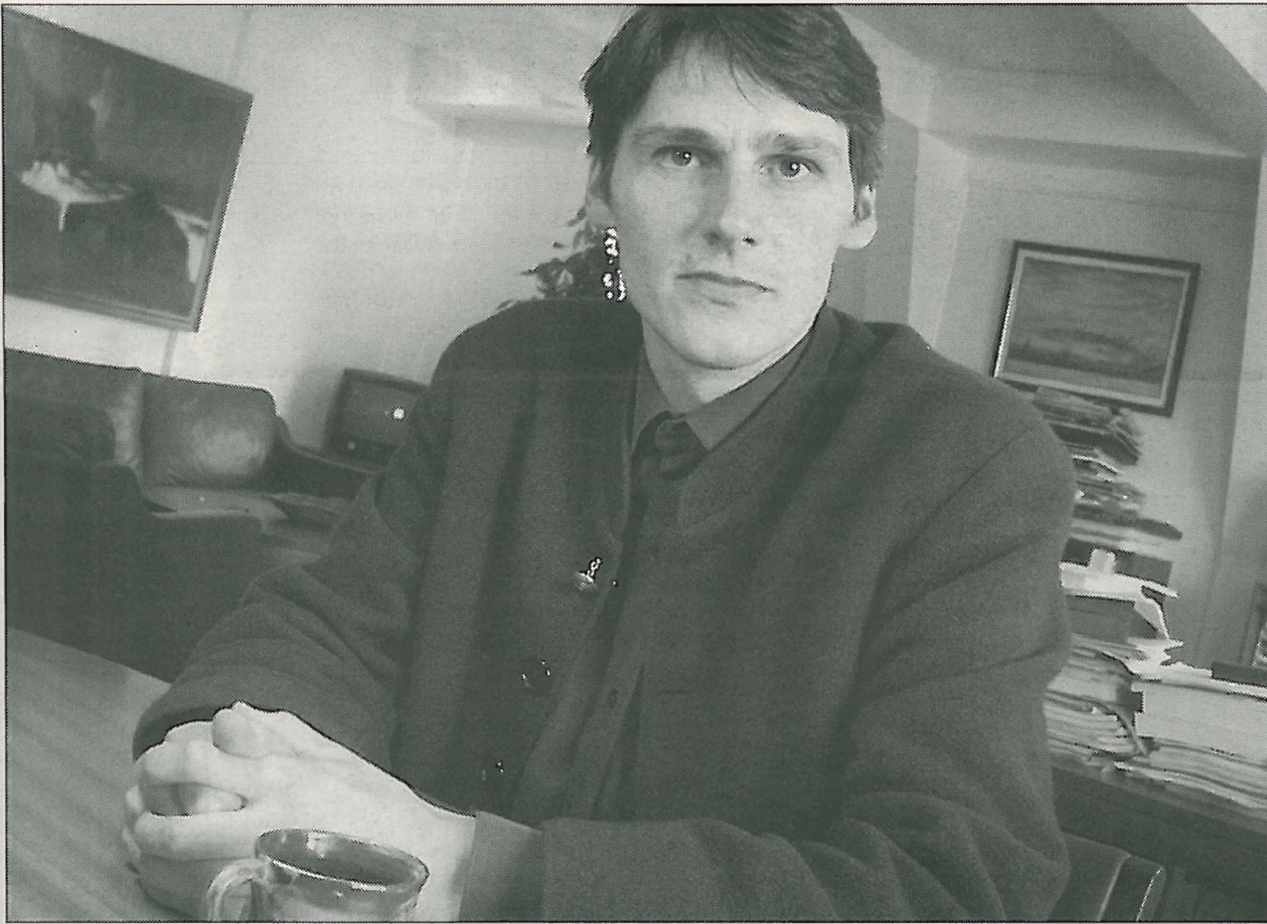
Asbjørn Olsen ivast sjálvur ikki í, at føroyingar fara at megna at byggja eina oljuvinnu upp. Hann hevur lagt til merkis, at ein sokallað »entreprenørspirit« eyðkennir føroyingar, nakað, sum man kanska ikki sær so oftani í Noregi og aðrastaðni í Norðurlondum, og tað hevur stóran týðning, tá tú skal menna eina slíka vinnu.

Undir vitjanini í Føroyum hittu umboðini fyri Transocean m.a. formannin í Fiskimannafelagnum, tey vitjaðu á Vaktar- og Bjargingartænastuni, hjá Poul Hansen, heilsølu, á Oljufyrisingini, har Eyðun Eltjør var vertur. Eisini stukkutey inn á gólvið hjá vinnu-málaráðharranum.

Høvið var eisini at hitta umboð fyri Eimskip. Áðrenn farið varð avstað gekk leiðin inn í Eysturoynda, har Jákup Lamhauge, bygðaráðsformaður var vertur. Eisini gekk leiðin til KJ-Hydraulik á Kambsdali.

Jack Bates, sum BP hevur leigað til at bora við Føroyar næsta ár. Tað er RGB Falcon, sum Transocean er við at uppkeypa, sum eigur pallin

Ongin olja er funnin og vit skulu ikki seta okkara framtíðarvónir til oljuna. Vit skulu handla eins og ongin olja er, men fyrreika og dubba okkum eins og nógv olja er, heldur Hogni Hoydal

Olja – smyrjing til tjóðarbygging

– ikki brennievni til sjálvsøkni og seráhugamál

HØGNI HOYDAL,
FORMAÐUR
TJÓÐVELDISFLOKSINS

Oljupolitikkur er yvirhøvur ein óveltur teigur í tí føroyska politiska bønnum.

Higartil hevur gongdin ligið í sera góðum hondum hjá fyrst eini dugnaligari oljuráðleggingarnevnd og síðani eini framúr góðari oljufyrirsiting. Hetta er eitt prógv um, at har vit taka ábyrgd og stýrisvølin sjálvi, vaksa vit og klára okkum framúr væl á egnum beinum.

Men higartil hevur hetta við oljuni eisini verið óveruligt fyri flestu føroyingar. Nú byrjar tað veruliga at lukta av pengum og virksemini. Og nú koma teir beinhørðu politisku og vinnuligu dystirnir: Lokalpolitikkur, seráhugamál, politiskt og vinnuligt sjálvsøkni. Og tað, at politikarar kappast um, hvør hevur patent uppá at verða tann einasti rætti jólamadurin, ið vil býta út til sínar veljarar.

Ábyrgdarloysi spókir

Vit hava longu sæð tað undir viðgerðini av útbjóðingarlógini í tinginum, har uppskot varð lagt fram frá politiskum flokki, ið ikki hevði

sum endamál tildømis at fáa oljuútgærðarhavn í Suðuroynni. Nei, endamálið var hinvegin at leita eftir ósemjum og fáa uppskotið felt, so flokkurin kundi spæla sjónleikin sum einsamallur jólamadur móttvegis suðuroyingum frameftir.

Tað er slíkur ábyrgdarleysur politikkur, sum er størsta ræðumyndin fyri framtíðina: At møguligar oljuinntøkur gerast bert sum ein nýggjur blokkstuðul, sum politisku flokkarnir í Føroyum skulu kappast um at býta út til síni seráhugamál.

Alment oljufelag

Politiskar ósemjur hava eisini tikið seg upp viðvíkjandi optión og luttøku til eitt alment, føroyskt oljufelag.

Tjóðveldisflokkurin heldur, at tað kann gerast neyðugt at hava eitt alment oljufelag til tess at byggja upp neyðuga vitan og førleika á økinum, um verulig oljuvinna fer at spyrjast burturúr. Tað ber til at krevja hetta í møguligum seinni útbjóðingarumfærum.

Men í lóttuni ræður fyrst og fremst um, at hava greiðar linjur millum alment og privat, so vit fáa eina neyva almenna stýring av oljuvirkseminum og tryggja flest

møguligar inntøkur til landið.

Optión til eitt alment oljufelag nú, hevði havt tað óvøgtu avleiðingina. Vit høvdu ikki kunnað sett somu krøv til skatting og framleiðslugjöld til landskassan og høvdu harvið fingið minni pening til føroysku tjóðina. Vit høvdu fingið eina sam-anvevjing millum alment og privat. Tað almenna oljufelagið hevði verið beinleiðis uppí í samtøkum við tey stóru altjóða, privat oljufelagini. Eitt alment oljufelag hevði tískil fingið stóra ávirkan á oljupolitikkinn, men samstundis skuldi tað røkt síni sambond við privat feløg. Tað hevði verið minni gjøgnumskygt, og oljumálastýrið hevði komið í tvístøðu móttvegis einum almennum oljufelag. Harvið kundi eitt alment oljufelag nú merkt, at almenna stýringin gjørdist ógreiðari og vánaligari.

Vit skulu dubba okkum

Ongin olja er funnin og vit skulu ikki seta okkara framtíðarvónir til oljuna. Vit skulu handla eins og ongin olja er, men fyrreika og dubba okkum eins og nógv olja er.

Fyrreikingin á tí tekn-

iska, tí lögfrøðisliga og á skattaøkinum er væl úr hondum greidd, men nú er neyðugt at hava ein greiðan oljupolitikk, ið leggur dent á øll tey viðurskifti, sum óbeinleiðis verða ávirkað, um olja verður funnin og framleidd.

Vit skulu nú fyrst og fremst dubba okkum mentanarliga, sosialt og politiskt til at megna avbjóðingina at gera møguliga oljuvinnu til eitt amboð í føroyskari tjóðarbygging. Vandin er, at vit blint trúgva, at olja kann gerast eitt vælsignisli í sjálvum sær – og tá kann hon skjótt gerast ræðuleiki.

Vandarnir og ræðumyndirnar

Vandarnir í eini møguligari oljuvinnu eru sjónskir:

- Sosialt kann oljuvinna skapa ovurstóran klassamun millum vinnubólkarnar.

- Økismenningarliga kann enn størri klassamunur eisini skapast millum tey ymsu plássini í landinum, har útjaldarin longu í dag er raktur av fráflyting og lítillum, nýggjum virksemini.

- A arbeidsmarknaðinum kann oljuvinna skjótt draga alt útbúgvandi fólk at sær, meðan aðrar vinnugreinar verða fyri láglønt og óút-búgvandi fólk.

Oljupolitikkur Tjóðveldisflokksins

Endamálið:

Tjóðarbygging

- Olja er avmarkað og ótrygt grundarlag. Møgulig olja og oljuvirksemini skal nýtast til tjóðarbygging, og má tí styrkja samhaldsfestið, nýggja menning og ábyrgd móttvegis komandi ættarliðum.

Amboðini:

Fólkaræðið

Grundlógarfest ogn Føroya fólks:

- Vit skulu grundlógarfestið, at tilfeingið er ogn Føroya fólks og at møguligt oljuvirksemini og oljuinntøkur, skulu nýtast allari tjóðini og øllum oyggjum okkara at gagni.

Grundlógarfest

avmarking:

- Vit skulu grundlógarfestið, at skatta- og avgjaldsinntøkur av hesum felags tilfeingi skulu í búskapargrunn til komandi ættarlið, og at vit bert kunnu nýta renturnar til:

- a) Íløgur í mentan, útbúgving og gransking
- b) Íløgur í samferðslu- og samskiptisnetið hjá øllum føroyingum, so at øll pláss verða bundin saman innanhýsis í Føroyum og vit fáa fyrsta floks samband til útheimin

Sosial dubbing:

- Vit skulu grundlógartryggja eitt alment fíggið heilsuverk og almannaverk, so øll hava somu tilboð uttan mun til inntøku

Mentanarlig dubbing:

- Vit skulu fasthalda eitt spjatt bústaðarmynstur og lóggeva fyri, at tey fastbúgvandi hava rættin til jørð, ognir og lunnindir á staðnum
- Vit skulu styrkja og samskipa alt okkara almenna skúlaverk, so nútímans útbúgving og eftirútbúgving á føroy-

skum kjøli stendur øllum ungum og eldri í boði

- Vit skulu samstarva um útbúgving og gransking við so mong lond, sum gjørligt

Vinnulig dubbing:

- Nei til rakstrarstudning – møguligar oljupengar mugu ikki brúkast sum studningur til aðrar vinnur.

- Vit skulu leggja karmarnar fyrir nýggjum vinnum við íløgum í útbúgving, gransking, samskiptis- og samferðslukervi

Spjæða virkseimið:

- Vit skulu áleggja landspolitiskt, at oljuvirkseimið verður spjætt kring landið. Einstøk pláss í landinum mugu ikki gerast heft og kollrend av oljuvirkseminarligar og fíggiarliga – meðan onnur fána burtur í kappingini

1. Skott millum alment og privat

- Krøv skulu setast vinnuni frá einum sterkum oljumálastýri, sum tryggjar at alt verður gjøgnumskygt og at tað er føroyska fólkaræðið, sum stýrir pengum og broytingum – og ikki umvent

Umhvørvis- og tilfeingisumsiting:

- Vit skulu brúka oljuvirksemini sum eitt fyridømi fyrir altjóða tilfeingisumsiting, har tjóðin setur krøv til umhvørvisvernd, arbeidsumhvørvi, trygd og felags gagn.

Lopfjøl til altjóða menning:

- Vit skulu brúka oljuvirksemini sum lovfjøl til føroyskt vinnulív og føroyska almenna umsiting at fóta sær og vinna sær virðing í altjóða kappingini.

- Vinnulívpolitiskt kann oljuvinna draga alt verandi og nýtt tænastuvirksemini at sær, so aðrar vinnur verða afturirsigldar.

- Búskaparliga kunnu oljupengar yvirhita búskapin og spreingja kostnaðarstøðið bæði fyrir tænastrur, vøru og húsamarknað. Oljuinntøkur eru undir øllum umstøðum bert avmarkaðar og ótryggjar – og tær mugu ikki gerast ein útskiptari fyrir blokkstuðulin og harvið ein nýggjur koddur at sova á og berjast við.

- Mentanarliga er tað ein

ovurstór avbjóðing at fáa nýggjar vinnuhættir, nógvá útlendska arbeidsmegi og nýggjar síðir inn í føroyska samfelagið. Hetta setir krøv til okkara skúlar, okkara mál og okkara mentanarlív sum heild.

- Umhvørvisliga er oljuvinnan ein vandi í sjálvum sær. Men allir hesir vandar kunnu gerast til móguleikar og menning hjá føroysku tjóðini, um vit reka ein veruligan oljupolitikk.

Tjóðveldisflokkurin hevur tí sít boð uppá ein greiðan oljupolitikk.

Áttu eisini at borað í basaltinum

Tað kann blíva torført at fáa oljufeløg at luttaka í eini 2. útbjóðing við Førmýndugleikar ikki hava kravt av feløgnum, sum hava fingið leitiloyvi, eisini at bora brunnar uttan fyri Gulløkið heldur Chris Kernick, geofysikari hjá Texaco, sum nú er farin til heitari umhvørvi at arbeiða

JAN MÜLLER

Hetta er helst nakað, sum føroyingar eisini mugu venja seg við – og fyri tað útlendsk oljufólk í Føroyum – at oljuvinnan ber í sær eins stór vónbrot sum tað øvugt. Og tað hevur Chris Kernick hjá amerikanska oljufelagnum Texaco fingið at kenna á egnum kroppi.

Herfyri lat felagið upp skrivstovu í Havn, eftir at tað hevði søkt um loyvi at leita eftir olju og gassi í føroysku undirgrundini. Felagið, sum hevur verið virkið her síðani miðskeiðis í 90-unum, hevur verið gjøgnum fleiri broytingar og avbjóðingar á Føroyaøkinum, uppá gott og ilt. Eitt skifti var kenda oljufelagið Arco við í bólkinum saman við Texaco, Conoco og Murphey. Síðani Arco varð uppkeypt av BP hevur Texaco staðið á odda fyri bólkinum.

Hóast felagið alla tíðina hevur vítað av, at ikki allir umsøkjarnir fóru at fáa loyvi í 1. føroysku útbjóðingini, so man felagið og manning tess kortini hava havt stóra tiltrúgv til, at tað fór at fáa eitt loyvi. Ja so stóra, at Chris, sum hevur arbeitt sum geofysikari hjá felagnum í mong ár, gjørdi av at búseta seg í Føroyum saman við konu síni. Tey leigaðu hús í Leynum við tí vón, at tey helst skuldu vera her í mong ár.

Men mongum brestir ætlan – eisini útlendskum oljuhjóm í Føroyum. 17. august fekk Texaco at vita, at tað einki loyvi fekk. Tað var rætt og slætt ikki kappingarført við hinar umsøkjarnar, sum eftir øllum at døma høvdu betri boð.

Hetta kom sum ein skelkur fyri Chris, sum hevði fingið fast undir fótum bæði í nýggja bústaðnum í Ley-

Chris Kernick helt seg hava fingið fótin fastan í Føroyum, men so var ikki. Nú er hann farin til Nigeria at arbeiða

um og á nýggju og snotuligu skrivstovuni á Bryggjubakka í Havn. Konan og hann høvdu tá longu gjørt seg út til føroyska veturin og til at vera »føroyingar«.

– Vit høvdu tá vitjað og gingið í nærum øllum oyggjum og vóru við at fella til her, tá ringu boðini komu. Nú gongur leiðin so til heitari leiðir, Nigeria, har Chris skal arbeiða í nakrar mánaðir, áðrenn leiðin gongur til Houston í Texas sigur ein heldur vónbrotin Chris Kernick.

Hansara persónliga hugsan

Men hvat kann hann so siga um komandi leitingina og vónirnar til at finna olju, og hvat heldur hann um alt tað arbeiði, sum er gjørt higartil! Chris ger púra greitt, at tað hann hevur at siga blaðnum er fyri egna rokning.

Chris Kernick viðgongur, at teir vóru ikki nóg góðir, nú tá teir ikki fingið nakað loyvi. Kortini undrar tað hann ikki sær, at bólkurin, sum hevði eitt so gott boð og sum var so væl »forankraður« í føroyska umhvørvinum longu við skrivstovu, fólk og útgerð, ikki var millum tey, sum fingi loyvi. – Eg haldi, at tilboðið hjá bólkinum var rættliga gott, ikki minst sæð við føroyskum eygum, men so skal eg eisini siga, at eg veit ikki, hvat hini feløgini hava boðið.

Hann er tó fegin um, at

tað verða boraðir 8 brunnar, og hann ynskir hinum fyrstøðufeløgnum (operatørnum) góða eydna. – Men persónliga haldi eg, at tað er eitt sindur spell, at allir brunnarnir í 1. útbjóðing verða boraðir bara í tí mest áhugaverda økinum, sum liggur uppá longu kendum oljuøkjum í bretskum umráði. Tað, sum fer at vera av teimum stóru avbjóðingunum í komandi leiting, er at síggja brunnar verða boraðar uttan fyri tað sokallaða Jude-bassengið. (Hetta er tann lagdin, har teir 8 brunnarnir í 1. útbjóðing verða boraðir, og tann lagdin, sum gongur frá brestkum øki við oljufeltunum Foinaven og Schiehallion og víðari inn á føroyskt øki. Hetta er eisini tað, sum verður kallað landssynningshornið ella Gullteigarnir á føroyska landgrunninum, blaðm.)

Óheppið fyri 2. útbjóðing

– Mær hevði persónliga dámt best – tí tað hevði gagnað Føroyum uppá longri sikt – um onkur brunnur bleiv boraður sum partur av seks ára loyvinum – uttan fyri tey bestu økini tvs. har vit finna basalt. Eg haldi tað er óheppið fyri eina aðru útbjóðing, tí nú er alt tað besta økið boðið út. Framtíðar avbjóðing verður nettupp at fáa oljufeløgini áhugað í at bora í tí sera stóra partin av 1. útbjóðing, sum í løtuni er minni áhuga-verdur orsakað av basalt-

inum. (Sosialurin hevur skilt, at Texaco í sínum boði hevði bjóðað sær til at bora ein brunn í basaltøkinum uttan fyri Gullhornið, men hetta var so ikki nokk til eisini at fáa part av tí góða økinum, blaðm.)

Chris Kernick heldur, at tað í framtíðini kann blíva torført at yvirtala og sannføra oljufeløg um at bora í tí minni attraktiva økinum, tvs. økjun við høgum vága, um allir teir bestu bitarnir við minni vága longu eru famir. Hann heldur persónliga, at føroyingar í 1. útbjóðing áttu at gjørt sær greitt, um tað ikki hevði verið rætt at kravt av loyvisskranum, afturfyri at fáa part í góðu økinum við lágum vága, at teir eisini bundu seg til at bora í tí meira vágiliga økinum inni á sjálvum basaltinum.

Sosialurin skilur, at onkur av feløgnum í sínum arbeiðsskráum ætla at gera seismiskar kanningar í basaltøkjunum. Chris Kernick ynskir teimum góða eydna við tí. Hann heldur tó, at tað kann ikki undirstrikast nóg nóg, hvussu stóran týðning tað hevur fyri framtíðar leiting í basaltøkinum, at nakað ítökiligt verður gjørt longu nú fyri at vísa hesum økjum ans. Tvs. at uppgávan hjá føroyskum myndugleikum átti at verið at fáa oljufeløgini at ásanna, at tað sum partur av teirra góðu loyvinum eisini er neyðugt at loysa upp fyri tí so nóg umrødda basaltknútinum.

Kundu tvingað feløgini

– Er tú kløkkur av, at myndugleikarnir her ikki hava tengt boring í basalti saman við loyvinum í teimum góðu økjum?

– Tað mugu myndugleikarnir gera av. Teir hava sett sær fyrri at fáa so nógvar brunnar boraðar í tí góða økinum sum gjørligt longu nú, fyri harvið at økja um móguleikan fyri at gera eitt fund skjótt. Tað er sjálvandi í lagi, men tað er kanska eisini óheppið, at man ikki hevur álagt teimum at bora í basaltinum eisini, tí nettup í hesum umfarinum hevði tað kanska verið lættari at tvingað feløgini til tað. Sum sagt fer tað at vera torførari í framtíðini, men tað er so upp til føroysku myndugleikarnar.

Uppá fyrispurning um ein turrur brunnur í basaltinum ikki hevði kunnað verið ein negativ reklama fyri eina komandi útbjóðing sigur Chris, at tað er ein móguleiki. Borar tú á skeivum stað í einum nýggjum øki, so kann tað fáa oljufeløgini at taka seg aftur. Men kortini vil slíkur brunnur vera gott kallibreringspunkt.

Sjálvur ivast Chris nógvi í, um tað komandi 10-15 árin fer at eydnast oljufeløgnum við seismikki og øðrum kanningum at síggja nóg væl undir basaltið fyri at kunna siga, hvat grótslag er har. Tú mást bora nakrar brunnar og tað verður so tann stóra avbjóðing.

Teknið arbeiði í Føroyum

Uppá fyrispurning hvussu tað ber til, at Texaco satsaði so nógvi uppá at gera part av sjálvum telduarbeidinum í sambandi við komandi leiting í Føroyum sigur Chris Kernick, at hetta er so mátin sum Texaco arbeiðir uppá. Hann heldur ikki tað er lóggið at lata skrivstovu upp, áðrenn man fer eitt loyvi. Hetta varð gjørt fyri at vera heilt klárir at fara í gongd beinanvegin og ikki at skula brúka nógva tíð eftir loyvissgevingina til at leita eftir høllum o.l. Rættliga vanligt fyri eitt felag sum Texaco. Eisini gott fyri fólkini, at vit kundu koma um summarið, venja seg við umstøðurnar og veðurlagið, áðrenn veturin kemur.

Áðrenn skrivstovan stongdi herfyri arbeiði ein føroyskur jarðfrøðislesandi á skrivstovuni. – Eg dugi at síggja, at tit hava sera dugnalig og skilagóð ung fólk, sum kunnu arbeiða í hesi vinnu, og tí haldi eg eisini tað er umráðandi, at vit sum oljufelag læra tey upp her á staðnum, soleiðis at ein stórir partur av tí týðandi tøkniliga arbeiðinum, sum verður gjørt í sambandi við eina boring, eisini kann verða gjørt í føroyskum umhvørvi, og soleiðis at tit longu nú byrja at venja tykkum til henda nýggja veruleikan. Sjálv-

framhald á síðu 44

Statoil

- expertise in the North Atlantic

Production and cargo ship in the Norne Area in Northern Norway with sub-sea units producing 200.000 barrels a day

For several years STATOIL has been supplying goods and services in the Faroe Islands, both on and offshore.

STATOIL is also one of the foremost exploration and production companies on the North-western Atlantic Margin, including the Faroes Offshore Sector.

With the Faroe Islands entering the offshore industry, we will be providing expertise here too. STATOIL has been awarded two licences in the Faroes First Licensing Round.

Other members of the Statoil groups in these Licences are Phillips Petroleum Europe Exploration Limited, Enterprise Oil Exploration Limited, Veba Oil and Gas Faroes GmbH, and Anadarko Faroes Company.

DANIA

LAW FIRM

DANIA Law Firm's distinctive mark is advice and assistance in business law. We deliver legal and commercial solutions – domestically and internationally.

In addition to an office in Tórshavn, the Faroe Islands, that provides legal services, DANIA crosses the Belt in Denmark with offices in Copenhagen and Svendborg (in Funen) – and we are established in Nuuk (Greenland) and in Moscow, Russia.

Approximately 90 persons – including 38 lawyers – are at your disposal in order to meet the challenges you present. DANIA's legal staff is able to work in one or

more of the following languages: Faroese, Danish, Swedish, English, Russian, German, French, Italian, Estonian, Latvian and Lithuanian.

Headed by partner, attorney-at-law and assistant professor at the University of Copenhagen, Mr. Jóhannus Egholm Hansen, and supported by the large international law firm, CMS Cameron McKenna, an important expertise area for DANIA is the Faroese Tax Law. Further, headed by Copenhagen based partner, Mr. Thomas Salicath, assistance in Russian and Baltic legal and commercial matters is a major expertise of DANIA Law Firm.

DANIA Law Firm can be contacted by e-mail – info@danialaw.dk – and we are to be found on the following addresses:

Denmark:	Faroe Islands:	Greenland:	Russia:
Bredgade 49 P. O. Box 9004 Copenhagen Tel. (+45) 33 17 99 00 Fax (+45) 33 17 99 01	Det Gule Pakhus Havnepladsen 3 Svendborg Tel. (+45) 62 21 20 10 Fax (+45) 62 21 75 50	Tinghúsvegur 14 FO-100 Tórshavn Faroe Islands Tel. (+298) 35 99 00 Fax (+298) 35 99 01	Fjeldvej 16 3900 Nuuk/Godthåb Greenland Tel. (+299) 32 13 70 Fax (+299) 32 41 17

cameron mckenna

CMS Cameron McKenna

Committed to the oil industry

At CMS Cameron McKenna we're committed to providing the oil industry with a range of relevant, tailored legal services - on an international level. That's why we opened our specialist practice in Aberdeen almost a decade ago. And it's why we continue to build our international presence.

For more information on CMS Cameron McKenna's track record and services, contact **Penelope Warne** on 01224 622002 or visit our website: www.cmck.com

CMS Cameron McKenna
Migvie House
North Silver Street
Aberdeen AB10 1RJ

Telephone: 01224 622002
Fax: 01224 622066 / 01224 621764

CMS offices and associated offices worldwide: Berlin, Brussels, London, Utrecht, Vienna, Zürich, Aberdeen, Almaty, Amsterdam, Arnhem, Beijing, Bratislava, Bristol, Bucharest, Budapest, Cape Town, Chemnitz, Dresden, Düsseldorf, Frankfurt, Hamburg, Hilversum, Hong Kong, Johannesburg, Leipzig, Moscow, Munich, Prague, Singapore, Stuttgart, Tashkent, Toronto, Warsaw and Washington DC.

(cms)

TRANSNATIONAL LEGAL SERVICES

Faroe Islands' largest supplier to the industry

Packaging from carton, corrugated paper, massive paper, plastic and other materials for all industrial purposes.

We also supply:

**Plastic products • Packaging equipment • Machines • Fork-lifts
Working clothes • Safety equipment • Knives • Admixtures • Sacks
Pallets • Detergents/Cleaning**

We offer advice in design on packaging materials

...off course to the best price!!!

P/f Farpack was founded in 1994 by some of the largest companies in the Faroese fishing industry, and we are the largest supplier of packaging materials etc. to the industry in the Faroe Islands.

We are in the process of obtaining ISO-9000:2000 approval in October/November 2000.

We are situated in good rented facilities in Tórshavn, and our staff are at your disposal 24 hours a-day all year round.

We are able to take care of all your requirements, such as customs clearances, warehousing and logistics.

Staravegur 5 • P.O. Box 3099
FO-110 Tórshavn
Telefon 35 30 00
Fax 35 30 10
E-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

WE'RE NUMBER ONE

In the world of offshore drilling, one drilling contractor is clearly No. 1. That company is Transocean Sedco Forex Inc.

We achieved this position by accomplishing several notable "firsts" including:

- The first jackup drilling rig
- The first self-propelled jackup
- The first dynamically positioned drillship
- The first dynamically positioned semisubmersible
- The first fourth-generation semisubmersible
- The first deepwater semisubmersible with patented Tri-Act derrick
- The first deepwater drillship with patented dual-activity drilling

And that doesn't even include the first jackup to drill year-round in the North Sea, the first rig to drill year-round in the Barents Sea, and the first year-round semisubmersible for drilling in more than 4,000 feet of water in the North Sea west of the Shetland Islands.

With credentials like that we can do more than just say we're No. 1. We can prove it.

www.deepwater.com

TRANSOCEAN SEDCO FOREX: WE'RE NEVER OUT OF OUR DEPTH.

framhald av síðu 33

oya fólk samanlagt fær mest burtúr.

Sjálv oljutilgongdin kann bítast í tveir partar. Fyrri parturin er spurningurin um undirgrundarmarkið og seinni parturin er fyrireikingin til sjálva oljuvinnuna.

Undirgrundarmarkið

Tað tók sum kunnugt umleið 20 ár at fáa undirgrundarmarkið uppá pláss. Stutt kann um tað sigast, at tolið og treisknið, sum eyðkendi froyoskar politikarar hesi nógvu ár, var tað sum gjørdi útslagið. Tó slepti landsstýrið tí optimalu loysnini á gáttini, og skrivaði undir endaliga.

Fongurin kundi verið størri, men farið er farið. Í slíkum málum vendist ikki aftur.

Ottin hjá landsstýrinum fyrri at málið endaði í Haag og sjónarmið sum at tolið

hjá oljufeløgum at luttaka í oljuvinnu við Føroyar var við at verða uppi, gjørdi at landsstýrið boygdi seg.

Eftirtíðin hevur prógvað tað øvugta. Umboð fyrri bretska stjórnina hava sagt alment, at bretska stjórnin fyrri fleiri árum síðani hevði slept ætlanini um dómstóla-avgerð.

Hin parturin (áhugin hjá oljufeløgnum) hevur verið vaksandi og í samsvar við oljuvinnu á heimsmarknaðinum, sum er vaksandi stóðugt. Hetta kom eisini týðiliga til sjóndar, tá ið oljufeløg sum Texaco-bólkurin og Hydro-bólkurin ikki komu uppí part og máttu fara avstaðaftur við ongunum.

Alt í alt, so helt metingin ikki, dirvið sveik og politiska nøsin, almenna Føroya vegna, var ikki nóg góð.

Fyrireiking til oljuvinnuna

Hin parturin (fyrireiking til oljuvinnuna) má sigast at

vera væl og professionelt fyrireikaður av embætisfólki. Avgerðin frá politikarum síðu, fyrri nógvum árum síðani, at játta pening í krepputíðum, og seta á stovn oljufyrising, langt áðrenn tað veruliga sjónligt gjørdist aktuelt, má sigast at vera høvuðsorsøkin til, at væl er komið burtúr. Nógvir pengar eru játtaðir hesi árin og eru teir ein góð og hent fløga fyrri samfelagið.

Allir tættir vóru eisini tiknir við, tá ið hendan samgongan tók yvir oljumál. Ikki bara var alment oljufelag umrøtt í álitinum frá oljuráðleggingarnevndini, men undanfarna landsstýrið lat eisini gera serligt álit hesum viðvíkjandi, við tí føstu ætlan fyrri eyga, at almennu Føroyar skuldu tryggja sær rættin til borin feløg ella optión í øllum loyvum innan froyoska landgrundsarkið.

Núsitandi landsstýri gav eftir fyrri trýsti frá vinnuni

sjálvari og slepti tí týðningarmesta partinum, sum skuldi tryggja almennu Føroyum luttøku, ágóða, innlit og kunnleika, bæði beinleiðis og óbeinleiðis í oljuvinnuna. Hetta fer tí at verða ein av høvuðsuppgávum hjá komandi politikarum at fáa fram.

Samfelagslig atlit

Tey atlit sum politisku myndugleikarnir mugu taka í eini komandi aktivari oljuvinnu, eru nógv og krevjandi, og mugu sjálvandi byggja á samfelagsliga-, vinnuliga-, fíggarliga-, skattliga- og umhvørvisliga vitan.

Henda vitan og kunnleiki var tungtvgandi til stóðtakanina hjá undanfarna landsstýri, sum legði dent á, at sita við borðið, har sum stóru avgerðinar verða tiknar.

Tað sigur seg sjálvt, at ígjøgnum slík umbod høvdu almennu Føroyar fingið

bestu vitan og kunnleika um, hvussu ein positiv menning, fyrri bæði froyoska samfelagið og oljufeløgini kundi verið framd. Eisini hevði hetta verið við til at fyrbyrgt negativum avleiðingum av eini oljuvinnu.

Sitandi landsstýri tók ikki henda partin við, og ásannast má, at sera trupult verður hjá einum komandi landsstýri at fylgja við, bæði vinnuliga, skattliga og umhvørvisliga.

Føroyar koma av somu

orsøk at halta meira og meira aftur, uttan neyðuga innlitid sum krevst, fyrri at fylgja við í menningini og teimum árinum, sum henda hevur á samfelagið Føroyar.

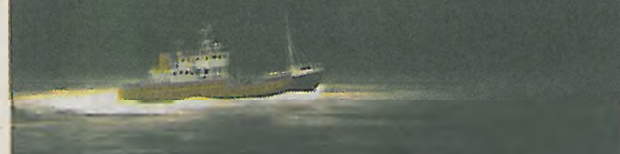
Sjálvandi verður tann samlaði samfelagsmissurin í longdini eisini tilsvarendi stóru.

Oljuvinnan verður ynskt vælkominn, til frama fyrri tey sum beinleiðis luttaka og samfelagið Føroyar.

Lesið
SOSIALIN
-tað loysir seg

For every situation you can think of and some you can't...

benefits from hard work and skill

Throughout the ages the Faroese have faced the challenges of the seven seas. Through calm and storm they have fished and carried freight between the lands.

With our versatile fleet and resources, which include ships and crews in addition to our own, we are able to provide for your precise needs.

So whatever or wherever your needs are, contact us, we'll be ready.

Our company has drawn on this valuable experience in order to serve not only the fishing industry but the offshore industry as well. We supply ships, crews and services for oil, seismic, cable and pipe laying companies, as well as for environmental studies and training purposes.

P/F THOR

FO-420 Hósvík, tel + 298 42 25 03, fax + 298 42 23 83
Faroese Islands, www.thor.fo, thor@post.olivant.fo

FO-480 Skála, Faroe Islands
Tel.: +298 44 16 00 Fax: +298 44 16 26
e-mail: elservice@el-service.fo

El-Service Ltd. is a total supplier of complete electrical packages for the marine industry

- Consultancy and Advice
- Installation and Commissioning
- Technical Assistance Customised Systems
- Worldwide Service Remote Service

Among the products from our ISO 9001 approved production division are:

- Main Switchboards Distributions Electrical Starters
- General Alarm Systems Engine Telegraphs
- Dead Man Alarms Fire Alarm Systems
- Automatic Control Units

Construction and Production of Electrical Switchboards

Atlanticon

ráðgevrur fyrirtøkum í at gera og seta í verk skipanir innan:

- HHACP
- Góðskustýring
- Umhvørvisstýring
- Heilsu og trygd

Set teg í samband við okkum, um tú vilt hava eina einfalda skipan, sum er skraddaraseymað til tína fyrirtøku.

Aðrar tænar, ið Atlanticon veitir, sí okkara heimasíðu
www.atlanticon.fo

Atlanticon
Bryggjubakki 4, tel 319685, fax 319185
Postboks 1043, 110 Tórshavn
e-mail: atlanticon@post.olivant.fo

solar

SOLAR OFFSHORE

The greatest electrical wholesale company in The Faroes

"You name it - we've got it"

Solar Offshore • Brekkutún 2 • Hoyvík • FO 110 Tórshavn • Faroe Islands • Tel. 35 79 33 • Fax 31 78 90 • E-mail: solar_fo@post.olivant.fo

Almennu Føroyar eiga at stýra oljuvinnuni

– Tað er týðningarmikið, at føroyska samfelagið í síni heild frihældur seg til komandi kolvetnisvirksemið. At tað avvegar vinnur, sum eru sprotnar úr nátturunnar og gjøgnum nógv árhundrað – byggja seg fyri eini nógv sterkari vinnu, sum jú er tíðaravmarkað sigur Jan Hagland, upplýsingarstjóri í norska Oljudirektoratinum

JAN MÜLLER

Hvussu gjørdist Noreg oljutjóð og hvussu hevur landið ment seg síðani fyrsta oljan varð funnin! Hvørji mistøk eru gjørd, sum føroyingar kunnu læra av? Eitt føroyskt Statoil og nógv annað er tað vit hava tosað við eitt av teimum kendu andlitunum í norsku oljuvinnuni, Jan Hagland, fyrrverandi jounalistur og í dag kunningarstjóri í Oljudirektoratinum, um. Vit hittu hann á altjóða oljumessuni í Stavanger í august.

Maritim traditióin

Jan Hagland vísir á, at menningin av Olju-Noregi í veruleikanum er ein longjan av eini langari norskari maritimari ídnaðartradióin. – Tað er einafærd sagt: »Skuldu menniskjuni búgva við strondina, máttu tey fyrst læra havið at kenna«. Hetta kann sigast bæði um Føroyar og Noreg. Havið hevur í árhundrað verið ein sera týðandi búskaparlig ressursa fyri vælstandin í Noregi. Við olju- og gassvirkseminum kenna vit havið betri enn nakrantíð, og

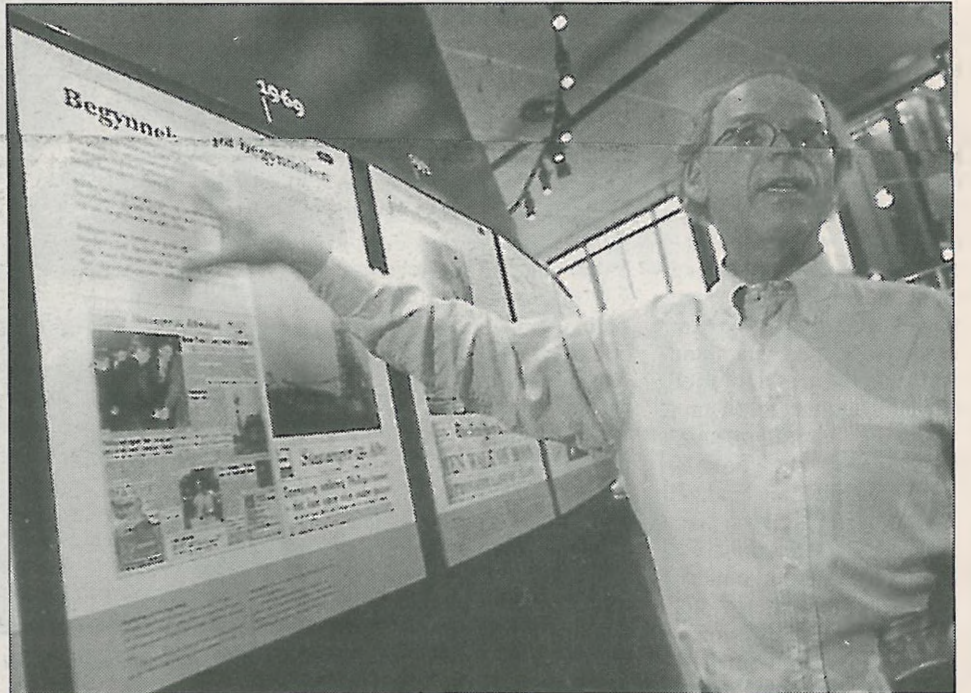
havið sum búskaparlig ressursa er týðningarmiklari enn nakrantíð fyrr. Jan Hagland endurgevur Jac Worm Müller, professara fyri at hava sagt: »Det går tre hovedspor i norsk historie: Plogfåra, skisporet og kjølvannstripen. Det går en linje fra Gogstadskipet – Vikingtidens første skarpseiler – til dagens oljeinstallasjoner i Nordsjøen og Norskehavet. De forutsetter godt håndverk – og godt sjømanskap.«

– Í so máta var Noreg væl fyrireikað til oljuöldina sigur Jan Hagland og heldur fram: – Tað verður sagt, at oljutøknin kom við útlendingunum. Jú, byrjanin var útlendsk: leitipallurin »Ocean Traveler«, »første ut-sending« frá oljuverðini uttanfyri – kom úr Meksikanska flógvunum til Stavanger í mai 1966 og byrjaði at bora í juli. Um somu tíð lá ein systurpallur á beding í Noregi, og sum varð bygður – tað verður sagt við 150 norskum modifikatiónum – grundað á norskan maritiman ídnað, kompetansu og royndir frá boringunum við »Ocean Traveler« á sumri og heysti 1966.

Hesin boripallur varð doypur »Ocean Viking«. Tað var hann, ið skuldi klára leitiuppgávurnar í Norðsjónum, sum fekk heitið: »Heimsins veðurharðasta leitiðki fyri olju og gass.« Ocean Viking varð meira handsmiðaður til uppgávuna og fann somuleiðis Ekofisk-feltið á Tollaksmessu í 1969 – ta sonevndu jólagávuna til Noreg. Norska umhvørvið hevði sett síni fingramerki á olju-søguna longu tá vísir Jan Hagland á.

Tað, sum síðani er hent, bæði viðvíkjandi fundum og tøkniligari menning, er meira enn íbúgvareinir kundu droymt um: Eftir 10 árum – frá desember 1969 til desember 1979 – vóru allir teir stóru, teir sokallaðu gigantarnir funnir: Ekofisk, Frigg (gass), Statfjord, Gullfaks, Oseberg, Snorre og loksins Troll (olja og gass), sum skal framleiða gass til Europa í 70 ár ella enn longur.

Jan Hagland, sum dugir norsku oljusøguna uttanat og tí eisini brúkar nógvu tíð til at greiða skúlanæmingum o.ø. frá henni, sigur víðari, at so hvørt eru hesi felt-

ini vorðin bygd út við støðugari størri norskari luttøku – við norskari teknologi, stig fyri stig og á størri og størri dýpi. Frá Ekofisk á 70 metrum til Ormen Lange á 900 metra dýpi úti í Norskahavinum. – Høvdu hesi feltini ikki verið goymd av havinum, hevði Noreg kunnað víst tey fram sum nøkur av heimsins størstu tøkniligum undurverkum sigur Jan Hagland og vísir her til ferðavinnuna.

2600 brunnar

Higartil eru boraðir 2600 brunnar á norska landgrunninum (leiti- og framleiðslubrunnar) ella tilsamans 9219 brunnkilometrar. (Diameterin á jørðini er 12.740 kilometrar. Bert eitt óhapp hevur verið í framleiðsluni (Bravo 1977) og eitt í leiti-tíðarskeiðinum (Haltbanken 1985). Hetta heldur Jan Hagland er ein góð leiti- og borisøga, handverk og sjómanskapur. Í dag eru 60 felt í framleiðslu. 130 (smá og meðalstór) standa í bankanum. 30 av teimum verða útbygd næstu 10 árin og 50 aftrat uppá longri sikt.

Oljudirektoratið metir, at Noreg hevur bert framleitt umleið ein fimtapart av samlaðu kolvetnisgoymslunum higartil – og at oljuframleiðslan fer at halda sær í 40 ár aftrat – meðan gassið fer at vara í kanska 90 til 100 ár.

Jan Hagland sigur víðari, at hyggja vit at leitingini og eisini framleiðsluni, so hevur gingið væl á norska landgrunninum. Bygt er upp eitt trygt politiskt og fakligt fundament fyri eini tilfeingisfyrisiting, sum skal fáa oljuna og gassið at vara –

ikki bert til dagsins íbúgvur – men eisini fyri framtíðar – við norskari teknologi, pragmatiska og jarðbundna Storting orðaði tað í byrjanini av oljuöldini. Harafturat hevur man megnað at byggja upp eina trygdar- og arbeiðsumhvørvisfyrisiting, sum raðfestir atlitnið til menniskju og havumhvørvi hægst.

Kortini dylur Jan Hagland ikki fyri, at virksema á landgrunninum hevur kravt mannalív. »Sokkelen er sårbar – som det moderne samfunn selv. Det må vi aldri glemme« leggur hann aftrat.

Oljupengarnir

Hvat kunnu Føroyar læra? Vit spurdu Jan Hagland, hvørji mistøk eru gjørd, sum eitt nú Føroyar kunnu læra av?

– Her vil eg trýva beinleiðis í verandi politiska orðaskiftið í Noregi: brúkið av oljupengum, brúkið av okkara oljugrunni. Tjóðin stendur spjodd – sum ein avleiðing av teimum risastóru oljuinntøkunum, sum Noreg hevur í lötuni. Endamálið við Oljugrunninum er at umgera eina kolvetnisformuu til eina fíggarliga formuu fyri harvið at tryggja vælferðarstatin eisini aftaná olju- og gassöldina.

Tað syrgiliga er, at hetta hendir í eini tíð, har tað traditióinella og tryggja gerandis-Noreg er við at fara sundur: vánaligt heilsustøði, bíðirøðir til sjúkrahús, vánalig undirvísingartilboð og ikki minst um somu tíð: hægstu bensinprísirnir í Europa. Tí kemur kravið um at brúka oljupengarnar nú.

Noreg er í einum høgra-

populistiskum taki og langt frá tí »Olju-demokratii«, sum Stórtingsmeldingin nr. 25 1973-74 royndi at byggja út: »Et kvalitativt bedre Norge«. Henda Stórtingsmelding átti at verið fólkalesnaður í øllum lendum, sum finna olju og gass í síni undirgrund – fyri mest møguligt at tryggja, at oljan ikki bara verður uppfatað sum peningur og vald aleina.

Jan Hagland sigur seg ikki vita, um hetta kanska er tað týðningarmesta, sum Føroyar kunnu læra av Noregi:

Henda risastóra búskaparliga og pedagogiska avbjóðingin (umframt skilagóða ressurs-, trygdar- og arbeiðsumhvørvis-umsitan við denti á menniskju, náttúru og umhvørvi) – at forklára, at oljupengar eru eins og aðrir pengar: teir hoyra framtíðini til – sum ein grundrenta til at byggja landið víðari við.

At duga at handfara oljupengar

– Háland royndi at byggja upp vælferðarstatin við inntøkum frá Groningengassinum í 70-unum. Búskapurin í Saudi Arabia er í fríum falli eftir øgiliga búskaparvøksturin í kjalarvørrinum á olju-prishækkingunum í 1973. Tað eru nógv mikið av dømunum. Men vilja vit lurta? Ella er oljunnar magi ov stór spyr Jan Hagland?

Tað verður spennandi um enn nakað sárt at fylgja Noregi út av (møguliga enn djúpri inn í) hesum vælferðar – politiska dilemma. Hetta lagnuval fyri ættarliðini, sum koma eftir okkum.

Jan Hagland skilur væl, at

Jan Hagland greiðir ungdómi frá norsku oljusøguni

føroyingar – nú ein møgulig oljuvinna stendur fyri durum – spyrja, hvussu norðmenn hava dugað at handfarið oljupengarnar – og hvat føroyingar kunnu læra av norðmonnum, verður nógv olja funnin.

– Eg haldi tað er týðningarmikið, at alt tað føroyska samfelagið fyriheldur seg til komandi kolvetnisvirksemi á landi og oljuídnað á havinum. Latið ikki traditjonnellur vinnur, sum eru sprótnar úr náttúrunnar og fólksins rútmu gjøgnum nógv árhundrad – byggja seg fyri eini nógv sterkari vinnu og sum í síni natúru er tíðaravmarkað. Tað vita vit. Lítið at olju og gassi sum eina epoku, einum avmarkaðum tíðarskeiði, soleiðis sum Noreg hevur gjørt (um enn henda tíðin kanska fer at vara í meira enn 100 ár). Men mest av øllum snýr hetta seg um trygd, trygd fyri menniskju, havumhvørvi og fløgur – í hesi raðfylgju.

Føroyskt statoil

Nú Føroyar hava givið grønt ljós fyri oljuleiting stendur so ein nýggj tíð fyri frammán. Tað er eisini hetta, sum oljuráðstevnan í Norðurlandahúsinum í dag og sum Føroya Løgting í næstum fer at hava aðalorðaskifti um: hvussu vilja vit, at henda vinnan skal mennast, skal ávirka samfelagið og hvønn einstakan, komandi ættarlið osfr. Ein spurningur, sum uttan iva fer at verða tikin upp í komandi orðaskiftinum er almenna oljufelagið. Vit spurdu Jan Hag-

land, hvat hann heldur um eitt føroyskt Statoil!

– Nú er tað fyrrverandi journalisturin, sum tosar. Noreg fekk Statoil: a. Tí tað er drúgv politisk traditjón í Noregi við statsligari lutøku, har stórar nationalar náttúrressursir skulu troytast. (Skógbrúk, jarðbrúk, fiskivinna og elorkuútbygging). b. Tí at tað tá tíðliga í 70-unum var ein national bylgja í allari oljuverðini, tí ein ungur arabiskur búskaparlesandi, sjeik Yamani, í eini røðu í Georgetown í Washington, segði, at londini, sum áttu oljuna, áttu at havt størri áhuga í meirvirðinum á oljuni. Yamani

gjørðist seinni oljumálaráðharrí í Saudi Arabia og arkitekturin aftan fyri heimsins fyrsta oljuboykott. Yamani tjóðartók oljuna í Saudi Arabia, og onnur lond skuldu fylgja eftir. Í Europa fingur vit ENI í Italia, og í Fraklandi Total og ELF sum statsoljufeløg, meðan BP í Bretlandi varð byrjað sum ein tjóðskaparligur kongstanki frá Winston Churchill fleiri ár frammanundan.

Tá Noreg á henda hátt fór út í heimán at finna oljupolitiskar loysnir vorðu tjóðskaparligar loysnir nettupp tað, sum aðrir høvdu tikið stig til. Vit fingur eisini Statoil, tí Noreg hevði ikki ta

minstu peiling av oljuídnaði – og vit fingur Oljudirektoratið út frá sama hugsannarhátti: Noreg, sum átti undirgrundina, mátti hava fakumhvørvi eins og tey etableraðu oljufeløgin – fakliga og fyrisingarliga.

Statoil tað rætta

Jan Hagland vísir á, at uppgávan hjá Statoil er at introdusera oljuídnaðin til norskar fyrítøkur og vinna pengar fyri statin, soleiðis at tað – og fyrítøkan hevur gjørt hetta – á ein hátt, sum fær seg at halda, at Statoil hevur verið tað rætta.

– Noreg hevur, eisini við

at leggja seg eftir tveimum øðrum norskum umhvørvi – og eini røð av útlendskum oljufeløgum, stórt sæð rokkið sínum oljupolitiskum málum. Men Noreg hevur samtyðis national oljuumhvørvi, Statoil og Hydro – sum kunnu leita eftir olju og gassi, hvar tað skal vera í heiminum – og tað gera tey eisini.

Eg kann ikki síggja nakað negativt í eini slíkari viðkan av norskum ídnaðarpolitiskum perspektivi í eini tíð við globalisering og øktari al-tjóða kapping.

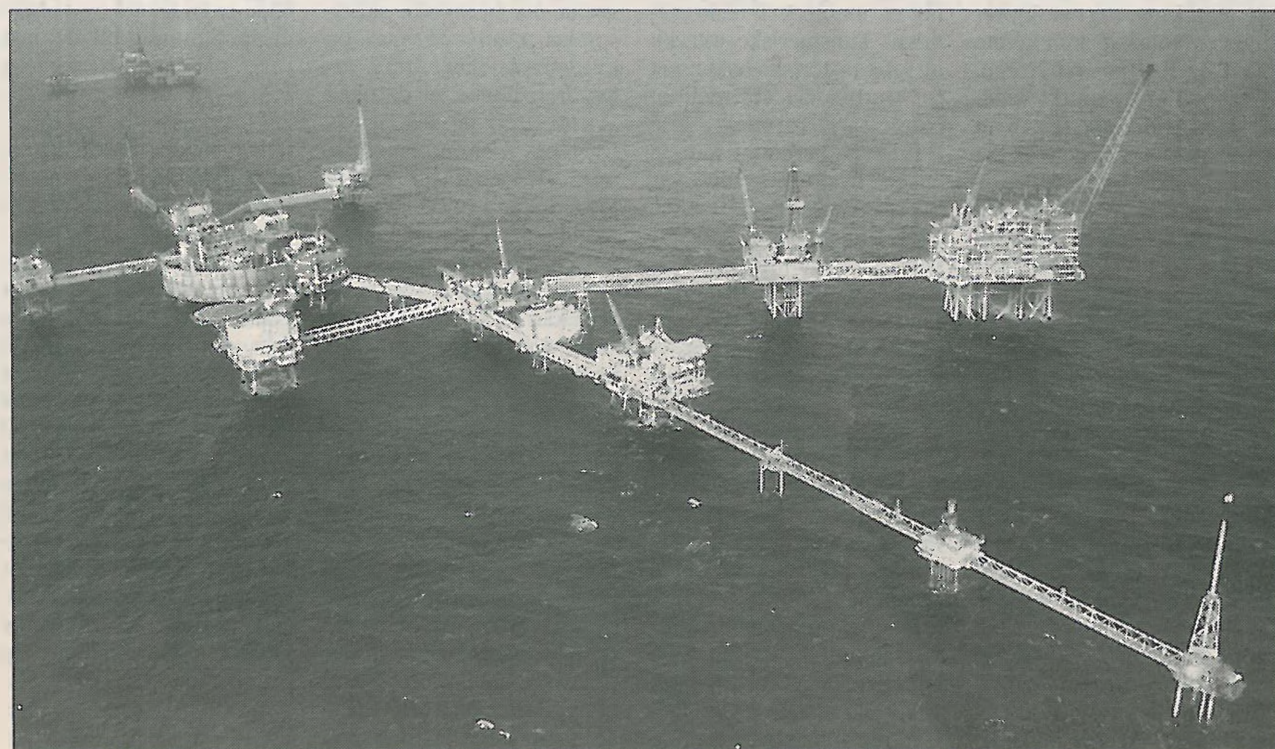
Við hesi bakgrund, sigur Jan Hagland víðari, er tað ikki torført at mæla Føroyum at tryggja sær tjóðskaparliga stýring av olju- og gassvirkseminum. – Á hvønn hátt hetta skal gerast kann man altíð skifta orð um. Persónliga trúgvi eg uppá felagsformin og ta ekspertisu – førleika – hesin gevur á heimligari grund – og síðani, kanska eisini úti í verðini – eins og við norskum feløgum. Td. Føroyar á norska landgrunninum, sum tað sømir seg góðum grannum í tí norðureysturatlantiska felagsskapinum.

Ráð og royndir

Besti mátin, sum Noreg kann hjálpa Føroyum er við

ráðum og royndum sigur Jan Hagland, sum vísir á, at Føroyar longu hava havt tríggar stipendiatar á Oljudirektoratinum. – Okkara dyr eru altíð opnar fyri framhaldandi samstarvi um fakta og royndir í tí, sum er veruliga endamálið við øllum oljuorðaskifti: »Fá inn den praktiske hverdag som en fast grep rundt denne relativt nye og udfordrende virksomhed i havet. Havet har en triviell, men samtidig en enorm kraft i sig. Det blir aldri utdatert. Havet kommer igjen og igjen som en evighetsmaskin – mens olje og gass tar farvel om hundre år eller der omkring« sigur Jan Hagland á sínum móðurmáli og endar við orðunum:

»Med oljevirksohmheten til havs, er der utviklet en slags romfartsteknologi for havet også. Jordens indre rom. Vår samlede kunnskap er etter hvert blitt så stor, at amerikanske forskere nå snakker om havet som »et indre univers« – hverken mer eller mindre. Det er denne fremtidsvisjon nå også Færoyane kaster en lasso etter, når oljeletingen begynner om noen tid.«

Ekofisk feltið í sínum besta blóma

Da »olja« kom til Norge

KJELL UNDALL
INFORMASJON OG
SAMFUNNSKONTAKT,
PHILLIPS NORWAY

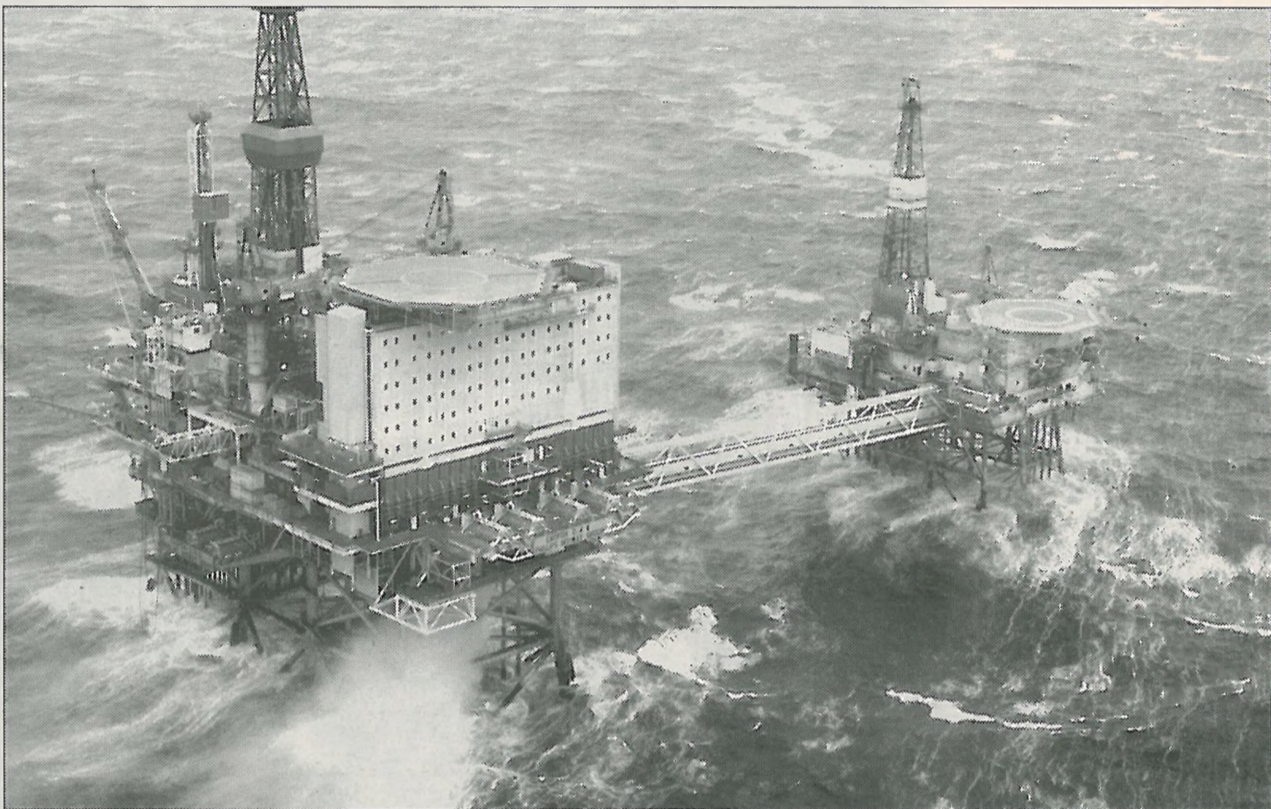
Det kan være vanskelig å fastslå når det norske oljeeventyret egentlig begynte. Men en ting er sikkert, det kan fastslås nøyaktig når det kunne vært over. I 1958 slo nemlig Norges Geologiske Undersøkelse fast at det var fullstendig utelukket at det var olje og gass på norsk kontinentalsokkel. Så feil kan man altså ta.

Bakgrunnen for en spirende interesse for mulige oljeforekomster i Nordsjøen på slutten av 50-tallet var funnet av det store gassfeltet Groningen i Nederland. Fire år senere, i 1962 kommer det første håndfaste bevis på en mulig norsk oljeframtid. Det amerikanske selskapet Phillips Petroleum henvender seg til den norske ambassadøren Trygve Lie, og ber om et møte. I brevet skriver selskapet at det var interessert i konsesjon for olje- og gassproduksjon på

norsk sokkel. Kanskje var det begynnelsen på oljealderen. Eller kanskje var det tre år seinere, i 1965, da de norske myndighetene lyste ut den første konsesjonsrunden. I 1966 boren riggen Ocean Traveler den første brønnen i den norske del av Nordsjøen for oljeselskapet Esso. Men hydrokarboner ble ikke påvist.

Ennå var Norge ingen oljenasjon, og det skulle enda ennå gå en god stund før oljen- og pengene begynte å strømme inn. Likevel skjedde mye viktig arbeid i 60-årene. Grenselinjene mot Danmark og Storbritannia ble fastlagt, skatteregler o.l. kom på plass. Det norske Stortinget vedtok at Stavanger skulle være oljebyen, og la Oljedirektoratet til byen. Stavanger forbedret seg ved å legge til rette kaiområder for basedrift og bygge boliger til tilreisende eksperter.

Sommeren 1968 meldte Phillips om et mindre funn i blokk 7/11. Det fikk navnet Cod, men betraktes som et lite, ikke-kommersielt funn i første omgang. Likevel, det første håp er sådd etter mange skuffende letebrønner. Og så, 25. oktober 1969, finner leteriggen Ocean Viking olje i blokk 2/4. De viser seg å være et kjempefunn. Nå var all tvil feid til side, oljen eller »olja« som det heter på stavangersk var virkelig der. Leteaktiviteten blant selskapene tok seg opp igjen. I juni 1971 startet produksjonen på Ekofisk. Nå

først tjente man penger på oljen.

Året etter ble Statoil grunnlagt og i 1976 begynte det franske selskapet Elf sin produksjon fra gassfeltet Frigg. Med Frigg startet for øvrig tradisjonen med å gi olje- og gassfeltene norrøne navn. Etter hvert fulgte Valhall, Tor, Odin, Balder Frøya, og Sleipner for bare nevne noen få.

De første årene var norsk oljevirksomhet preget av en pionerånd. Provinsbyen Stavanger endret karakter. Sardinproduksjonen hadde tatt slutt, skipsbyggingen

var på hell og mange sjømenn gikk i land, særlig på grunn av krisen i internasjonal tankfart. Den nye industrien, og jakten etter det sorte gull, betød nye muligheter og store gevinster for mange. Det ble oppsving og optimisme, istedenfor nedgangstider. Norge, og særlig fylket Rogaland tok et sprang inn i en ny tid. Samtidig skjøt nye næringer fart, som fiskeoppdrett og turisme. Investeringene økte. Stavanger ble riktig internasjonal med britisk, fransk og amerikansk skole. Snaut 30 år senere er oljeindus-

trien moden og temmelig fornorsket både språklig og når det gjelder arbeidstakerens nasjonalitet. Antallet oljeutlendinger som bor fast i Stavanger er adskillig mindre enn det var i oljeindustriens barndom. Den amerikanske skolen har skiftet navn til den internasjonale skolen og det land som har flest elever der er Norge selv.

Når det gjelder pionertiden i norsk oljehistorie kan jeg jo nevne at det skal ha vært boret hele 32 brønner på norsk sokkel før Ekofisk-funnet ble gjort. Så det

gjelder å være tålmodig. Det er ellers litt uklarerhet rundt datering av når Ekofisk-funnet ble gjort, men det er vel ikke så viktig. Det ble boret to brønner den høsten. Den første i august/september og den andre oktober/desember. Begge påviste hydrokarboner. Oljedirektoratet opererer med 23. desember som dato for funnet - men det visre nok til at jobben da ble avsluttet, og riggen Ocean Viking forlot lokasjonen for brønn 2/4-2 25. desember.

Inntrykk fra Færøyene

TORUNN MO
INFORMASJON OG
SAMFUNNSKONTAKT
PHILLIPS NORWAY

Færøyene. Et land som gir assosiasjoner til navn og steder fra vikingenes tidsalder. Det er underlig å tenke på at de la ut fra Norge med sine skip og gikk i land på Kirkjubøur.

Selv kommer vi luftveien fra Stavanger via Kastrup. Vi flyr over Kattvegat og inn over norske fjorder. Langt under oss ser vi Tananger,

der vi jobber og bor. Så svinger vi utover Nordsjøen i retning øyene i vest. Riktignok to uker for seint til å kunne overvære landskampen mellom Færøyene og Slovenia, men dog. Og vi, det er to skribenter fra informasjonsavdelingen i Phillips Petroleum i Norge. Færøyene har foretatt sine første konsesjonstildelinger, og Phillips Petroleum UK har fått eierandeler i to lisenser. Den nære kulturelle og historiske forbindelsen mellom øyriket og Norge gjør at vi har lyst å skrive om dette øyriket og presentere det for Phillips-magasinet lesere.

På de færøyske veiene går det fort. Veinettet synes godt utbygd, og standarden er god. Mon tro hva de skal rekke, alle de som suser forbi? Svaret er: Ferja mellom Vestmanna og Oyar-gjógv. Ferjeleier vet vi alt om, etter å ha trafikkert vestlandskysten fra Stavanger og nordover i mange år. Dette er dog en av de mer spartanske, oppdager vi da

ferja legger fra kai uten at vi kommer med. Vi er i godt selskap - det er mange bak oss. Vi er glad det ble plass til oss på neste avgang.

Det føles hjemmekjent. Det er tåke, det regner, det er skumring, og vi kjører over et landskap som kunne vært på høyfjellet i Norge. Grønne lier og mørkt vann. Likevel er det noe fremmed over det. Og havet er så nært.

Så er det Tórshavn. En liten og tett småby der en raskt får oversikt over lokalitetene. Her er lite høyhus og prangende bygning. Snarere et sentrum som tydelig er opprettet for mindre trafikk enn dagens. Vi er på jobb, men innimellom prøver vi å være turister. Vi er i gårdsrommet på Tinganes. Vi rusler i de trange smugene i det som er Tórshavns eldste bebyggelse. Så mange fine detaljer å hvile øynene på. Men noen steder er det »bare se, men ikke røre«: Heimastrikka jakker og gensere til 4000-5000 kroner er ikke

for våre lommebøker. Så kaldt er det dog ikke på norskekysten!

Vi drar til Kirkjubøur for å treffe brødrene Tróndur og Páll Paturson. Her sitter tradisjonene i veggene. Vi får et innblikk i både nåtidens kunstneriske uttrykk og i det historiske bakteppet for forbindelsene mellom Norge og Færøyene.

Fra vår barndom kan vi huske hvalbiff - det var hverdagsmat langs kysten også i Norge. Tørket hvalkjøtt har vi imidlertid aldri smakt før, og det var interessant. I hvert fall var det spesielt - for oss. Og når vi først var på øya, måtte vi også prøve lundefugl, fint og enkelt tilberedt på Hotel Hafnia. En uvant smak også det, men ganske godt. Hvalspekk, derimot, må vel være for spesielt interesserte, selv om det ble servert med tilbehør?

Hva er likt og hva er forskjellig? Vi har sett noen likhetstrekk med Norge, og vi har sett mange forskjeller. Det som sitter sterkest igjen,

er språket og naturen. Likhetstrekkene er mange med vårt eget språk. Det er da heller ikke unaturlig med tanke på de sterke forbindelsene som fantes fra vikingtiden. Når vi samtidig vet at det færøyske skriftspråket er tuftet på sang - og kvedetradisjoner fra århundrer tilbake, er det ikke så rart at vi på sett og vis føler oss hjemme, språklig sett. Vi forstår litt når vi leser Sosialurin og Dimmalætting. Talespråket er verre. Det er færøyingenes danskkunnskaper som gjør at vi kan forstå dem.

Vi ankom øyriket med åpent sinn og med avtaleboken full for de to dagene vi skulle være der. På forhånd hadde vi kontakt med informasjonsansvarlig i Oljemálarstyrid, Susanna Sørensen. Gjennom henne fikk vi kontakt med en rekke personer og mange nyttige tips. Hvordan færøyingene ser på seg selv som en mulig framtidig oljenasjon? Nøkt-ern optimisme er det vi sitter igjen med. På den ene

side vil en slik situasjon gi landet store muligheter. På den annen side vil landet bli stilt overfor store utfordringer. Færøyene er et lite land, og det synes å være en utbredt oppfatning at dette både er en fordel og et handicap. Samtidig ble det lagt vekt på behovet for og ønske om erfaringsutveksling med sine oljeproduserende naboer Storbritannia og Norge. Og det ble understreket at ingenting er sikkert før det faktisk foreligger et funn!

Det fantes ingen nåde for godtroende nordmenn som ikke var oppmerksom på klokkeskiven på bilens frontrute. Vår »synd« på Færøyene kostet oss 200 kroner til parkeringsselskapet. På Vágar lufthavn gjorde vi opp for oss. Det var derfor med god samvittighet vi sjekket inn vår bagasje og forlot det spennende øyriket - noen kroner fattigere, men mange og positive inntrykk rikere.

Skálamaður fær royndir í norsku oljuvinnuni

Í fyra ár hevur hann starvast sum verkfrøðingur á høvuðsstøðini hjá Statoil í Stavanger. Hann fylgir væl við gongdini í Føroyum og heldur, at føroyingar eiga at gera sítt til at fáa sum mest burtur úr komandi oljuni, eitt nú við at hava móguleika at fáa inn alment føroyskt oljufelag í øll komandi oljufelt

JAN MÜLLER

Í dag arbeiða nógvir føroyingar í oljuvinnuni í øðrum londum. Ein teirra er 37 ára gamli Pætur Danielsen av Skála. Sosialurin hitti hann á føroyska básinum á altjóða oljumessuni í Stavanger í heyst. Pætur hevur starvast hjá Statoil í fyra ár, og honum dámar sera væl hetta arbeiðið. Hann fylgir eisini gongdini í Føroyum við stórum spenningi. Á føroyska básinum hevði hann eisini høvi til at hitta vinir og kenningar og at tosa um oljuvinnuspurningar.

Pætur tók prógv sum teknikur verkfrøðingur í 1990. Torført var at fáa arbeiði í Danmark um tað mundið, og hann fór tí til Føroyar, har hann eitt skifti arbeiðdi á Skála Skipasmiðju. Árið eftir fór hann aftur til Danmarkar, hesuferð at lesa til sivilverkfrøðing. Tað vildi so væl til, at hann við síðuna av lesnaðinum hevði arbeiði hjá DSB. Tá hann var liðugur at lesa í 1996 datt hann fram á lýsing í bløðunum frá Statoilbólkunum, sum beyð fyra føroyingum á skúla í Bretlandi. Statoilbólkurin kallaður AMG, var tá rættiliga úti um seg fyri at fáa føroyingar at vísa oljuvinnuni ans. Og hevur verið tað fram til dagin í dag.

Pætur var til samrøðu og varð hann annar av tveimum føroyingum, sum fingi sti-

pendiat. Ístaðin fyri at senda teir til Bretlands vórðu teir sendir til Noregs, har Pætur kom at arbeiða hjá Statoil. Tað eru nú fyra ár síðani hann fór til Statoil at arbeiða og hava hetta verið nøkur sera lærurík ár. Skálamaðurin hevur bygt sær upp eina vitan og royndir, sum kunnu vera góð ballast, um og tá hann einaferð fer at finna sær arbeiði heima í Føroyum.

Seinastu árin hevur hann arbeitt á høvuðsskrivstovuni hjá Statoil í Forus í Stavanger, haðani hann saman við øðrum dugnaligum verkfrøðingum hevur havt ábyrgdina av framleiðsluni á Statfjordfeltinum. Hin føroyingurin, sum byrjaði stutt aftaná hjá Statoil, Jógvan Hugo úr Klaksvík hevur eisini arbeitt við Statfjordfeltinum, men er nú fluttur til at taka sær av einum øðrum um felti, sum Statoil er farið undir at byggja út. Tað er Huldrafeltið, sum varð funnið seinast í 70-unum.

Spennandi tíð

Pætur Danielsen dylur ikki fyri, at hann er sera spentur um gongdina í Føroyum. Hann hevur onga ætlan um her og nú at fara til Føroya at arbeiða, men tað liggur tó frammaliga í tonkunum. Hinvegin heldur hann tað hevur stóran týdning at hava fingið royndir og vitan aðrastaðni, áðrenn man leggur

leiðina heim.

Tað er annars stórus tørvur á verkfrøðingum júst í eini leitiskleiði. Jarðfrøðingarnir hava nú lagt arbeiðið til rættis til verkfrøðingarnar at taka yvir í sjálvari borifasuni. Pætur sigur, at nógvir føroyingar eru útlærdir nettupp á hesum økinum.

Uppá fyrispurning hvat hann heldur um komandi føroysku oljutilgongdina sigur Pætur Danielsen, at hetta er sjálvandi ein spennandi tíð. Hann telist millum teirra, sum halda, at tað skulu setast strong krøv til oljufeløgini, soleiðis at Føroyar fáa so nóg burtur úr sum gjørligt. Hinvegin má ein heldur ikki gera krøvini so strong, at eingin áhugi er fyri at leita.

Pætur hevur fylgt við orðaskiftinum í Føroyum um alment oljufelag. Hann vísir til gongdina í Noregi og heldur, at verður olja funnin, so eiga føroyingar at hava sítt eigna almenna oljufelag. Tí á tann hátt tryggjar tú tær ikki bara skatt frá oljuríkiðøminum, tá er tú medeigari í hvørjum felti og fær harvið beinleiðis vinning burtur úr øllum keldunum, sum verða funnan og fara undir framleiðslu.

Umhvørvi týðandi partur

Tað var eftir at olja var funnin í Noregi, at norski

Pætur Danielsen arbeiðir í dag sum framleiðsluverkfrøðingur hjá Statoil. Har hevur hann saman við øðrum ábyrgdina av framleiðsluni á risastóra Statfjordfeltinum. Mynd Jan Müller

staturin fór inn sum partur av øllum lovvum, soleiðis at staturin í dag fær bæði skatt burtur úr og eigarpart í tí parti staturin hevur í hvørjum øki – í mun til í Føroyum, sum stóðan er nú við 1. útbjóðing – har Føroyar bara fáa lut í skattningini.

Pætur heldur tað verða rætt, at føroyski landskassin kann fáa lut í teimum virðum, sum eitt loyvi ber í sær umfram at fáa lut í tí vitan, sum troytan av hesum lovvum gevur. Hann vísir á, at

tað kann jú vera, at tey størstu virðini verða funnin nú beinanvegin. Men fyri tað sigur eingin, at Føroyar skulu inn við einum almennum oljufelag frá byrjan. Man kundi gjørt sum norðmenn og sagt, at man treytar sær rætt til at revideraða stóðuna eftir nøkrum árum.

Hann vísir í hesum sambandi á, at Huldrafeltið í Noregi varð funnið í 1979 men ikki fyrr enn nú fer man at byggja tað út.

Pætur Danielsen heldur annars, at oljuvinnan er kærkomin hjá føroyingum, soleiðis at samfelagið hevur fleiri bein at standa á. Men hann ávarar um, at vit ikki gloyma fiskivinnuna, sum er og verður okkara høvuðsvinna.

Eisini heldur hann, at vit føroyingar eiga at raðfesta heilsu, umhvørvi og trygd høgt. Ikki mist umhvørvið, sum er so týðandi partur av grundarlagnum undir øllum lívi í Føroyum.

Norska Veritas veitari til føroyska oljuvinnu

DET NORSKE VERITAS

Føroyska samfelagið hevur altíð livað av og heystað av teimum virðum, sum náttúran hevur givið okkum – á landi, men fyrst og fremst á sjónum. Ígjøgnum fleiri ættarlið hevur føroyingurin livað við og av tí sum náttúran gav okkum í samanspæli við einum viðbreknum umhvørvi.

Nú tá fyrstu loyvinu til leiting eftir og framleiðslu av kolvetnum eru givin, er tað av avgerandi týdningi fyri komandi virksemini, at tær royndir føroyska samfelagið sjálvt hevur, og tær

royndir sum grannalond okkara hava ognuð sær við bæði leiting og framleiðslu av kolvetnum vera brúktar.

Det Norske Veritas (DNV) er kent fyri sínar royndir og innsats – serliga í Norðsjónum – við at menna ymiskar háttir sum skulu tryggja umhvørvi. Saman við norskum myndugleikum hevur DNV lagt til rættis, hvussu bæði oljufeløg og myndugleikar skulu gera eina neyva metan av vandunum sum standast við leiting eftir kolvetnum og hvørja ávirkan frálanda-vinnan hevur á umhvørvi.

Oljeindustriens Landsfor-

ening í Noregi, sum er ein felagsskapur av millum øðrum oljufeløgum, borifeløgum og subsea operatørum, hevur utviklað ein víðurkendan hátt fyri umhvørvisvanda-analysu. Í hesum útviklingi hevði DNV ein týðandi leiklut.

Hóast tað altíð má miðast ímóti heilt at sleppa undan oljuleikum tá borað og framleitt verður, og sjálvt um tað í tí meira enn 30 ára gomlu norsku kolvetnissøguni ikki hevur verið nøkur ólukkan sum hevur ført við sær oljudálking á landi, eru útrokningar og modellir av oljuspjading sjálvsagt neyð-

ugar, fyri at minka um móguligar lekar.

Hvussu nógvir oljutilbúnaður skal vera tøkur? Hvar skal tilbúnaðurin vera fyri at gera skaðan av einum móguligum leka so líftan sum tilber?

DNV er ein leiðandi stovnur, eisini langt úttanfyrri Norðsjógvinn, í at gera modelering av oljudálking, gera drivbanaútrokningar og meta um ávirkan á umhvørvi og vandar í samband við leitingarvirksemini, útbýggingar og annað virksemini, og vil kunna vera Føroyskum myndugleikum til hjálpar við einastandandi

kunnleika og amboðum.

Alex Buvik sum starvast í Oljufyrisingini er fegin um samarbeiði við DNV:

– DNV hevur givið Oljufyrisingini ráðgevandi stuðul í sambandi við at gera uppskot til og seta á stovn Kunngerðir og analysur av havanleggum og teirra virksemini. Hesar kunngerðir og analysur samsvara krøvunum í DNV reglunum.

DNV hevur havt eigna skrivstovu í Tórshavn síðan 1968. Í dag starvast á skrivstovuni fimm fólk, og høvuðsuppgávan er at sýna skip. Íalt eru sjei føroyingar

við verkfrøðiligari útbúgving í starvi hjá DNV, 3 í Føroyum, 2 í Danmark, 1 í Singapore og 1 í Houston.

– Eg eri stoltur av at leiða skrivstovuna í Tórshavn, við starvsfólkum sum hava góðan førleika, sigur Andráss Joensen.

– Samstundis veit eg, at eg kann gera brúk av teimum drúgvu royndunum sum DNV hevur og av førleikanum hjá starvsfólkunum á meira enn 300 skrivstovum hjá DNV í meira enn 100 øðrum londum.

Danska DONG sær stórar møguleikar í Føroyum

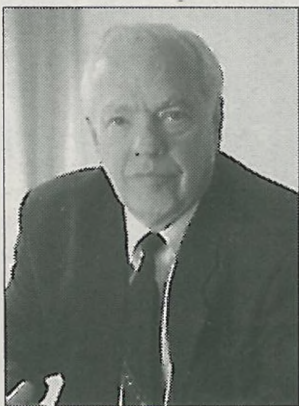
Hóast tað ikki telist millum oljurisarnar og hefur virkseimi nógva staðni í heiminum, heldur danska DONG Føroyar verða eitt av teimum økjum, sum tað er vert at gera íløgur í

JAN MÜLLER

Holger Lavesen eitur hann. Maðurin, sum onga løtu ivast í, at Føroyar verða eitt av komandi arbeiðsøkjum hjá Dong. Hann hefur arbeitt hjá Dong síðani 1983. Í dag er hann fyrirsitjarligur stjóri í fyrirkuni og hefur hann tí eisini høvudsábyrgdina av arbeiðinum hjá Dong í Føroyum. Hann hefur vitjað í Føroyum nakrar ferðir og ætlar sær at fylgja væl við komandi leiting. Hann vil eisini fegin vera hjástaðdur, tá bólkurin, ið Dong er saman við, The Faroes Partnership, kann siga Føroya fólki, at teir hava rakt við olju í undirgrundini.

Dong funnið olju

Dong er alment partafelag. Danski staturin eigur fyrirkuna, sum í høvudsheitum virkar í gassvinnuni tvs. hon stendur ma. fyri flutninginum av gassi til dansk húsarhald. Men sohvørt fyrirkunin hefur ment seg er hon eisini sjálf farin undir at leita eftir olju umframt at vera partur í samtøkum, sum longu útvinnu olju á danska landgrunninum. Herfyri kundi stjórin fyri leitingini hjá Dong, Søren Gath Hansen errin boða sínum arbeiðsgevara, statinum og danska fólkinum frá, at Dong hevði rakt við olju í danska partinum av

Holger Lavesen, stjóri í Dong

Norðsjónum. Eftir at hava gjørt nakrar boringar við leitipallinum Ensco 70 í Niniðkinum 240 kilometrar vestan fyri Esbjerg varð rakt við olju á einum øki, har olja ikki er funnin áður. Staðið er eisini tað, sum liggur næst Danmark, tá hugsað verður um gjørd oljufund.

– Hetta fundið hefur alstóran týdning fyri Dong, tí hetta er ein sveinaroynd. Nú verður lættari hjá Dong at bliva operatørur í øðrum økjum sigur Søren Gath Hansen, leitistjóri við Sosialin. Enn er ov tíðliga at siga, um hetta fyrsta fundið hjá Dong sum operatørur er stórt nokk til at byggja út til veruliga framleiðslu.

Tað er tí heldur einki at siga til, at Holger Lavesen, stjóri er fegin, nú Dong fyrri fyrstu ferð sjálv hefur megnað at finna olju. Og hann kann tí heldur ikki lata

vera við at vísa til komandi leiting við Føroyar. – Vit hava sera góðar vónir til føroyska økið. Hetta byggja vit ikki minst á fundini hinumegin markið.

Dong er sera væl nøgt við lisensin teir hava fingið við Føroyar. Teir trúgva, at her eru møguleikar at finna olju. Teir søktu uppá eitt breiðari øki men eru nøgdur við tað teir hava fingið. Uppá fyrispurning nær ein mógulig framleiðsla kann byrja við Føroyar gitar Holger Lavesen, at tað verður um eini 3 til 5 ár.

Holger Lavesen heldur tað hevði verið skilagott, um tað bar til, at oljufeløgini skiftust um at brúka ein boripall, so alt virkseimi ikki kemur samstundis. Tað hevði verið tað besta fyri Føroyar, um borivirkseimi varð spjatt yvir eitt ávíst tíðarskeið. Tí vónar hann, at feløgini kunnu leiga ein boripall saman. Hann hefur annars bert gott at siga um samstarvið við føroyskar myndugleikar.

Mærsk Olie og Gas

Meðan hitt stóra danska oljufelagið, Mærsk Olie og Gas arbeiðir nógva staðni úti í heimi, so er Dong enn eitt sera seriøst og gott oljufelag at arbeiða saman við. Holger Lavesen sigur, at teir sum bólkur eisini fara at søkja um lisens í bretskum øki saman við Amerada Hess, ið er við í fleiri teigum har, og

Dong sum borioperatørur í Norðsjónum

Mynd: Jan Müller

at teir fyrbils fara at halda seg innan fyrri ríkið men teir hyggja so eisini út um ríkismark.

Dong hefur í dag eitt sera gott samarbeiði við Amerada Hess í Danmark. Holger Lavesen dámar sera væl at arbeiða undir Amerada Hess sum operatørur, tí felagið tekur samstarvsfeløgini við í sjálv arbeiðið. Tí kenna teir seg eisini væl at vera í bólki saman við Amerada Hess í Føroyum. Hann heldur tað var spell, at Norsk Hydro fór úr bólkinum, men British Gas, sum er komið í staðin, er eisini eitt sera seriøst og gott oljufelag at arbeiða saman við.

Holger Lavesen sigur, at móguleiki er fyri, at teir sum bólkur eisini fara at søkja um lisens í bretskum øki saman við Amerada Hess, ið er við í fleiri teigum har, og

tí hefur rættiliga nógvar royndir at byggja á. Bretska økið er eisini partur av samstarvinum millum feløgini í bólkinum. Spurningurin er bara, nær bretar fara at lata upp fyri 19. umfarinum, sum eftir ætlanini skal fevna um leiðimar á Atlantsmótinum.

Holger Lavesen vil ikki gera viðmerkingar til, hví hitt danska oljufelagið Mærsk Olie og Gas ikki er við í Føroyum. Hann ásannar tó, at tað hevði verið hugaligt við tveimum danskum feløgum á Føroya-økinum. Men tá Mærsk ikki hefur valt at vera við í hesum umfarinum, má tað vera tí, at teir hava orsøkir til tað.

Føroyskt Dong?

Vit spurdu stjóran í Dong, sum í dag er 100% ogn hjá

danska statinum, um ikki føroyingar eisini áttu at brúkt sama modell við einum almennum føroyskum Dong?

Hann er ikki serliga fegin um at svara tí spurninginum, tí, sum hann málber seg, tað eru føroysku politikararnir, sum mugu gera hetta av.

– Men er tað ikki eitt gott tiltak í Danmark umframt at hava eitt privat oljufelag sum Mærsk Olie og Gas eisini at hava eitt alment oljufelag sum Dong?

– Um tað er eitt gott ella vánligt hugskot! Man kann í hvussu er siga, at tað virkar væl. Men eg vil treyðugt siga, hvørja skipan føroyingar skulu hava. Eg kann bert siga, at skipanin í Danmark við Dong hefur sera stóra politiska undirtøku.

framhald av síðu 34

andi kann hetta arbeiði eisini verða gjørt í Aberdeen, London ella í Stavanger, men fyri okkum hevði tað týdning, at tað bleiv ein partur av føroyska gerandisdegnum í komandi oljuvinnuni.

Chris hefur arbeitt úti á oljuleiðunum langt frá høvudsstaðini í Australia og tá gjørdur teir sjálvir ein stóran part av tí tøkniliga arbeiðinum á teldu. Hann leggur tó dent á, at sjálv proessering-

in og viðgerðin av tilfarinum má fara fram á høvudskrivstovunum, har teir hava sera stórar arbeiðsstøðir, sum ganga 24 tímar um samdøgrið. Men hann vónar, at nakað av arbeiðinum kann verða gjørt í Føroyum, soleiðis at tað kemur at gagna teimum mongu, sum útbúgva seg innan økið. Chris sigur seg ikki vita, hvat hini feløgini fara at gera, men hann vónar, at tey eisini fara at flyta nakað av sínum tekniska arbeiði til Føroyar.

Chris Kernick er rættiliga

sannførdur um, at tað verður funnin olja við Føroyar. Hann hefur góðar vónir um, at av teimum 8 brunnunum, sum verða boraðir, verður olja funnin í teimum tveimum. Vónandi verður olja funnin í fleiri sigur Chris, sum heldur sera góðar móguleikar vera fyri at finna olju í gullblokkunum. Móguleikin fyri at finna olju har er 1 út av teimum og í mesta lagi 1 út av 4 brunnunum. Har er sera stórar móguleiki fyri succes. Tá vit spyrja hann um elefantar, tvs. risastór oljufelt sigur

hann, at móguleiki er eisini fyri onkrum sera stórum. Strukturarnir eru stórir nokk. Har er eitt petti av puslispælinum funnið, men av øðrum fyra pørtum av puslispælinum vita vit ov lítið um. Er oljan framvegis goymd í undirgrundini, eru egnadar goysmlur osfr.?

Chris Kernick vónar, at tað fara at verða gjørd oljufund, sum aftur kunnu eggja feløgnum til at bora í basaltinum. Best hevði verið, um tað varð gjørt longu nú í 6 ára loyvunum, tí hvat tú enn gert av seismiskum

kanningum, er tað bert boring, sum kann avdúka, hvat slag av gróti er undir basaltinum.

Hvussu heldur Chris, at komandi oljuvinnan fer at ávirka samfelagið!

– Vit hava havt tað gott her. Tá ynskist tú ikki, at tað broytist. Men eg dugi væl at siggja, at tað kunnu vera móguleikar hjá unga fólkinum at fáa arbeiði og útbúgving í hesi nýggju vinnu. Einhvør broyting hefur vansar við sær. Tað fara tit sjálvandi at siggja eitt nú í Tórshavn.

Chris Kernick vónar ikki, at Texaco er heilt liðugt í Føroyum. Hann heldur teir hava gjørt eitt gott arbeiði. Sjálvur sær hann fegin, at oljufeløgini fara at leggja dent á at læra føroyingar upp, soleiðis at teir sjálvir megna at reka hesa nýggju vinnu í framtíðini. Og tað gerst bæði við at geva teimum vitan og royndir aðrastaðni og so at lata teir sleppa fram at í Føroyum.

DONG áhugað í alternativum orkukeldum í Føroyum

Danska olju- og gassfyrirøkan er nú av álvara farin at vísa alternativum orkukeldum ans. Og nú felagið er við í oljuleiting við Føroyar heldur tekniski stjórin í felagnum, Hans Rasmusen, at tað kundi verið áhugvert at verið við til at útvegað Føroyum aðrar orkukeldur enn teir verandi

JAN MÜLLER

Danska oljufelagið DONG ynskir at víðka sítt virksemi í Føroyum innan fyri karmarnar av The Faroes Partnership. Hetta ger tekniski stjórin í felagnum, Hans Rasmusen greitt, nú umboð fyrri eitt nú SEV hava verið á vitjan hjá fyrirkunni.

Hans Rasmusen, sum sjálvur fleiri ferðir hevur verið í Føroyum í sambandi við fyrirkunni til komandi oljuleiting dylur ikki fyri, at hóast Dong er ein olju- og gassfyrirøka, so satsa teir eisini uppá aðrar orkukeldur eitt nú vindorku og mikroorku, tvs. orkuveiting í breiðari týðningi, nakað, sum er náttúrligt at hyggja nærri at í sambandi við, hvussu føroyingar í dag fáa orku til vegna.

Nú DONG hevur fingið annan fótin fastan í

Føroyum sum partur av The Faroes Partnership-bólkinum, vil fyrirkunni eisini vera við til at stuðla og hjálpa føroyingum við at menna aðrar orkuskipanir. Og her er Hans Rasmusen ein teirra, sum hevur meiningar um, hvussu framtíðar føroyska orkuskipanin kundi verið útbygd.

Hans Rasmusen heldur tað vera heilt náttúrligt, nú Dong er í Føroyum, at føroyingar eisini fara at hyggja eftir øðrum orkukeldum, sum eitt nú Dong arbeiðir við.

Hann heldur vatnorkuna vera eitt sera gott aktiv, men heldur eisini, at tað áttu at verið aðrir mátar at framleitt elorku enn við vanligu dieselorkuni. Eitt nú kundi vindorkan verið kappingarfør - ella mikroorkuútbúnaður, sum hann heldur kundi verið áhugaverdur at

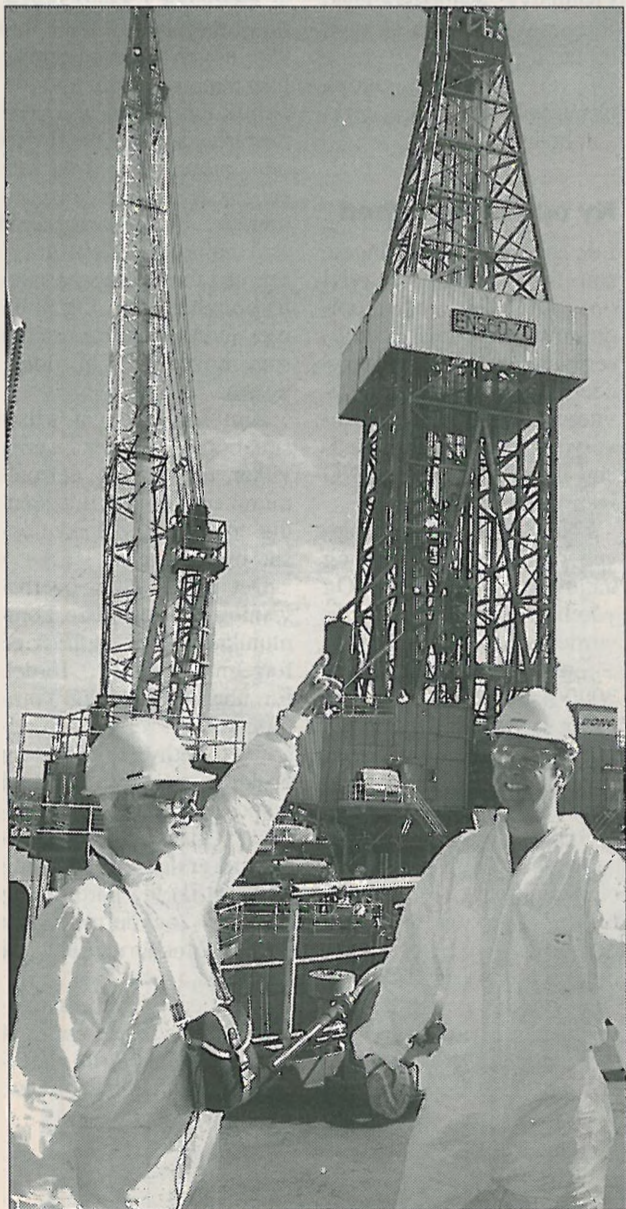
roynt í Føroyum. Slík anlegg kundu eigna seg væl til bygdarnar í Føroyum, og kundu verið sera hent, tá trupulleikar eru við verandi neti. Umboð fyrri SEV vóru til staðar, tá DONG herfyri tók tað fyrsta sokallaða mikroorkuanlegggið í brúk.

Mikroorkuhiti snýr seg um at generera el í sera smáum elverkum t.d. 50-100 kw eindum, bygdar upp rundan um smáar gassturbinur, sum verða ríknar við gassolju. Tær nýtast ikki koyra á nátúrgass, men kunnu eisini koyra uppá fløskugass. Henda útgerðin er sera lott at seta upp og at seta til netið. Man kann so byggja fleiri eindir við síðuna av hvørjum øðrum, um brúk er fyri meira. Mikroorkuverkini eru lott at brúka til at avlasta netið og sum eykastreymveiting til eina streymveitingarskipan. Tey kunnu eisini koyra uttan at fólk skulu passa tey.

Í lottuni koyra fleiri av hesum anleggum sum ein roynd. Men innan næstu árinu roknað man við, at tey verða at fáa á marknaðinum. Man kann ímynda sær slík anlegg sum eyka ella sum suppleringshiti í eini lítlari føroyskari bygd t.d. í sambandi við upphitan til ellisheim frá eitt nú spillhitinum.

- Vindorka átti at verið eitt øki, sum kundi verið áhugvert fyri Føroyar, hóast tað eru trupulleikar við netskipanini. Men tað at nógvur vindur er í Føroyum, og at diesel er dýrt, átti at gjørt tað lættari at gjørt vindlønandi. Hetta er tað man sær í øðrum økjum, t.d. oyggjum eitt grikska oyggjahavinum, har vindorka verður meira og meira áhugaverd.

Í Danmark ætlar Dong at

Herfyri vóru journalistar úr Grønlandi, Føroyum og Danmark bodnir at vitja boripall í Norðsjónum. Her umboð fyrri ÚF og Dimmalætting

Hans Rasmusen, stjóri í Dong

vera við í eini ætlan at gera eina vindmylnupark til havs. Dong hevur í umbúnað at gera fløgur í vindorku uppá eina hálva milliard í fyrstu atløgu. Sum skilst er hetta m.a. fyrri at kompensera fyrri tey tap, sum fyrirkunni verður fyrri í sambandi við liberaliseringina av gassmarknaðinum. Hans Rasmusen heldur ikki hetta er nøkur loysn í Føroyum, tí nógvur vindur er á landi.

Gass framtíðin

- Hyggja vit út í framtíðina, so siggja vit, at nýtlan av kuli til orkuframleiðslu hevur toppað og er við at venda. Oljan er undir uppbygging men okkurt bendir á, at stóri vøksturin liggur í nátúrgassi. Tvs. at sum frálíðir so verður tørur á oljuni minni og tørur á gassi størri. Hans Rasmusen heldur tað eisini kann vera áhugvert, um gass verður funnið við Føroyar, tí eftirspurningurin eftir gassi fer at vaksa í framtíðini.

Tað merkir tó ikki, at man fer at brúka minni olju og kol, men bara at vøksturin ikki verður tann sami sum

fyrri.

- So kann ein spyrja seg sjálvan, hvussu leingi fer hetta at vera áhugvert. Mong feløg í orkubransjunni eru farin at vísa brintorkuni áhuga. Vit vita væl, hvussu man kann gera brint úr nátúrgassi, men tað skulu finnast aðrir hættir at gera tað uppá. Men tað koma at henda gjøgnumbrót, sum fara at broyta myndina sigur Hans Rasmusen, sum leggur aftrat, at tá nýggir orkukeldur koma fram, so detta aðrir niðurfyrri.

Hann vísir á, at fleiri av oljufeløgnum vísa viðvarandi orkukeldum størri og størri ans. Eitt nú fara brennisellur í bilum at fáa stóran týðning. Tær eru m.a. betri fyri umhvørvið. Hans Rasmusen heldur, at tað fer at henda nógv á orkuøkinum, sum vit als ikki hava ímyndað okkum. - Eg hoyrði ein amerikanara siga, at um allir amerikanskir bílar koyrdu við brennisellum og framleiddu el, so vildi man havt eina eleffekt, sum var fimm ferðir so stór sum øll elorkan, ið amerikonsku orkuverkini framleidda. Tvs at bert 20% av amerikonsku bilunum

kundu verið settir til netið og dekkad alt elbrúkið í USA.

Brúk fyri olju

Hans Rasmusen sigur, at tað framvegis fer at vera brúk fyri olju. Sum tað sær út nú er her eisini góður marknaður. Men vit vita, at tað kemur nakað ístaðin fyri, tá oljan er uppi. Og her kann væl blíva talan um viðvarandi orku.

Greenpeace koyrir við herferðini No new oil. Hans Rasmusen heldur ikki, at man letur upp fyri einum orkukeldum við at stongja aðrar úti. Vit mugu alla tíðina hugsa um, at tað eru verandi orkukeldur, sum skulu fíggja menningina av teimum nýggju. Tann dag teir nýggju vísa seg at verða kappingarførir, betri og minni dálkandi enn teir gomlu, taka teir við.

Troværdigheden er altafgørende

Høj troværdighed og et godt omdømme er afgørende for moderne energiselskaber. I DONG har kommunikation haft en central placering siden selskabets tidligste år

AF BO PEDERSEN,
KOMMUNIKATIONSCHEF,
DONG

DONG informerer åbent og redeligt. Sådan lyder indledningen til DONGs kommunikationspolitik. Og ingen medarbejdere i koncernen er derfor nogensinde i tvivl om, hvad retningslinjerne er for kontakten med omverdenen.

Lige siden DONG i slutningen af halvfjerdserne fik til opgave at stå for Danmarkshistoriens hidtil største anlægsprojekt, naturgasprojektet, har kommunikation haft høj prioritet i koncernen.

Naturgasprojektet var fra starten tema for en hård politisk debat mellem tilhængere og modstandere, og i projektets første år var DONG konstant i medierne søgelys. I den turbolente periode var det derfor afgørende for DONGs troværdighed og omdømme, at informationerne fra selskabet var både rigtige og præcise. De grundlæggende holdninger i DONGs kommunikationspolitik blev altså fastlagt meget tidligt i selskabets historie.

Urolig start

I 1984 blev DONG inddraget i efterforskningen efter olie og naturgas i dansk område – og siden har selskabet været partner i alle nye efterforskningslicenser, der er tildelt i dansk område. De nye aktiviteter førte til ny diskussion – både blandt politikere og i dele af erhvervslivet – og gav ny næring til medierne.

I løbet af firserne blev det

planlagte danske naturgasnet imidlertid færdigt. DONG gennemførte anlægsarbejdet til tiden og overholdt budgetterne. Samtidig stod naturgassens miljømæssige fordele klart for offentligheden.

Og på efterforskningsområdet havde DONG efterhånden opbygget en solid erfaring, som gjorde firmaet til en anerkendt og respekteret partner i licenserne.

Enhver tvivl om selskabets kompetencer blev dermed gjort til skamme, og de kritiske røster døde ud. Samtidig kom andre store politiske sager op. Offentlighedens interesse flyttede sig. Og DONG gled for en stund i baggrunden. Men grundholdningen til kommunikation og kravene til selskabets informationsaktiviteter blev holdt fast på det oprindelige høje niveau.

Mediestorm

Og det skulle vise sig at være en fordel, da DONG i den første halvdel af halvfemserne luftede planerne om at etablere et nyt naturgaslager ved Tønder i Sønderjylland. En borgergruppe i området kæmpede hårdt for at få lagerplanerne afblæst, og DONG kom ind i en ny voldsom mediestorm. I en del af pressen blev sagen fremstillet som et opgør mellem David og Goliath – et opgør mellem den store statsejede mastodont DONG og den lille idealistiske borgergruppe i Tønder. Undervejs blev der ofte stillet spørgsmålstejn ved oplysninger fra DONG, mens pressen stort set aldrig betvivlede de påstande, borgergruppen fremsatte.

Bo Petersen, Kunningarstjóri i Dong

Mynd: Jan Müller

DONGs holdning var dog klar under hele forløbet. Der skulle fortsat informeres åbent – og kun korrekte oplysninger måtte sendes ud til offentligheden. I en situation, hvor kritikerne dagligt fremsætter nye spørgsmål og nye påstande i en lind strøm, kræver det enorme ressourcer at sikre en hurtig, præcis og korrekt besvarelse af de mange spørgsmål. Den bedste taktik for en kritikergruppe er at bombardere modstanderen med spørgsmål og mere eller mindre korrekte påstande for at udmatte modparten. Men DONG opretholdt under hele Tønder-sagen selskabets politik om at informere åbent og redeligt – også når det kostede flere dages arbejde at få enkelte spørgsmål besvaret. Og det viste sig igen, at den ærlige og åbne kommunikationspolitik bar frugt.

DONGs omdømme led ikke skade på grund af den alvorlige kritiske omtale, som selskabet i månedsvis blev udsat for. Der blev sat punktum for Tøndersagen i 1997, hvor DONG besluttede, at bygge en ny ledning fra felterne i Nordsøen, hvorved behovet for et nyt naturgaslager blev udskudt. Samtidig besluttede et flertal i Folketinget, at et lager ved Tønder tidligst kan tages i brug i 2007.

Dialog

Tønder-sagen viste imidlertid klart, at der er behov for en dialog mellem DONG og de interessegrupper, der bliver berørt af selskabets aktiviteter. Samtidig er der

behov for, at DONG i videst muligt omfang er først med informationer om selskabets aktiviteter. DONG bestræber sig derfor i dag på at kende interessenternes spørgsmål og argumenter så tidligt som muligt – og på den måde sikre, at svar og information fra DONG ligger parat kort efter nogen stiller spørgsmålene.

I dag er det et væsentligt element i DONGs kommunikationspolitik, at selskabet aktivt opsøger interessenterne og lytter til deres synspunkter. Det kan for eksempel handle om miljøspørgsmål eller sikkerhed.

Et skoleeksempel

Under DONGs seneste store anlægsprojekt, hvor selskabet fra 1997 til 1999 etablerede en ny gasledning fra Syd Arne-feltet i Nordsøen til Nybro gasbehandlingsanlæg i Jylland, startede kommunikationsarbejdet så snart der var truffet beslutning om at etablere en ledning. DONG informerede allerede fra første dag om planerne og gik i aktiv dialog med alle tænkelige interessenter lige fra fiskere til sommerhusejere og turistforeninger. Da det for eksempel efter dialog med myndighederne viste sig, at den mest realistiske linieføring gik gennem den fredede Blåbjerg Plantage ved Vestkysten var det vigtigt for DONG, at der blev taget alle tænkelige hensyn til det sårbare miljø. Under dialogen forud for anlægsarbejdet blev det derfor besluttet at bruge knap 30 millioner kroner på at grave en tunnel

under de mest sårbare klitter for at beskytte vegetationen.

Resultatet af den proaktive kommunikationsindsats blev blandt andet, at DONG stort set ikke modtog klager under anlægsarbejdet. Stort set alle var positive overfor projektet og Danmarks Naturfredningsforening gik endda så vidt, at de i pressen betegnede DONG som et skoleeksempel for andre virksomheder.

Ny opmærksomhed

I de seneste år er der ingen, som for alvor har sået tvivl om DONGs gode omdømme. Men med liberaliseringen af naturgasmarkedet og de mange nye aktiviteter, som selskabet er involveret i, er offentlighedens interesse for DONG igen vokset betydeligt.

I Nordsøen er DONG blevet producent af olie og naturgas fra tre felter. Og yderligere to felter er under vurdering for udbygning. Siden begyndelsen af 2000 har DONG endvidere været selvstændig operatør i Nordsøen – og i august gjorde DONG sit første fund af olie som operatør.

DONG ser også store perspektiver ved at deltage i efterforskningen i Grønland og ved Færøerne. Og med de mange nye efterforskningsaktiviteter er DONG i dag ikke blot en stor gasorganisation, men også en stor efterforskningsorganisation.

Alle er med

På kommunikationssiden

indebærer efterforskningsaktiviteterne, at der bliver endnu større opmærksomhed omkring selskabet. Og ligesom miljø og sikkerhed har højeste prioritet i DONG, er det en selvfølge, at alle medarbejdere i koncernen er indstillet på at medvirke i kommunikationsarbejdet. DONG har ikke nogen faste talsmænd. Den åbne kommunikationspolitik indebærer, at enhver medarbejder kan udtale sig om konkrete aktiviteter inden for hans eget ansvarsområde. Medarbejderne skal naturligvis sætte grænsen ved forretningsmæssige fortrolighedskrav. Og politiske udtalelser fremsættes som hovedregel af direktionen.

Kun i tilfælde af krisesituationer gælder særlig vilkår, for at sikre, at kommunikationen er fuldstændig entydig, så der ikke opstår misforståelser.

Det er DONGs overbevisning, at den åbne kommunikationspolitik giver en forretningsmæssig fordel. En åben og redelig kommunikation er nødvendig for ethvert firma, som ønsker at forblive på markedet i mange år fremover. Uden et godt omdømme er der ikke grundlag for at fastholde partnere og kunder – og dermed ikke grundlag for forretninger på lang sigt.

DONGs kommunikationspolitik kan læses på DONGs hjemmeside på internettet på adressen www.dong.dk.

Onnur temablöð tók

Sosialurin gav í 1997 út tvey temablöð í sambandi við oljuvinnuna.

Nógv av tí, sum tá varð viðgjørt, er líka aktuelt í dag. Eisini varð temablöð givið út í sambandi við, at marknaavtalan við Bretland varð undirskrivað. Til ber at fáa hesi temablöð við at venda sær til marknaðardeildina á blaðnum.

Sosialurin

ALT Á EINUM STAÐ

Tel. + 298 340000 • Fax +298 340011
E-mail: travel@ff.fo • www.ff.fo
Flogvøllurin: Tel. +298 332 755 • Fax +298 332 280
E-mail: airport@ff.fo • www.ff.fo

FLOGFELAG FØROYA

VAGAR AIRPORT

CONNECTING THE NORTH ATLANTIC

Anadarko®

Faroes Company

Vi sertifiserer og verifiserer leteboring

Det Norske Veritas er engasjert i alle aspekter av olje og gass virksomhet verden over. På Færøyene har vi vært siden 1968 og vi tilbyr et komplett spekter av tjenester: Sertifisering av ledelsessystemer, herunder ISO 9000, ISO 14001, OHS Standarden, ISM og HACCP. For miljøet gjør vi risikovurderinger, miljøkonsekvens analyser, oljesprednings analyser og beredskap samt sertifisering av utstyr til Offshore operasjoner.

www.dnv.com, Det Norske Veritas, Vestara Bryggja, FO-100 Torshavn, Tel: +298 31 37 50, Fax: +298 31 75 88

MANAGING RISK

Fígging til Vinnulívið

Vinnulívsfígging

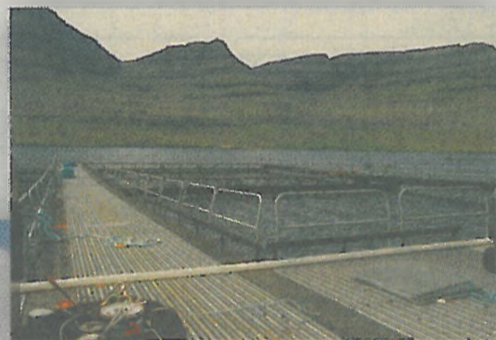
Vinnulívið má hava pening og fígging, um tað skal mennast.

Tá ið fígging skal fáast til vega, eru nógvir spurningar og ivamál, sum skulu greiðast.

Drúgvu royndir okkara sum fíggingarstovnur og okkara dugnaligu starvsfólk tryggja tær eina munagóða og tryggja tænastu.

Ráðgeving, sakkunnleiki, góð tænasta og fígging fyri kappingarførar prísir eru lyklorð, tá ið vit fara til verka.

Spyr Føroya Banka til ráðs.
Vit eru altíð til reiðar!

FØROYA BANKI